

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ కార్యకలాపములు

అధికార నివేదిక

విషయ సూచిక

	పేజీ నెం.
1. సభా కార్యక్రమము: వాయిదా తీర్మానముల అనుమతి గురించి,	.. 147
2. ప్రశ్నలు - వాగ్యూప సమాధానములు.	.. 148
3. జేరో అవర్.	.. 179
4. సభా సమక్షంలో ఉంచిన పత్రము.	.. 194
5. సభాకార్యక్రమము.	194
6. 304వ నియమము క్రింద ప్రస్తావించబడిన అంశము, కృష్ణా జిల్లా, చల్లపల్లిలో ది. 29-10-1998న కమ్యూనిస్టు నాయకులను పట్టపగలు హత్య చేయుట గురించి.	.. 198
7. సంతాప ప్రతిపాదనలు.	.. 208
8. రెవెన్యూ మంత్రి స్టేట్‌మెంట్లు: రాష్ట్రంలో తుఫాను బీభత్సం గురించి.	.. 211
9. లఘుచర్చ: రాష్ట్రంలో తుఫాను బీభత్సం గురించి.	.. 215

ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వ ముద్రాణాలయ కమీషనరుగారిచే
శాసనసభ ముద్రాణాలయము, హైదరాబాదునందు ముద్రించబడినది.

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ
ప్రధాన అధికారులు

- సభాపతి : శ్రీ యనమల రామకృష్ణుడు
- ఉప సభాపతి : శ్రీ ఎస్. మహమ్మద్ ఫరూక్.
- అధ్యక్షుల పేర్ల పట్టిక : శ్రీ ఎ.వి. సూర్యనారాయణ రాజు
కె. జయరాం
శ్రీ కరణం రామ చంద్రరావు
డా. అబ్దుల్ రెహమాన్, ఎస్.
శ్రీ డి.ఎస్. రెడ్యానాయక్
శ్రీ డి. రాజగోపాల్
- ప్రత్యేక కార్యదర్శి : శ్రీ సి. వెంకటేశన్
- కార్యదర్శి : శ్రీ ఎస్.డి. కమలాకర్
- సంయుక్త కార్యదర్శులు : శ్రీ బి.వి. శర్మ
శ్రీ కె. తులజనందసింగ్
- ఉప కార్యదర్శులు : శ్రీ బి.వి. సత్యనారాయణ
శ్రీ కె.వి. డేవిడ్ జ్ఞానకన్
శ్రీ ఆర్. భాస్కరన్
శ్రీ ఆర్. అంజయ్య
- సహాయ కార్యదర్శులు : శ్రీ సయ్యద్ అహమద్
శ్రీ ఎస్.వి. రామిరెడ్డి
శ్రీమతి వి. జయకుమారి
శ్రీమతి ఇందిరాగాంది
శ్రీ సి. కాశిరాజు
శ్రీ కె. హరినారాయణ రావు
శ్రీ వి. వెంకటరామారావు
శ్రీ ఎమ్.ఎ. సిద్దిఖీ
శ్రీ ఎస్.ఆర్.సి. నర్సరాజు
శ్రీ బి. పద్మారెడ్డి
శ్రీ మహమ్మద్ దావూద్ అలీ
- చీఫ్ రిపోర్టర్ : శ్రీ ఎస్. రాజు సదారామ్

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ వర్షలు

అధికార సేవేదిక

(పదివోనవ సమావేశము : మూడవ రోజు)

బుధవారం, నవంబరు 18, 1998

(సభ ఉదయం 9-00 గంటలకు సమావేశమైనది)

(సభాపతి అధ్యక్ష స్థానములో వున్నారు)

సభా కార్యక్రమము:

వాయిదా తీర్మానముల ఆనుమతి గురించి

(Members belonging to Congress, CPI and CPM on their legs
and tried to speak)

Mr. Speaker:- Let me read out the notices first. Please
resume your seats.

I have received Three notices of Adjournment Motion.

A notice of Adjournment Motion was given by Sri
Ch. Rajeswara Rao, Sri Puvvada Nageswara Rao, Sri Vanka
Satyanarayana, Sri M. Anjaneyulu, Sri Ch. Vittal Reddy, Sri
K. Subba Raju, Sri K. Ramakrishna, Sri D. Chinna Mallaiah,
Sri M.B. Chowhan, Sri U. Narayana Rao, Sri GMNV Prasad,
Sri V. Abbaiah, Sri G. Demudu, Sri G. Yadagiri Reddy,
Sri G. Mallesh, Sri B. Pullaiah, Sri P. Saraiah, with regard
to the Closure of Coal Mines resulting in Loss of crores of
rupees inspite of availability of valuable coal in coal
mines at Bellampally Margan Pit and Deep Madaram Ink lines
and Bompally, due to which the workers have become jobless,
has been Disallowed. I will allow the same if they come in
another form.

Second notice of Adjournment Motion was given by Sri
Paturu Ramayya, Sri Narra Raghava Reddy, Sri Jakka Venkaiah,
Sri M.A. Gafoor, Sri N. Narasimha Reddy, Sri N. Ramamohan
Rao, Sri D. Rajagopal, Smt. P. Bharathi, Sri K. Venkata
Narasaiah, Sri Kunja Bojji, Sri K. Ramulu, Sri S. Venkata
Veeraiah, Sri J. Ranga Reddy, Sri T. Chenchiah and

and Sri Ch. Raji Reddy, with regard to the Proposed closure of some parts of Singareni Coal Mines which will result in loss of Coal and Cause hardships to ten thousand workers who will be rendered jobless has been Disallowed.

3. A Notice for Third Adjournment Motion was given by Smt. N. Lakshmi Parvathi, Sri H. Appaiah Dora and Sri TSL. Naicker, with regard to the Revival of Azam Jahi Mills and concede to the other demands of the workers has been Disallowed.

Sri P. Nageswara Rao (Khammam):- Sir, please allow our Adjournment Motion. It is a very important issue.

Mr. Speaker:- After Question Hour, I will discuss with you and post it. Please resume your seat.

(కంతరాయం)

శ్రీ పి. జనార్దన్ రెడ్డి:- సర్, ఇటీవల ఇంఫార్మేంట్ ఇన్స్ట్రూ. అక్కడ చాలా మంది ఆరటి వావులకు గురివుతున్నారు.

Mr. Speaker:- I will allow you after Question Hour.

ప్రశ్నలు - వాగ్దాన సమాధానములు

ఎస్.సి.లక్కె ఉద్దేశించిన పథకాల అమలు

21-

*7994-శ్రీ చింతల రామచంద్రారెడ్డి:- పాంఘిక సంక్షేమ శాఖమంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తీరదరా:

(అ) షెడ్యూల్డ్ కులాలవారి అభివృద్ధికి 1998-99 ఆర్థిక సంవత్సరంలో రూ. 150 కోట్ల విలువగల పథకాలను రూపొందించిన విషయం వాస్తవమేనా;

(ఆ) షెడ్యూల్డ్ కులాల ఆర్థిక సంస్థ ఇస్తున్న రుణాలు లబ్ధిదారులకు సక్రమంగా వేరడంలేదను విషయం కూడ వాస్తవమేనా;

(ఇ) అయినచో, షెడ్యూల్డ్ కులాల వారికై ఉద్దేశించిన పథకాలను సక్రమంగా అమలు పరిచేందుకు ప్రభుత్వం తీసుకున్న చర్యలెవ్వి?

సాంఘిక సంక్షేమ శాఖమంత్రి (శ్రీ కడియం శ్రీహరి):- (అ) ఆంధ్రప్రదేశ్ షెడ్యూల్డ్ కులాల సహకార ఆర్థిక సంస్థ లిమిటెడ్ 1.99 లక్షల షెడ్యూల్డ్ కులాల కుటుంబాలకు సహాయాన్ని అందించేందుకు రూ. 168.07 కోట్ల వ్యయంతో 1998-99 సంవత్సరానికి కార్యాచరణ ప్రణాళికను తయారు చేసింది.

(ఆ) లేదండీ.

(ఇ) ఈ ప్రశ్నకు తావులేదు.

శ్రీ వింతల రామచంద్రారెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఆంధ్రప్రదేశ్ షెడ్యూల్డ్ కులాల సహకార ఆర్థిక సంస్థ ద్వారా చాలా మందికి రుణాలు ఇస్తామని మంత్రిగారు చెబుతున్నారు. ఇప్పటి వరకు ఈ సంస్థ ద్వారా ఎంత మందికి లోన్స్ ఇచ్చారు? ఎంత మంది లబ్ధిదారులు దేనివల్ల ప్రయోజనం పొందారు? ఎందుకంటే మేరు డి.ఆర్.డి.ఎ. ద్వారా ఐ.ఆర్.డి.పి. లోన్స్ షెడ్యూల్డ్ కులాల వారికి ఇస్తున్నారు. సబ్సిడీ, మార్జిన్ మనీ గవర్నమెంట్ ఇస్తున్నా, లోన్ పోర్షన్ బ్యాంక్స్ ఇవ్వాలి. బ్యాంకులు శాంక్ష్న్ లెటర్స్ ఇవ్వడానికి నిరాకరిస్తున్నారు. ఆ విషయం మీద ప్రభుత్వం ఏమి చర్య తీసుకుంటుంది? రుణాల మంజూరీ విషయం గురించి చాలా మంది ఎం.ఎల్.ఎ.ల దగ్గరకి వస్తూ వుంటారు. మా నియోజకవర్గంలో కూడా నేను ప్రత్యక్షంగా చూస్తున్నాను. గవర్నమెంటు సబ్సిడీ, మార్జిన్ మనీ ఇచ్చినప్పటికీ కూడా బ్యాంకులు శాంక్ష్న్ లెటర్స్ ఇవ్వడానికి నిరాకరిస్తున్నారు. అటువంటి బ్యాంకుల మీద ప్రభుత్వం ఏమి చర్య తీసుకుంటుంది? శాంక్ష్న్ లెటర్స్ ఇచ్చినప్పటికీ ప్రభుత్వం ఎటువంటి చర్యలు చేపడుతుంది? అదే విధంగా జాతీయ షెడ్యూల్డ్ కులాల సహకార ఆర్థిక సంస్థ ద్వారా ఎంతమందికి రుణాలు ఇచ్చారు?

శ్రీ కడియం శ్రీహరి:- అధ్యక్షా, గత 3 సంవత్సరాలకు సంబంధించిన వివరాలు నా దగ్గర వున్నాయి. రాష్ట్ర ఎస్.సి. ఫైనాన్స్ కార్పొరేషన్ యాక్ష్న్ ప్లాన్ తయారు చేసింది. గత 3 సంవత్సరాల నుంచి 100 శాతం ఇంప్లిమెంట్ చేస్తున్నాము. ఆ వివరాలను గౌరవ సభ్యులకు అందజేయాలనుకుంటున్నాను. 1996-97 సంవత్సరానికి 58,000 కుటుంబాలకు ఆర్థిక సహాయం చేయాలని నిర్ణయించి, 94,000 కుటుంబాలకు సహాయం చేసాము. అంటే, అనుకున్న దానికంటే ఎక్కువ చేసాము. 1997-98 సంవత్సరంలో 77,000 కుటుంబాలకు ఆర్థిక సహాయం చేయాలని కార్యాచరణ ప్రణాళిక తయారు చేసుకుని 97,000 కుటుంబాలకు సహాయం అందించాము. ఈ సంవత్సరం ఎస్.సి. ఫైనాన్స్ కార్పొరేషన్ సిల్వర్ జూబిలీ సెలబ్రేషన్ చేసుకుంటున్న సందర్భంగా 1,99,000 కుటుంబాలకు ఆర్థిక సహాయం చేయాలని ప్రణాళిక తయారు చేసుకున్నాము. అందుకు రూ. 168.00 కోట్ల బడ్జెట్ కూడా కేటాయించుకున్నాము.

అదే విధంగా ఎస్.ఎస్.ఎఫ్.డి.సి. ద్వారా ఇప్పటివరకు ఎన్ని కుటుంబాలకు ఆర్థిక సహాయం చేసారని గౌరవ సభ్యులు అడిగారు. వారి నుండి లోన్స్ పర్మిట్ స్కేమ్స్ కు ఆసిస్టెన్స్ వస్తుంది. సెల్స్ ఎంపాయిమెంట్ కు ఆర్థిక సహాయం వస్తుంది. ఎస్.ఎస్.ఎఫ్.డి.సి ద్వారా సెల్స్ ఎంపాయిమెంట్ ప్రోగ్రామ్ క్రింద 5,320 మంది యువతరులకు ఆర్థిక సహాయం చేసాము. గత 4 సంవత్సరాల నుండి రు. 33.75 కోట్ల ఖర్చు చేసామని తెలియజేసుకుంటున్నాను.

శ్రీ ఎ.జె.వి.బి. మహేశ్వర రావు (అల్లవరం):- అధ్యక్షా, ఎస్.సి.లకు ఆర్థిక సహాయాన్ని అందించేందుకు రు. 168.00 కోట్లు కేటాయించడం జరిగిందని మంత్రిగారు చెప్పారు. మరి ఎస్.సి.లలో మహిళా గ్రూప్ లు కూడా ఉన్నాయి. ప్రత్యేకించి మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఎస్.సి. మహిళలకు ఏమైనా కేటాయింపులు చేసి వారికి రుణాలను మంజూరు చేస్తున్నదా? ఎస్.సి. మహిళా డ్వాక్రా గ్రూపులకు ఆర్థిక రుణ సహాయాన్ని ప్రత్యేకంగా అందజేయమని మే ద్వారా నేను కోరుతున్నాను. బ్యాంకులు వారికి రుణాలు ఇవ్వకపోవడంవల్ల చాలా ఇబ్బందికరమైన పరిస్థితులను ఎదుర్కొంటున్నారు.

Mr. Speaker:- S.C.s include S.C. women, is not it?

9-10 | శ్రీ కడియం శ్రీహరి:- షెడ్యూల్డ్ కులాల మహిళల కొరకు ప్రత్యేకంగా పథకాలు ఉ. | రూపొందించిన మాట వాస్తవము. భూమి కొనుగోలు విధానం ప్రత్యేకంగా మహిళల పేర్ల మీద పెట్టాలా ఇవ్వడం జరుగుతోంది. ల్యాండ్ పర్మిట్ స్కేమ్ మహిళల కొరకే కేటాయించాము. అంతేగాక ఈ సంవత్సరం డి.ఆర్.డి.పి, డ్వాక్రా ద్వారా మహిళా సంఘాలకు పొదుపు సంఘాలకు ఆర్థిక సహాయం చేస్తోంది. ఎస్.సి. కార్పొరేషన్ ద్వారా ఎస్.సి. మహిళా సంఘాలకు ఆర్థిక సహాయం చేసే విధంగా ఈ సంవత్సరం ఒక కొత్త సభకం ప్రవేశపెట్టాము. 1998-99లో డి.ఆర్.డి.పి. వారు డ్వాక్రా పథకం అమలుచేసే విధంగా ఎస్.సి కార్పొరేషన్ డ్వాక్రా పథకాన్ని ఎస్.సి. మహిళల కోసం అమలుచేయడం జరుగుతోంది. ఈ సంవత్సరం 5,000 గ్రూపులు అంటే దాదాపు 75,000 మహిళలకు ఈ ఆర్థిక సహాయం చేయాలనే కార్యక్రమం రూపొందించాము. అందుకుగాను రు. 15 కోట్లు కేటాయించాము. ఇది కేవలం ఎస్.సి. మహిళలకు మాత్రమే. ఎస్.సి. షెడ్యూల్డ్ కార్పొరేషన్ ద్వారా చేసే డ్వాక్రా గ్రూపులు మొత్తం ఎస్.సి. మహిళలకు మాత్రమే వర్తిస్తుంది. కొన్ని ట్రైనింగ్ ప్రోగ్రామ్స్ కూడా నిర్వహిస్తున్నాము. ఎ.ఎన్.ఎమ్. టైలరింగ్, కంప్యూటర్ ట్రేనింగ్ ట్రైనింగ్ ఇప్పించి సెల్స్ ఎంపాయిమెంట్ పొందే విధంగా వర్కలు గైకొంటున్నాము. ఇ.ఆర్.డి.పి. ద్వారా 20 శాతం మార్జిన్ మని, ఎస్.సి. కార్పొరేషన్ ద్వారా ఐ.ఆర్.డి.పి. సబ్సిడీ ప్లాన్ బ్యాంక్ అవౌంట్ కలుపుకొని డెయిరీ యూనిట్స్ ఈ సంవత్సరం మహిళలకు అందజేస్తున్నాము.

శ్రీ ఎమ్. శిఖామణి (కొడుమూరు):- ఇది హరిజనుల పేరు మీద దుర్వినియోగం చేసిన సంఘటన. కర్నూలు జిల్లా కలెక్టర్ ఎస్.సి.కార్పొరేషన్ నుండి రు. 70,000/-, డి.ఆర్.డి.ఎ. నుండి కొంత సొమ్ము తీసుకొని టాటాసుమోను ఆయన ఇంట్లో పని చేసి ఎస్.సి. అటెండర్ కొడుకు పేరుతో తీసుకొని ఆ విధంగా దుర్వినియోగం చేశారు. ఈ విధంగా హరిజనుల సొమ్ము దుర్వినియోగం చేసిన జిల్లా కలెక్టర్ మీద చట్టరీత్యా ఏమయినా చర్య తీసుకుంటారా?

శ్రీ కడియం శ్రీహరి:- గౌరవ సభ్యులు శిఖామణిగారు చెప్పిన విషయం తప్పకుండా పరిశీలిస్తాము. ఎస్.సి. ఫైనాన్స్ కార్పొరేషన్ నుండి వాహనాలు కొనుగోలు చేస్తాము. వాటిని వాడుకుంటారు. అలా గాక వేరే పేరు మీద తీసుకొని వాడుకుంటున్నారని వారు అన్నారు. విచారణ చేసి పరిశీలిస్తాము. త్వరలోనే సమాధానాన్ని తమ ద్వారా వారికి తెలియజేస్తాము.

(అంతరాయం)

శ్రీ డి. రాజగోపాల్ (అవంతి):- ఎస్.సి. కార్పొరేషన్ లోన్స్ బ్యాంక్ వారి విలింగ్ మీద ఆధారపడి చాలా జిల్లాలలో ఇస్తున్నారు. ఈ విధంగా ఎస్.సి. కుటుంబాలకు అన్యాయం జరుగుతోంది. బ్యాంక్ వారికి ఎవరి మీద శ్రద్ధ ఉందో వారికే ఇస్తున్నారు. అటువంటి కంప్లయింట్స్ మంత్రిగారి దృష్టికి వచ్చాయా? బ్యాంక్ ప్రోషన్ ఉన్న వారికే ఇస్తున్నారు. సెలెక్షన్ కమిటీ ద్వారా సెలెక్ట్ అయిన మెంబర్స్ కి ఇవ్వడం లేదు. అలాకాకుండా డైరెక్ట్ గా కమిటీ ఇచ్చిన మెంబర్స్ కి లోన్స్ ఇవ్వటాన్ని ఏర్పాటు చేస్తారా? 1998-99కి రు. 150 కోట్లు అని అన్నారు. ఈ రాష్ట్రంలో ఎన్ని టె.సి. కుటుంబాల ఇందుకు అర్హులుగా ఉన్నారు, ఎన్ని కుటుంబాలకు ఆ విధంగా ఇచ్చారు? ఈనాడు గ్రామీణ ప్రాంతాలలో ముఖ్యమయిన సమస్య ఇళ్ల స్థలాల కేటాయింపు. ఈ విషయంలో వారు ఇబ్బందులను ఎదుర్కొంటున్నారు. ఇళ్ల స్థలాల కోసం ఎంత గ్రాంటు కేటాయించారు. ఇళ్ల స్థలాలు ఖచ్చితంగా ఇవ్వడానికి ప్రయత్నం చేస్తారా?

శ్రీ కడియం శ్రీహరి:- బ్యాంకుల ప్రయోగం లేకుండా నేరుగా ఎస్.ఎస్.ఎఫ్.డి.సి. ద్వారా రుణ సౌకర్యం అందిస్తున్నాము. జిల్లా కలెక్టర్ ఆధ్వర్యంలో జరుగుతుంది. జిల్లా కలెక్టర్ ఫెర్లూన్, డి.ఆర్.డి.ఎ. ప్రాజెక్ట్ డైరెక్టర్, ఎస్.సి. కార్పొరేషన్ ఎగ్జిక్యూటివ్ డైరెక్టర్ సభ్యులుగా ఉంటారు. నోటిఫికేషన్ ఇచ్చి, ఇంటర్వ్యూ కండక్ట్ చేసి సెలెక్షన్ చేస్తాము. రెండవది బ్యాంకర్స్ ద్వారా 20 శాతం మార్జిన్ మనీ, ఐ.ఆర్.డి.పి. సబ్సిడీ మరియు బ్యాంక్ వారు ఇచ్చే మొత్తం కలుపుకొని సెల్ఫ్ ఎంప్లాయిమెంట్ స్కేమ్ గ్రాండ్ చేస్తున్నాము. రాజగోపాల్ గారు చెప్పిన విషయం వాస్తవం. బ్యాంక్ వారు గ్రామాల్లో తమ జ్యూరిస్డిక్షన్ క్రింద తోచిన వారికి ఇవ్వాలనే విధంగా అక్కడక్కడ ఇన్వెస్ట్ చేస్తున్నారు. అందుకుగాను ఈ సంవత్సరం మేము ఇచ్చిన గైడ్ లైన్స్ ఈ విధంగా ఉన్నాయి. గ్రామ

సభల ద్వారా లబ్ధిచారులను గుర్తించి వారి పేర్లతో లిస్టును డిస్పెన్ చేసి వారికి రుణాలు ఇచ్చే విధంగా జిల్లా కలెక్టర్లకు ఇన్స్ట్రక్షన్స్ ఇచ్చాము. దానిని మేము ఇంప్లెమెంట్ చేయబోతున్నాము.

శ్రీ జి. దేముడు (పింతపల్లి):- షెడ్యూల్ కులాలవారి కోసం అగ్రికల్చర్ పర్సన్ క్రింద ఇంతవరకూ ఎన్నివందల ఎకరాలు ఇచ్చారు. ఊర్లు వేసామన్నారు. ఎన్ని ఊర్లు వేసారు? నా నియోజకవర్గంలో ఎస్.సి. కార్పొరేషన్, ఎస్.సి.లకు ఇవ్వడం కోసం భూమి ఉంది. భూమి ఉందని సంబంధిత అధికారులకు భూమి యజమానితో వాయిదా వేదలకు పంచవలసిందిగా ఇచ్చాము. ఇస్తామని అన్నారు. ఇంతవరకూ కొనుగోలు చేసి ఇవ్వలేదు. అటువంటి అధికారుల మీద ఏ విధమయిన చర్య తీసుకుంటారో చెప్పమనండి.

శ్రీ జి. భద్రయ్య (పాలకొండ):- ఇది ముఖ్యమయిన విషయం. కాబట్టి గంట సేపు చర్యకు అలా చేయండి. సంతోషంగా ఉంటుంది. రాష్ట్రంలో వెనకబడిన వర్గాలు అందులో దళితులకు సంబంధించిన ఇష్యూ.

(అంతరాయం)

దళితులకు భూమి కొనుగోలు పథకం ఉంది. ఎకరం భూమి రు. 30,000/- లోపు రైతు ఇస్తే ప్రభుత్వం కొంటుంది. ఇప్పుడు రాష్ట్రంలో ఉన్న పరిస్థితి చూసినట్లయితే ఎకరం భూమికి రు. 30,000/- ఎక్కడా దొరకడం లేదు. దానిని పెంచితే ఈ పథకం వల్ల దళితులకు ఉపయోగకరంగా ఉంటుంది. ఇది శాశ్వతంగా వారికి ఉన్నదే. మాగ్జిమం రు. 50,000/- వరకూ వెంచాలని తమద్వారా మంకీగారినీ కొరుతున్నాను. జిల్లాలో డి.ఆర్.డి.ఏ. ఉంది. ప్రభుత్వం ఇస్తున్న మొత్తంలో 50 శాతం ఎస్.సిలకు కేటాయించారు. అక్కడ 50 శాతం దళితులకు ఎక్కడా పనులు జరగడం లేదు. అలాంటప్పుడు ఆ డబ్బును ఎస్.సి. కార్పొరేషన్ కి బదలాయించాలి. జిల్లా పరిషత్తులో జనరల్ ఫండ్ కింద ఎస్.సి. కార్పొరేషన్ కి 50 శాతం ఎక్కడా కేటాయించడం లేదు. ఎస్.సి. కార్పొరేషన్, జిల్లా పరిషత్తు, సి.ఇ. వాతో సమావేశం ఏర్పాటు చేసి రెవ్యూ చేసి దళితులకు న్యాయం చేయవలసిందిగా ఈ సందర్భంగా తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ కడియం శ్రీహరి:- ల్యాండ్ పర్సెజ్ స్కేమ్ గురించి సోదరులు భద్రయ్యగారు అడిగారు. ల్యాండ్ పర్సెజ్ స్కేమ్ 1982లో ఎన్ ఘోర్ చేయడం జరిగింది. ఇప్పటివరకు దాదాపు 30,640 ఎకరాలు కొనుగోలు చేసాము. 25,000 మందికి పంచడం జరిగింది. ఇందు నిమిత్తం రు. 70 కోట్లు ఖర్చు చేసాము. 1982 నుండి 1995 వరకు 10,000 ఎకరాలు కొనుగోలు చేస్తే, 1995 నుండి 1998 వరకు 20,000 ఎకరాలు కొనుగోలు చేసాము. 16,854 కుటుంబాలకు ఆర్థిక సహాయం చేసాము. ఈ 4 సంవత్సరాల్లో ఈ ల్యాండ్ పర్సెజ్ స్కేమ్ క్రింద రు. 44 కోట్లు ఖర్చు చేయడం జరిగింది. ఈ సంవత్సరం ప్రత్యేకంగా ఈ పథకం క్రింద ఎక్కువ మంది లబ్ధిదారులను ఎంపిక చేయాలనే ఆలోచనతో

ఉన్నాము. 10,000 ఎకరాలు కొనుగోలు చేసి 7,826 కుటుంబాలకు ఈ సహాయం అందించాలని అనుకుంటున్నాము. దాని కోసం ఈ యాక్ష్‌న్ ప్లాన్ క్రింద రు. 24 కోట్లు కేటాయింపడం జరిగిందని గౌరవసభ్యులకు తెలియ చేస్తున్నాను. సభ్యులు ఒక ప్రశ్న అడిగారు. ఎకరానికి రు. 30,000/- గురించి అన్నారు. అది కరెక్ట్ కాదు. ఒక డెన్సిఫికేషన్ ఇచ్చే లాన్ కాంపౌనెంట్ ఎకరానికి రు. 30,000/-లుగా నిర్ణయించాము. జిల్లా కలెక్టర్ కి అన్ని అధికారాలు ఇచ్చాము. అక్కడున్న పరిస్థితులనుబట్టి అంటే అక్కడ రు. 30,000/- మించి ఎకరం ఉన్నట్లయితే అంటే రు. 40,000/- రు. 50,000/- రు. 60,000/-ల వరకు కొనుగోలు చేసే విధంగా కలెక్టర్లకు అన్ని అధికారాలు 9.20 ఇచ్చాము. అన్నీంటిని సింప్లెక్స్ చేయడం జరిగింది. ఈ సంవత్సరం డిజిల్డ్ డి. ఇన్స్ట్రక్షన్స్ వారికి ఇచ్చాము. ఐ.ఆర్.డి.పి. పోర్టల్ వస్తుందా లేదా అని సభ్యులు అడిగారు.....

(అంతరాయం)

డి.ఆర్.డి.ఎ. ద్వారా ఎస్.సి. కార్పొరేషన్ కి రావాల్సిన 50 శాతం బడ్జెటుని, ఐ.ఆర్.డి.పి.ని మేము తీసుకొంటున్నాము. డి.ఆర్.డి.ఎ. సహాయముతో ఈ స్కేమ్ గ్రాన్ట్ చేయడం జరుగుతోంది. ఎస్.సి.పి.కి సంబంధించి జి.డి.పి.లు యింప్లిమెంట్ చేయడం లేదని అన్నారు. అది వాస్తవమే. దానిని యింప్లిమెంట్ చేసేటట్లు చర్యలు తీసుకొంటామని గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ పి. జనార్ధన్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, జిల్లా కలెక్టరు వివిధ పథకాలను అమలు చేస్తున్నారు. కర్నూలు జిల్లా కలెక్టర్ వారి అఖండరు పేరున 'సుమో కార్' ని తీసుకొని మార్కెట్ నుండి 70 వేల రూపాయలు ఎస్.సి. కార్పొరేషన్ ద్వారా ఇచ్చింది. డి.ఆర్.డి.ఎ. ద్వారా సబ్సిడీ కట్టింది ఆ కార్ అతనే అద్దెకి ఇవ్వడం జరిగింది. దీనిని పేర కలెక్టర్ తీసుకోవడం జరిగింది. జిల్లా కలెక్టర్ ఈ విధంగా చేస్తున్నారని మేము చుర్రత్యకంగా చెబుతుంటే మీరు యింక్వయిరీ చేయిస్తామని చెబుతున్నారు. మీరు ఎప్పుడు యింక్వయిరీ చేయిస్తారు? అన్ని కార్యక్రమాలు అమలు చేసి డిస్ట్రిబ్యూట్ చేయాల్సిన కలెక్టర్ ఇలా దిగమింగితే ఎలా? మీరు ఆ కలెక్టర్ ని వెంటనే సస్పెండ్ చేయండి. రెండు రోజుల్లో యింక్వయిరీ నివేదిక సభలో పెట్టండి. హరిజనులకు సంబంధించిన డబ్బు ఇలా దుర్వినియోగం చేస్తుంటే ఎలా? ఇప్పటి వరకు ఏ కలెక్టర్ ఈ విధంగా చేసినట్లు వివరాలు. కేవలం ఈ ప్రభుత్వంతోనే కలెక్టర్ ఇలా చేయడం జరుగుతోంది.

మంత్రిగారు సమాధానం చెప్పతూ 1998-99 సంవత్సరంలో 7 లక్షల రూపాయల వ్యయంతో కోటి 99 లక్షల రూపాయలు షెడ్యూల్డ్ కులాల కుటుంబాలకు సహాయం అందించేందుకు కార్యవరణ ప్రణాళిక చేపట్టడం జరిగిందని చెప్పారు. ఇప్పటి వరకు ఎంత ఖర్చు చేశారు? 1996-97 మరియు 1997-98 సంవత్సరంలో మీరు ఎంత నొమ్ము కేటాయించారు? ఎంత ఖర్చు చేశారు? తెలియజేయండి.

శ్రీ కడియం శ్రీహరి:- కలెక్టర్‌షిప్ వచ్చిన ఆరోపణ విషయమై వారం రోజుల్లో విచారణ జరిపించి రిపోర్టు మీ ద్వారా గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తాను.

శ్రీ పి. జనార్ధన్‌రెడ్డి:- వారం రోజుల్లో అసెంబ్లీ సమావేశాలు అయిపోతాయి. వీరు వారం రోజులంటే 15 రోజులౌతుంది.

(అంతరాయం)

శ్రీ కడియం శ్రీహరి:- అధ్యక్షా, వారం రోజుల్లో అసెంబ్లీ సమావేశాలు అయిపోవు. 28-11-98 వరకు సమావేశాలు జరుగుతాయి. ఎస్.సి. కార్పొరేషన్ ఎం.డి.సి స్వయంగా కర్నూలు జిల్లాకి పంపి విచారణ జరిపించి ఆరు రోజులలోపు మీ ముందు విచారణ నివేదికను పెడతానని తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ పి. జనార్ధన్‌రెడ్డి:- ప్రభుత్వం, కంప్యూటర్, ఇంటర్‌నెట్ గురించి చెబుతుంటుంది. కాబట్టి వారం రోజులు ఎందుకు రేపు ఉదయంకల్లా నివేదిక తెప్పించి సభలో పెట్టమనండి.

(అంతరాయం)

శ్రీ కడియం శ్రీహరి:- అధ్యక్షా, 1996-97, 1997-98వ సంవత్సరాలలో ఎంతెంత ఖర్చు చేశారని జనార్ధన్‌రెడ్డి అడిగారు. 1996-97వ సంవత్సరంలో 58 వేల కుటుంబాలకు ఆర్థిక సహాయం చేయాలని ప్రణాళిక రూపొందించడం జరిగింది. దీంతో 94,583 కుటుంబాలకు ఆర్థిక సహాయం చేశాము. రూ. 106 కోట్ల ఖర్చు చేయాల్సి ఉండగా 104 కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు చేయడం జరిగింది. 1997-98వ సంవత్సరంలో 77 వేల కుటుంబాలకు ఆర్థిక సహాయం చేయాలని నిర్ణయించి 97,832 కుటుంబాలకు ఆర్థిక సహాయం చేశాము. ఛార్జీ కంట్రీ మించి చేశామని తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ ఆర్. చంద్రశేఖర్‌రెడ్డి:- అధ్యక్షా, మెహబూబ్‌నగర్, అనంతపూర్ మరియు విజయనగరం జిల్లాలకు ఈ ల్యాండ్ పర్చేజ్ స్కీమ్ చాలా ఉపయోగపడుతోంది. ల్యాండ్ ఇచ్చింది తరువాత ఫాలో అప్ యాక్షన్ ఉండడం లేదు. వ్యవసాయయోగ్యమైన భూమి తీసుకొస్తూ మీరు వారికి బోర్న్ ఇవ్వడం లేదు, కరంబు కనెక్షన్ ఇవ్వడం లేదు. మీరు వ్యవసాయానికి పనికి వచ్చే ఇన్‌ఫ్రాస్ట్రక్చర్ ఇవ్వక పోవడం వల్ల ఇబ్బందులు కలుగుతున్నాయి. మీరు పౌరసేజిర్స్ ఇప్పటికే సింప్లిఫై చేశారు. ఇంకా సింప్లిఫై చేయాల్సిన అవశ్యకత ఉంది. మీరు సేలింగ్ కం వేలని ప్రికాషనరీ మెజర్ క్రింద పెట్టారు బాగానే ఇంది. కానీ అవసరమైన పోలీస్ మీరు రిలీజ్‌మెంట్ అధికారం కలెక్టర్‌కి ఇవ్వాలి. లెకపోతే దెనుకబడిన జిల్లాలో సమస్యలు వస్తున్నాయి. మీరు ఛార్జీ ఫిక్స్ చేసినప్పుడు మెహబూబ్‌నగర్, అనంతపూర్ మరియు విజయనగరం జిల్లాలపై ప్రత్యేక దృష్టి సారించాల్సి ఉంది.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి (నకిరేకల్):- అధ్యక్షా, మీరు నాలుగ్గు సంవత్సరాలలో 5 వేల మందికి ఎన్.ఎస్.ఎఫ్.డి.సి. క్రింద సహాయం చేసినట్లు చెప్పారు. 10 వేల ఎకరాలు 7 వేల 5 మంది కుటుంబాలకు ఇచ్చామని చెప్పారు. మీరు ఎకరం భూమి వారికి ఇస్తే దానితో ఒక కుటుంబం ఎట్లా బ్రతుకకగలుగుతుంది? చెప్పండి. మీరు కనీసం రెండెకరాలో, రెండున్నర ఎకరాలో ఇవ్వండి. 5 వేల కుటుంబాలకు నాలుగు సంవత్సరాలలో మీరు చేసిన సహాయం, ఎన్ని సంవత్సరాలలో యువకులకు స్వయంఉపాధి కలుగ చేస్తుందో చెప్పండి.

ఎస్.సి.కార్పొరేషన్, డి.ఆర్.డి.ఎ. జిల్లాపరిషత్ తదితరాలన్ని కలిపి ఒక కమిటీని ఏర్పాటు చేసి ఆ జిల్లాలో ఉన్న ఒక ఎస్.సి. శాసనసభ్యుని ఆ కమిటీలో నియమించి యుజులు మంజూరు చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తారా? తెలియజేయండి.

లోన్ మంజూరు కమిటీకి జిల్లా కలెక్టరు, ఛైర్మన్ గా ఉంటున్నారు. వారు వివిధ పనులలో బీజీగా ఉండడం వల్ల ఆలస్యం జరుగుతోంది. ఈ విషయం కూడా పరిగణలోకి తీసుకోండి.

మహబూబానగర్ జిల్లాలో ఒక సర్కిల్ ఇన్స్పెక్టర్ దేవాలయంలోకి వెళ్లి కూర్చోంటే ఆయన వెళ్లిన పిదప ఆ దేవాలయాన్ని పాలతో ప్రక్కాళన చేశారు. ఇప్పటికీ కుల వివేక ఉంది. ఈ విషయం పేపర్స్ లో కూడా వచ్చింది. స్వాతంత్ర్యం వచ్చి 50 సంవత్సరాలైనా ఎస్.సి.లు తలకాయ దించుకొనే పరిస్థితి ఉంది. దీనిని తొలగించడానికి మీరు ప్రయత్నం చేస్తారా? చెప్పండి.

9.30 | శ్రీ బద్దం బాల్ రెడ్డి (కార్వన్):- అధ్యక్షా, దళితులలో నిరుద్యోగ సమస్యతో ఉ. వాలా మంది యువకులు బాధ పడుతున్నారు. అందువల్ల ప్రభుత్వపరంగా ఎస్.సి. కార్పొరేషన్ నుంచి 168 కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు పెట్టారని వారు చెబుతున్నారు అయితే నా ప్రశ్న ఏమిటంటే ఈ ఎస్.సి.లలో నిరుద్యోగ సమస్యను తొలగించడానికి, జీవనోపాధిని కల్పించడానికి ఇదివరలో ఎస్.సి. షాపింగ్ కాంప్లెక్సులు కట్టవారు. అందుకొరకు వారు బ్యాంకుల నుంచి కొంత లోను తీసుకుని షాప్స్ ను తీసుకుని జీవనోపాధిని పొందే వారు. అయితే ఇప్పుడు మంత్రీగారు ఆ షాపింగ్ కాంప్లెక్సుల విషయం తెలుపలేదు. కేవలం లోను యివ్వడం ద్వారా వారు బయట షాప్స్ ను తీసుకుని రెండుకట్టుకునే పరిస్థితి లేదు. అందువల్ల చాలా ఇబ్బందులు పడవలసి వస్తుంది. కనుక ఇదివరకులా అలాంటి షాపింగ్ కాంప్లెక్సులు కట్టడానికి జిల్లా కలెక్టర్ కు ఆదేశాలు ఏమైనా యిచ్చారా? ఏ ఏ జిల్లాలో ఎన్ని షాపింగ్ కాంప్లెక్సులు యిస్తున్నారు? ఎంత మంది నిరుద్యోగులకు యిచ్చారో తెలుపమనండి.

మరో విషయం అంటే, కర్నూలు జిల్లాలో ఒక కలెక్టరు బీనామీ పేరిట సూమో కారును తీసుకున్నారు. ఇదివరలో ఎం.ఎల్.ఏలు గానీ, మంత్రులుగానీ అలా తీసుకోవడం జరిగిందని సిందారోపణలు వున్నాయి. మరి ఈ రోజు ఈ కలెక్టరుపైన తీవ్రమైన చర్య

ఎందుకు తేసుకోలేదు? మీరు ఎందుకు స్పందించలేదు? ఎందుకు అతనిని సస్పెండు చేయలేదు. ఇంకా ఎంక్వయిర్ ఎందుకండి? అతనిని సస్పెండు చేయమనండి.

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఎంక్వయిర్ లేకుండా ఎలా సస్పెండు చేస్తారండీ? నిన్న మీరే చెప్పారు. మినిట్స్ చూడండి. ఫైల్ తెప్పించుకుని, ఎంక్వయిర్ చేసిన తరువాత ఏమైనా చర్య తీసుకోవడం జరుగుతుంది. మీరు చెప్పినదానినే మళ్ళీ వర్షన్ మారెస్ట్రో ఎలాగండీ?

శ్రీమతి ఎన్. లక్ష్మి పార్లమెంటు (పాఠపట్టణం):- అధ్యక్షా, ఇది చాలా ముఖ్యమైన సమస్య. ప్రభుత్వం దీనిని సరిగా అర్థం చేసుకోవాలి. ఎస్.సి. కార్పొరేషన్ క్రింద దానికి సంబంధించి అన్ని అర్హతలు వొంది, ఫండ్స్ వొందినప్పటికీ ఈరోజు వాళ్ల వొలాలు చేసుకోలేని షెడ్యూల్డ్ తెగలు ఏజన్సీ ఏరియాలలో లక్కలాడి మంది ఉన్నారు. 1/70 యాక్ట్ ప్రకారం గవర్నమెంటు అడుగు పెట్టాలేని పరిస్థితి యిది. అలాంటి షెడ్యూల్డ్ ఏరియాలు చాలా ఉన్నాయి. మరి అలాంటి వారి యొక్క డెవలప్ మెంట్ కోసం ఈ ప్రభుత్వం ఏమి చర్యలు తీసుకుంటోందో సమాధానం తమ ద్వారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ డి. నాగేంద్ర్ (ఆసిఫ్ నగర్):- అధ్యక్షా, ఇక్కడ మంత్రిగారు యిప్పినటువంటి సమాధానానికి మేము వేసిన ప్రశ్నకు చాలా వ్యత్యాసం వుంది. రెండు మూడు సమస్యలను తమ దృష్టికి తెస్తాను. ఎస్.సి. కార్పొరేషన్ లో ప్రత్యేకంగా సుమారు 20 కోట్ల రూపాయలు ఒక ప్రయివేటు బ్యాంకులో డిపాజిట్ చేయడం జరిగింది. ఒకసారి అందులో 5 కోట్ల రూపాయలు డిపాజిట్ చేసిన తరువాత, మళ్ళీ ఆ బ్యాంకు మీద కోర్టు నోటీసు వచ్చిన తరువాత కూడా రెండవ సారి 15 కోట్ల రూపాయలు ఛార్మినర్ బ్యాంకులో ఎస్.సి. కార్పొరేషన్ లో ఉన్న ఎం.డి, ఛైర్మన్ వేశారు. అలా ఎలా చేశారు? మరి వారి మీద మీరు ఏమి చర్య తీసుకుంటున్నారు?

వేకర్ సెక్యన్స్, ఎస్.సి. కాలనీలలో అక్కడ వుంటున్న హరిజన, గిరిజన ప్రజలు పెళ్ళిళ్లు తదితర ఫంక్షన్స్ చేసుకునేందుకు ఎలాంటి కమ్యూనిటీ హాల్స్ లేక చాలా యిబ్బందులు పడుతున్నారు. మరి కమ్యూనిటీ హాల్స్ ను కట్టే ఆలోచన ఏమైనా మీకు వుందా? లేకపోతే శాసనసభ్యులకు యివ్వబడే ఫండ్స్ ద్వారా ఎవరి నియోజకవర్గంలో వారు తమతమ ఫండ్స్ ను వీనియోగించి ఆ కమ్యూనిటీ హాల్స్ ను కట్టించేందుకు మాకు అనుమతిని ఇవ్వమని తమరి ద్వారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

వీవరి విషయం, ఈ ఎస్.సి. స్పెషల్ కొంపొనెంట్ ప్రోగ్రాం క్రింద వేకర్ సెక్యన్స్ కు యివ్వబడే డబ్బు మిస్ యాక్ అవుతున్నది. మరి దాని గురించి ప్రభుత్వం వెంటనే తగు శ్రద్ధ వహించి చర్యలు తీసుకోవలసిందిగా కోరుతున్నాను. ఇక బ్యాంకులు యిచ్చే లోన్స్ విషయంలో కూడా అడ్మిటరులు లోన్స్ తగు సమయంలో అందక బ్యాంకు అధికారులవల్ల అనేక ఇక్కట్లు పడుతున్నారు. ముఖ్యంగా ఎస్.సి. కార్పొరేషన్ వారు ఈ

విషయాన్ని గమనించాలి. మంత్రిగారు ఈ విషయాన్ని నోట్ చేసుకోవాలి. ఎస్.సి కార్పొరేషన్ చెక్ ఇష్యూ చేసినప్పటికీ ఇంటర్వ్యూల సందర్భంలో ఒక బ్యాంకులో ఇంటర్వ్యూ చేసి మరొక బ్యాంకులో చెక్ యివ్వడంవంటివి; వేయడంతో లబ్ధిదారులు ఇబ్బందులు పడుతున్నారు. అన్ని స్కేమ్స్ అగిపోతున్నాయి. కనుక మంత్రిగారు ఈ విషయాలను గమనించి లబ్ధిదారులకు లోన్స్ సరైన సమయంలో, సరిగా దొరికే ప్రయత్నాలు చేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

Mr. Speaker:- If each Member puts so many supplementaries, how can it be possible? Please take your seat, other Members are awaiting for the reply.

శ్రీ పి. నాగేశ్వర రావు:- అధ్యక్షా, లబ్ధిదారులను ఎస్.సి కార్పొరేషన్ ద్వారా సెలక్టు చేస్తున్నారు. అయితే బ్యాంకుల చుట్టూ చెప్పులు అరిగేలా జిరిగినప్పటికీ లోన్స్ రాని పరిస్థితి వుంది. లీడింగ్ బ్యాంకులు వాటికి అడ్డు పడుతున్నాయి. ఈ విషయం తమరు కొంపెం అర్థం చేసుకోవాలి. నా నియోజకవర్గంలో జరిగిన విషయం నేను ఉదాహరణగా చెప్పతాను. రెండు సంవత్సరాల క్రితం దేవాలయ భూములు తీసుకున్నారు. మన దివార్లుమెంటు ఆ భూమిని తీసుకుని డబ్బు కూడా పేమెంట్ చేయడం జరిగింది. అయినప్పటికీ ఇప్పటివరకూ ఆ భూమిని లబ్ధిదారులకు పంచలేదు. అక్కడ డిస్కంబ్లీ వుంటే దానిని మేము సెటిల్ చేయడం కూడా జరిగింది. అయినప్పటికీ ఆ ల్యాండును ఇంతవరకు పంచలేదు. నాగులంప, నేతంపేట ఈ రెండు గ్రామాలలో దళితులు చాలా యిబ్బందులు పడుతున్నారు. సెటిల్ చేయబడిన ఇష్యూ, డబ్బు కట్టబడిన తరువాత కూడా ఆ ల్యాండు దళితులకు పంచబడలేదు. కనుక దానిని దయచేసి దళిత లబ్ధిదారులకు పంచే ఏర్పాట్లు చేయవలసిందిగా తమ ద్వారా కోరుతున్నాను. లక్ష్మా 95 వేల లబ్ధిదారులు వున్నారని లిస్టు చెప్పతున్నారు. దయచేసి ఇలా భూములు లేక యిబ్బంది పడుతున్న వారి విషయమే తగు చర్యలు తీసుకోవలసిందిగా కోరుతున్నాను. లబ్ధిదారుల విషయమే సమాధానం యివ్వవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ పి. రామయ్య (నిడుమోలు):- అధ్యక్షా, ఇక్కడ ఎస్.సి.లకు సి.ఐ. వెల్స్ పథకం క్రింద చాలా బావులు తగ్గుతున్నారు. బావులయితే తవ్వకున్నారుకానీ, కరెంటు కనెక్షన్స్ యివ్వడంలేదు. అందువల్ల ఖర్చు చేసిన డబ్బులూ వృధా అవుతున్నది. అసలు ఇలా కరెంటు కనెక్షన్స్ యివ్వబడక మోటారులు వుండే లాభంలేని వాటి సంఖ్య రాష్ర్టం మొత్తంలో చాలా వుంది. ఒక్క నల్గొండ జిల్లాలోనే దాదాపు 2 వేల బావులు వున్నాయి. పగిలి జిల్లాలో యిలాంటివి వున్నాయి. మరి ఈ విషయాన్ని గుర్తించి ఏ జిల్లాలో ఎన్ని యిలాంటి బావులు వున్నాయో చెప్పమనండి. అలాగే ఎప్పటిలోగా వాటికి కరెంటు యిస్తారో కూడా తెలియజేయండి. గ్రామ సభలు పెట్టి అందులో లబ్ధిదారులను సెలక్టు చేస్తున్నారు. ఆ సభలలో బ్యాంకర్స్ ప్రతినిధులు కూడా వుండటం జరుగుతోంది. అయితే అప్పుడు లబ్ధిదారులను సెలక్టు చేస్తూ వుంటే బ్యాంకర్స్ ఉరుకొని, ఆతరువాత వారికి లోన్స్ యివ్వడానికి నిరాకరిస్తున్నారు. మరి ఈ విషయమే తమరు ఏమీ చర్యలు తీసుకుంటున్నారో చెప్పండి.

శ్రీ టి. జీవన్ రెడ్డి (జగిత్యాల):- అధ్యక్షా, గామీణ ప్రాంతాలలో వున్నటువంటి దళితులకు సంబంధించిన ప్రధాన సమస్య ఇది. ఎస్.సి. కార్పొరేషన్ గానీ, డి.ఆర్.డి.ఏ. గానీ దళితుల ఆర్థిక అభివృద్ధి కోసం ఎన్నో కార్యక్రమాలు చేపడుతున్నప్పటికీ, ఉదాహరణకు సామూహిక బావులు త్రవ్వేందుకు ఆర్థిక సహాయం యివ్వి, కరెంటు మోటారు, కూడా యివ్వారు. అయినప్పటికీ గత నాలుగు సంవత్సరాలుగా విద్యుత్ కనెక్షన్స్ మాత్రం ఇవ్వలేదు. అందువల్ల ఈ బావులన్నీ నిరుపయోగంగా పడి వున్నాయి. ఒక కర్రేనగరీ జిల్లాలోనే దాదాపు ఇలాంటివి 4 వేల దాకా బావులు వున్నాయి.

(అంతరాయం)

9.40 | Mr. Speaker:- What is this? Don't misuse the mike.

ఉ.

శ్రీ టి. జీవన్ రెడ్డి:- వేలాదిమంది దళితులకు మేరు బావులు త్రవ్వబడ్డాయి. వాళ్లకి కరెంటు ఇవ్వకపోవడంవలన ఆ బావులు ఉపయోగం లేకుండా పోతున్నాయి.

Mr. Speaker:- I am sorry. Why do you deviate from the subject? That is a separate issue.

శ్రీ టి. జీవన్ రెడ్డి:- మన రాష్ట్రంలో దళితులకు ఎస్.సి. కార్పొరేషన్ ద్వారా డి.ఆర్.డి.ఏ. ద్వారా బావులకు కరెంటు మోటారు, ఇప్పీనా వాటికి విద్యుత్ కనెక్షన్ ఇవ్వకపోవడంతో బావులు అన్నీ నిరుపయోగంగా పడి ఉన్నవి. నేను మీ ద్వారా ముఖ్యమంత్రి గారిని అడుగుతున్నాను. దళితులకు ఎంచుందికైతే సామూహిక బావులు త్రవ్వించడం జరిగిందో వాళ్ల అందరికీ టైము బౌండు ప్రోగ్రాము పెట్టి నవంబరు నెలాఖరులోపల విద్యుచ్ఛక్తి కనెక్షన్లు కల్పించండి.

శ్రీ కడియం శ్రీహరి:- అధ్యక్షా, ఈ ప్రభుత్వం షెడ్యూల్లు కులాల సంక్షేమం పట్ల చిత్తుతుడ్డితో పనిచేస్తోంది. ఈ 3 సంవత్సరాల కాలంలో నోషల్ వెర్షెర్ డిపార్టుమెంటు యొక్క బడ్జెటు చూసినా, పెర్ఫార్మన్సు చూసినా లేకుంటే ఎస్.సి. కార్పొరేషన్ బడ్జెటు ఎన్వోయ్మెంటు చూసినా, ఎస్.సి. కార్పొరేషన్ యొక్క ఫిజికల్ టార్జెటు, ఎవ్ వేమెంటు, ఫైనాన్సు టార్జెటు చూసినా గణాంక వివరాలు చూసినా గౌరవ సభ్యులు పెర్ఫార్మన్సు అర్థం చేసుకోగలరని నేను భావిస్తున్నాను. గౌరవ సభ్యులు లేవనెత్తిన పాయింట్లు అన్నీ నోట్ చేసుకొన్నాను. సమాధానం చెబితాను. పెద్దలు రాఘవరెడ్డిగారు మాట్లాడుతూ ఈ సంవత్సరం భూమి కోనుగోలు పథకంలో 9,832 ఎకరాలు కొనుగోలుచేసి 7,866 మందికి మేరు డిస్ట్రిబ్యూట్ చేస్తారని చెప్పారు. ఆ లెక్కన 1 ఎకరం 25 సెంటులు కంటే రాదు అని అన్నారు. ఇక్కడ అందరికీ యునిఫారం డిస్ట్రిబ్యూషన్ జరగదు మేము కొన్ని గైడిలెన్సు ఇచ్చాము ఒకవేళ డ్యూ ల్యాండ్ అయితే

రెండు ఎకరాలు, వెజ్ ల్యాండ్ ఒక క్రాపు వచ్చేది అయితే ఒక ఎకరం, నెట్ ల్యాండ్ రెండు క్రాపు వచ్చేది అయితే 1/2 ఎకరం చొప్పున పంచాలని చెప్పాము. అదే విధంగా ల్యాండ్ పర్చేజ్ స్కెమ్ సంబంధించి పూర్తిగా ఎం.డి., ఎస్.సి. ఫైనాన్సు కార్పొరేషన్ కు ఎలాంటి అధికారాలు లేకుండా పర్చేజింగ్ కమిటీకి కలక్టర్ ను చెర్మన్ గా పెట్టి పూర్తి అధికారాలను ఇచ్చాము. అక్కడ ఉన్న పరిస్థితులను బట్టి భూమిని కొనుగోలుచేసే అవకాశం వాళ్లకి కల్పించాము. ఎస్.ఎస్.ఎఫ్.డి.సి.కి సంబంధించినంతవరకు ఈ నాలుగు సంవత్సరాలలో ఎంత ఖర్చు చేశారని అడిగారు. ఆ వివరాలు అన్నే ఇంతకుముందే చెప్పాను. గత నాలుగు సంవత్సరాలుగా ఎస్.ఎస్.ఎఫ్.డి.సి. ద్వారా 5,370 మంది బెనిఫిషియర్లకు ఆర్థిక సహాయం చేయడం జరిగింది. దానిపైన దాదాపు 34 కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు చేశాము. హైద్రాబాద్ ఎస్.సి.ఫైనాన్సు కార్పొరేషన్ ఏదైతే ఎసెట్సు డిస్ట్రిబ్యూషన్ కార్యక్రమం చేసిందో ఆ ఎసెట్సు డిస్ట్రిబ్యూషన్ కార్యక్రమంలో నాతోబాటు శ్రీ బద్దం బాల్ రెడ్డి, శ్రీ డి. నాగేందర్ పాల్గొన్నారు. వారు ఇరువురు కూడా ఎస్.సి.ఫైనాన్సు కార్పొరేషన్ యాక్టివిటీస్ ను ఎంకర్ ట్ వేయడం, అభినందించడం కూడా జరిగింది. కోపరటివ్ బ్యాంక్ లో 20 కోట్ల రూపాయలను డిపాజిట్ చేశారని శ్రీ నాగేందర్ గారు చెప్పారు. నేను సోసల్ వెల్ ఫేర్ డిపార్టుమెంటుకు వచ్చిన తరువాత క్లియర్ కట్ గా ఇన్ స్పెక్ షన్ ను ఇవ్వడం జరిగింది. నేషనల్ లెజిస్లేషన్ బ్యాంకు లో తప్ప ఎక్కడ కూడా డిపాజిట్ ను పెట్టవద్దని చాలా స్పష్టంగా ఆదేశాలు ఇచ్చాను. చార్మినార్ బ్యాంకు లో డిపాజిట్ ను ఉన్నాయని శ్రీ నాగేందర్ గారు చెప్పారు. ఆ విధంగా జరిగితే నేను రేపే ఆ సమాచారాన్ని గౌరవ సభ్యులకు తెలియచేస్తానని ఈ సందర్భంగా వారికి తెలియచేస్తున్నాను. అదే విధంగా అన్నీ జిల్లాలో కూడా ఎస్.సి.ఫైనాన్సు కార్పొరేషన్ ద్వారా ఎస్.సి. యువతీయువకులకు షాపింగ్ కాంప్లెక్సులు కన్స్ట్రక్షన్ చేస్తున్నాము. అన్నీ జిల్లాలో కూడా 80 శాతం ఆక్యుపెన్సీ ఉన్నది. 20 శాతం ఇంకా ఖాళీగా ఉన్నాయి. హైద్రాబాద్ లో ఎక్కువ మందికి ఇది ఉపయోగంగా వుండాలి కాబట్టి ఎస్.సి. కాంప్లెక్సులు కట్టాలని గౌరవ సభ్యులు సూచించారు. తప్పనిసరిగా దానిని పరిశీలనలోకి తీసుకొంటామని చెప్పి మే ద్వారా గౌరవ సభ్యులకు తెలియచేస్తున్నాను. ఎనర్జైజేషన్ గురించి ఒక ప్రశ్న అడిగారు. ఇప్పటివరకు రాష్ట్రంలో ఎస్.సి.ఫైనాన్సు కార్పొరేషన్ ద్వారా మేము మిలియన్ వెల్సు స్కేమ్ క్రింద ఎన్ని తగ్గించాము? ఎన్ని ఎనర్జైజేషన్ కాలని వుంది? అని చెప్పి అడిగారు. మొత్తం సమాచారం కలక్టు చేయడం జరిగింది. జిల్లాలవారీగా నా దగ్గర సమాచారం వుంది. ఇప్పటివరకు రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా ఎస్.సి., సి.ఐ. వెల్సు 16,732 బావులకు మేము ఎనర్జైజేషన్ చేయవలసిన అవసరం వుంది. అందులో 4,710 బావులకు ఒ.ఆర్.సి. పే చేయడం జరిగింది. గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఈ సంవత్సరం 50 వేల బావులకు విద్యుత్ కనెక్షన్ ను ఇవ్వాలని చెప్పి ఒక విధానపరమైన నిర్ణయం తీసుకొన్నారు. దాంట్లో ఎస్.సి. వెల్సు అన్నీ కూడా ఎనర్జైజేషన్ ప్రోగ్రామిలో బెనిఫిట్ మేద చేయాలని ముఖ్యమంత్రి గారు ఆదేశాలు ఇచ్చారు. ఈ సంవత్సరం 16,732 ఎస్.సి. సి.ఐ. వెల్సు ఉన్నాయో వాటి అన్నీ బిని త్వరలోనే ఎనర్జైజేషన్ చేయబోతున్నాము. వాటి అన్నీ బిని కూడా ఒక ఆర్.సి. పేమెంటు చేస్తున్నామని మే ద్వారా గౌరవ సభ్యులకు తెలియచేస్తున్నాను. అదే విధంగా ల్యాండ్ పర్చేజ్ స్కేమ్ క్రింద భూములు కొనుగోలు చేసే పంపకుండా ఉన్నాయని

శ్రీ పువ్వాడి నాగేశ్వరరావుగారు చెప్పారు. అది వెంటనే జిల్లా కలెక్టరుతో మాట్లాడి బెసిఫిషరీస్ కుల్టూరు పంచే విధంగా చర్యలు తీసుకొంటామని చెప్పి మే ద్వారా గౌరవ సభ్యులకు తెలియచేస్తున్నాను. ఒక ముఖ్యమైన విషయం మే ద్వారా గౌరవ సభ్యులకు తెలియచేస్తున్నాను ఈ రాష్ట్రంలో ఉన్న ఎస్.సి.ఫైనాన్సు కార్పొరేషన్ is one of the oldest Corporations. It is one of the biggest Corporations not only in Andhra Pradesh but in the entire country. 168 కోట్ల రూపాయలు బడ్జెటు కలిగిన ఎస్.సి.ఫైనాన్సు కార్పొరేషన్ ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లోనే ఉన్నదని మే ద్వారా గౌరవ సభ్యులకు తెలియచేస్తున్నాను. ఎస్.సి.ల కొరకు మన ఎస్.సి.ఫైనాన్సు కార్పొరేషన్ చేపట్టినన్ని కార్యక్రమాలు దేశంలో ఏ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం చేపట్టలేదని తమ ద్వారా గౌరవ సభ్యులకు తెలియచేస్తూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

Mr. Speaker:- Question No. 22 (7847-2) is postponed at the request of the Members.

9.50 | శ్రీ టి. జీవన్ రెడ్డి:- ఒక్క కరీంనగర్ జిల్లాలోనే 4,000 బావులు ఉన్నాయి సర్.
ఉ | మేరు రిండు వేల విద్యుత్ కనెక్షన్లు మాత్రమే ఇచ్చారు.

Mr. Speaker:- I can't allow.

(At this juncture, Sri T. Jeevan Reddy insisted to speak)

Mr. Speaker:- I have allotted 50 minutes for one question. More than this much, I can't allow.

శ్రీ పి. జనార్థన్ రెడ్డి:- ఒక్క సెకండ్ సర్,

శ్రీ టి. జీవన్ రెడ్డి:- ఇది దళితుల సమస్య సర్,

శ్రీ డి. నాగేందర్:- అధ్యక్షా :::::

(అంతరాయం)

Mr. Speaker:- I am sorry. I don't allow.

Sri D. Nagender:- Only one minute.

Mr. Speaker:- I can't allow. Already 50 minutes have elapsed.

శ్రీ డి. నాగేందర్:- ఇది చాలా ఇంపార్టెంట్ క్వశ్చన్ సర్.

Mr. Speaker:- You watch the time. You have not asked the question.

శ్రీ పి. జనార్ధన్ రెడ్డి:- సర్, ఒక పిన్న క్యారిఫికేషన్ సర్.

Mr. Speaker:- What clarification you want? Janardhan Reddy garu, you are leader. You have to control your Members. This is not at all good.

శ్రీ పి. జనార్ధన్ రెడ్డి:- మంత్రిగారు మొత్తం దేశంలోనే మన రాష్ట్రం మొట్టమొటి స్థానంలో ఉందని చెబుతున్నారు. వేరే రాష్ట్రాలలో కూడా వీటి పనితీరు ఏవిధంగా ఉందో చెప్పండి, మొత్తం తెలుస్తుంది.

Mr. Speaker:- He will place it before the House.

శ్రీ పి. జనార్ధన్ రెడ్డి:- బడ్జెట్ సెషన్ కు ముందు ముఖ్యమంత్రిగారు 50,000 మోటారు కనక్కను ఇస్తామని అన్నారు. ఎస్.సి.లకు ఇప్పటి వరకు 4,000 మోటార్ కనక్కను మాత్రమే ఇచ్చారు, ఇంకా సుమారు 16,000 లకు పైన కనక్కను పెండింగ్ లో ఉన్నాయని మేరే అంటున్నారు. ఎస్.సి.లు వ్యవసాయం చేసుకోలేని పరిస్థితిలో ఉన్నారు. ఈ రాష్ట్రం మొత్తంలో ఈ రోజు ఇటువంటి పరిస్థితులు నెలకొని ఉన్నాయి.

శ్రీ కడియం శ్రీహరి:- గౌరవనీయులు జనార్ధన్ రెడ్డిగారు గతంలో పోషల్ వెల్ఫేర్ మినిస్టర్ గా పనిచేశారు. మన రాష్ట్రంలో పోషల్ వెల్ఫేర్ డిపార్ట్ మెంట్ యొక్క పనితీరు, బడ్జెట్ లో ఎలా కేషన్స్, టార్గెట్ ఎఫ్ డివైజన్ వారికి కూడా అవగాహన ఉండి ఉంటుంది. మొత్తం దేశంలోనే ఈ రాష్ట్రంలో ఎస్.సి. ఫైనాన్స్ కార్పొరేషన్ అన్ని విధాలా పెద్ద సంస్థని మరొక్కసారి రీఇటరేట్ చేస్తున్నాను. కావాలంటే అన్ని రాష్ట్రాల వివరాలు హౌస్ ముందు ప్లెస్ చేస్తాను. ఈ సంవత్సరం సుమారు 50,000 డియ్యూటీ కనక్కను ఇస్తున్నాము. 16,752 సి.ఐ. తెల్స్ ఈ సంవత్సరం ఎనర్జైజేషన్ చేయడానికి నిర్ణయం తీసుకున్నానని తెలియచేస్తున్నాను.

బీడికార్మికులకు కనేస వేతనాలు

23-

* 7847-(డబ్ల్యు)-సర్వశ్రీ పాటూరు రామయ్య, ఎం.ఎ. గూర్ (కర్నూల్), శ్రీమతి పి. భారతి (సత్తెనపతి), సర్వశ్రీ జె. రంగారెడ్డి (మిర్యాలగూడ), ఎస్. నరసింహ రెడ్డి (నల్గొండ), ఎస్. వెంకట వీరయ్య (పాలేరు), బి. చెంచయ్య (సంతనూతలపాడు), సిపాచ్. రాజిరెడ్డి (జనగామ), తె. రాములు (ఇల్లపాపట్లం),

కుంజ దొడ్డి (భద్రవాలం), డి. రాజగోపాల్, ఎన్. రామమోహనరావు (మంగళగిరి), జక్కా వెంకయ్య (అల్లూరు), కె. వెంకట నర్సయ్య (మధిర), ఎన్. రాఘవ రెడ్డి:- కార్మిక, ఉపాధికల్పన శాఖమంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) దాదాపు రెండు సంవత్సరాల జాప్యం తరువాత, బీడి కార్మికుల కనేస వేతనాలను సవరించాలని 1998, ఏప్రిల్ లో ప్రతిపాదించిన విషయం వాస్తవమేనా; అయినచో అందుకు సంబంధించిన వివరము లెవ్వీ;

(ఆ) ఏ ప్రాతిపదికన రేట్లను ప్రతిపాదించారు;

(ఇ) సవరించిన రేట్లను సూచించేటప్పుడు గతంలోని కనేస వేతనాలను, గత సవరణ పిమ్మట జీవనవ్యయంలో పెరుగుదలను పరిగణనలోకి తీసుకోవడం జరిగిందా; అయినచో అందుకు సంబంధించిన వివరము లెవ్వీ;

(ఈ) లేనివో, ప్రభుత్వం రేట్లను శాస్త్రీయంగా సవరించుతుందా?

కర్మిక, ఉపాధికల్పనా శాఖమంత్రి (శ్రీ ఇ. వెంకటరెడ్డి):- (అ) లేదండి. కనేస వేతనాలను సవరించడానికి చర్యను సకాలంలోనే చేపట్టడం జరిగింది.

(ఆ) (ఇ) ఒప్పదం ప్రకారం, క్రిందటి కనేస వేతనాలను, అదేవిధంగా జీవన వ్యయ సూచికను పరిగణనలోనికి తీసుకొంటూ, ఐ.డి. చట్టంలోని 12(3) విధాగం క్రింద బీడి పరిశ్రమ యాజమాన్యాలకు, బీడి కార్మికులకు చెందిన వివిధ సంఘాల ప్రతినీధులకు మధ్య కుదిరిన ఒప్పందం ప్రాతిపదికపై సవరించిన రేట్లను ప్రతిపాదించడం జరిగింది.

(ఈ) బీడి కార్మికుల కనేస వేతనాలసవరణను ప్రభుత్వం చురుకుగా పరిశీలిస్తున్నది.

శ్రీ ఎమ్.ఎ. గఫూర్:- అధ్యక్షా, గౌరవనీయులైన కార్మికశాఖ మంత్రిగారు వాస్తవాన్ని వక్రీకరించేటటువంటి సమాధానాన్ని చెప్పారు. 1992లో మినిమమ్ వేజస్ ఫిక్సిచేయటం జరిగింది, మనం ఇప్పుడు 1998 చివరలో ఉన్నాము. చట్టపరంగా 3 సంవత్సరాలకు ఒకసారి కొత్త వేతనాలు అమలుజరగాలి. 1992 నుండి 1998 వరకు సమీపిస్తున్నా ఇంతవరకు కొత్తవేతనాలు రాలేదు. అటువంటప్పుడు మేము సకాలంలో చర్యలు తీసుకుంటున్నామని మంత్రిగారు చెప్పటం ఏవిధంగా న్యాయం? ఈ మధ్య డౌన్ లో ఒకటి ప్రభుత్వం వారు తయారుచేశారు. మంత్రిగారు సమాధానంలో ఐ.డి. చట్టంలోని

12(3) విభాగాన్ని బేస్ చేసుకుని క్రొత్త రివెన్యూ రేటులు ప్రతిపాదిస్తున్నామని అంటున్నారు. రాష్ట్రంలో 7 లక్షలమంది బీడీ కార్మికులు ఉన్నారు. ఈ అసంఘటిత కార్మికులు సమాజంలో చట్టపరంగా ఎటువంటి సౌకర్యాలు లేక మృగుతున్నారు. వారి సంక్షేమం పై ప్రభుత్వానికి చిత్తశుద్ధి ఉందా? 1992లో ఇంప్లిమెంటేషన్ లోకి తెచ్చినటువంటి కనీస వేతన డి.ఓ. ప్రకారం వీరికి బీడీలు మట్టనందుకు వచ్చేది రూ. 36.60 పైసలు. కానీ వీరు క్రొత్తగా ప్రతిపాదిస్తున్నది రూ. 30/- మాత్రమే. వారికి గతంలో వచ్చే వేతనాన్ని కూడా తగ్గించ ప్రయత్నిస్తున్నారు. ప్రభుత్వం ఉంది బీడీ కార్మికుల ప్రయోజనం కొరకా లేక యాజమాన్యం ప్రయోజనం కొరకా? పి.డి.ఎ.కు సంబంధించి ధరల పెరుగుదలను బేస్ చేసుకుని పి.డి.ఎ. ఇవ్వవారు. ఆ పెరుగుదలకు కాంపెన్సేషన్ గా ఈ పి.డి.ఎ. బెల్లించటం జరుగుతోంది. గతంలో 20 లోపల ఉంటే 15 పైసలు ఇచ్చారు, 20 పైసల ఉంటే 30 పైసలు బెల్లించటం జరిగింది. ఇప్పుడు క్రొత్తగా ప్రతిపాదించిన ఈ డ్రాఫ్ట్ లో యావరేజీ చేసి దీనిని 10 పైసలుగా నిర్ణయించారు. ఈ క్రొత్త ప్రతిపాదనలవల్ల పి.డి.ఎ. గతంలో కంటే తక్కువ చేశారు. బీడీ కార్మికులకు కాకుండా యజమానులకు సేవ చేసే పద్ధతిలో ప్రభుత్వం ఉంది. గతంలో ఉన్న డి.ఓ.లు పి.డి.ఎ. ఆరు నెలలకు ఒకసారి రివెన్యూ చేస్తామని అన్నారు, ఇప్పుడు ప్రతిపాదించిన దాంట్లో ఆరు నెలలకు ఐదులు సంవత్సరానికి ఒకసారి రివెన్యూ చేస్తామని అంటున్నారు. ఈ డ్రాఫ్ట్ మే డిపార్ట్ మెంట్ ద్వారా ప్రతిపాదించినది. ఈ డ్రాఫ్ట్ ఉపసంహరించుకుంటారా, లేదా? ఇది కార్మికుల ప్రయోజనాలకు విరుద్ధంగా ఉంది; గత డి.ఓ.కు విరుద్ధంగా ఉంది. కార్మికులకు లాభం కలిగించే విధంగా క్రొత్త ప్రతిపాదనలు తయారుచేసి అమలు చేస్తారా, లేదా? ఈ 7 లక్షల కార్మికులకు ఐడెంటిటీ కార్డ్స్ ఇంతవరకు ఇవ్వలేదు. వీరెంత మంది ఉన్నారో లేదో డిపార్ట్ మెంట్ వారి లెక్కలలో నికచ్చిగా తెలియబలేదు. వీరికి ఐడెంటిటీ కార్డ్స్ ఇవ్వాలి. అప్పుడు హౌసింగ్, పి.ఎఫ్. బెనిఫిట్స్ వీరికి అందుతాయి. ఈ రెండు విషయాలపై స్పెసిఫిక్ గా చెప్పమని మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

10.000 శ్రీ ఇ. పెద్దిరెడ్డి:- అధ్యక్షా, గౌ.శాసన సభ్యులు శ్రీ గూడూర్ గారు ఎంతో ఉ. ఆవేదనతో ఈ రాష్ట్రంలో ఉన్నటువంటి సుమారు 7 లక్షల బీడీ కార్మికుల వేతన ఒప్పందంపైన, ప్రభుత్వం ఇచ్చినటువంటి డి.ఓ. పైన, అదేవిధంగా వివిధ కార్మిక సంఘాలతో జరిగిన అగ్రిమెంట్ విషయంలో, పి.డి.ఎ. ఫ్రాయ్ ఇంట్ల విషయంలోనూ, కార్మికులకు నీకర వేతనం నిర్దేశించిన విషయంలోనూ ప్రభుత్వ చిత్తశుద్ధిని, శాఖపరంగా వారికున్న ఆవేదననూ వ్యక్తపరచారు. అధ్యక్షా, మొదటి ప్రశ్నలో 2 సంవత్సరాల తరువాత ఈ కనీస వేతనాలు సవరించే ప్రతిపాదనను ఇన్ షియట్ చేశారని ప్రశ్నించారు. అది కాదని చెప్పడం జరిగింది. 1990లో కనీస వేతనాలను సవరించే ప్రతిపాదన వచ్చినప్పుడు దానిపై ఫైనల్ నోటిఫికేషన్ 1992లో వచ్చింది. 1992లో డ్రాఫ్ట్ నోటిఫికేషన్ ఇవ్వడం జరిగింది.

వెనువెంటనే 1997, జూన్ 21న ఆ ప్రతిపాదన ఇన్‌షియేట్ చేయడం జరిగింది. కాబట్టి మేము సరియైన సమయంలోనే కార్మికుల విషయంలో ఇన్‌షియేటివ్ తీసుకోవడం జరిగిందని చెప్పడం జరిగింది. 1992లో నిర్దేశించిన కనీస వేతనాల ప్రకారం ఆ రోజున ఈ బీడీ కార్మికుల సంక్షేమాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకుని ఉదారంగా ప్రభుత్వం పాయింట్‌కు 15 పైసలు చొప్పున ఇవ్వాలని ఊ.ఓ.ను ఇవ్వడం జరిగింది. అదేవిధంగా వేతనం కూడా రూ. 18.65 పైసలు ఉండాలని ఊ.ఓ.లో పేర్కొనడం జరిగింది. ఆ తరువాత బీడీ పరిశ్రమ యాజమాన్యాలు ఇంత మొత్తంలో పెంచితే తాము పరిశ్రమలు నడపలేమని, తాము మహారాష్ట్ర తదితర రాష్ట్రాలకు తరలి వెళతామని ఆందోళన వ్యక్తపరచిన సందర్భంలో ఈ రాష్ట్రంలోని 37 కార్మిక సంఘాల వారు ఛార్జర్ డిమాండ్స్‌ను సర్వీ వేసి ఇండస్ట్రియల్ డిస్‌ప్లూట్ యాక్ట్ సెక్షన్ 12(3) ప్రకారం 29.10.1994న ఒకసారి, 16.12.1996న ఒకసారి వేతన ఒప్పందం చేసుకోవడం జరిగింది. ఊ.ఓ. ప్రకారం వి.డి.ఎ. పాయింట్‌ను 6 నెలలకొకసారి సవరించాలని ఉన్నప్పటికీ సంవత్సరానికి ఒకసారి సవరించినా పరవాలేదనే పద్ధతిలో అనాటి పరిస్థితులను దృష్టిలో పెట్టుకొని పరిశ్రమలు కూడా సర్వేయ్ కావాలని 37 కార్మిక సంఘాలు, యాజమాన్యాలు అందరూ కలిసికట్టుగా ఒప్పందం చేసుకున్న విషయం, అది ఆచరణలో ఉన్న విషయం గా సభ్యుల దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. అయితే ఆచరణలో లేని అంశాలను ఆ రోజు 1997లో ఇచ్చిన ఊ.ఓ.లో పాటు తీరిగి ఊ.ఓ. ఇవ్వాలనే ఉద్దేశంతో ఊ.ఓ. ప్రభుత్వం ఫైనల్ డ్రాఫ్టు నోటిఫికేషన్‌ను గెజిట్ నోటిఫికేషన్ ద్వారా ఇవ్వడానికి సిద్ధంగా ఉందని మనవి చేస్తున్నాను. రూ. 18.65 పైసల నుండి రూ. 30.20 పైసలకు పెంచే ప్రతిపాదన ప్రభుత్వం కన్సిడరేషన్‌లోకి తీసుకోవడం జరిగింది. పాయింట్‌కు పది పైసల చొప్పున వి.డి.ఎ.ను కార్మిక సంఘాల ఒప్పుకోవడం జరిగింది. దానిని ఆచరణలో ఉంచడానికి ఫైనల్ నోటిఫికేషన్ ఇవ్వడం జరిగింది. గెజిట్ నోటిఫికేషన్ ద్వారా దానిని కార్మికులకు అందుబాటులోకి రావడానికి చర్యలు తీసుకోవడం జరుగుతుంది. ఈ ఊ.ఓ. ప్రతిపాదన ప్రభుత్వ పరిశీలనలో ఉన్నప్పటికీ కార్మిక సంఘాలు ఇప్పటికే ఛార్జర్ ఆఫ్ డిమాండ్స్ ఇవ్వడం జరిగింది. కార్మికులు ఛార్జర్ ఆఫ్ డిమాండ్స్ అన్నీ ఇప్పటికే ఇవ్వబడినవి. నెగోషియేషన్స్ కూడా జరుగుతున్నాయి. ఊ.ఓ. కన్సిడరేషన్‌లో ఉంది. నెగోషియేషన్స్ కూడా జరుగుతూ ఉన్నాయని మనవిచేస్తున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్:- రిపోర్టు బ్రీఫ్‌గా ఉండాలి. ఇంత సుదీర్ఘంగా ఉంటే ఎలా?

శ్రీ ఇ. పెద్దిరెడ్డి:- అయిపోవచ్చింది అధ్యక్షా, బీడీ పరిశ్రమలు కూడా ఈ రాష్ట్రంలో బృతకదానికి, అదేవిధంగా కార్మికులకు న్యాయం జరిగేవిధంగా ప్రభుత్వం చిత్తశుద్ధితో ఈ సమస్యను పరిష్కరిస్తుందని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ జులకంటి రంగారెడ్డి:- అధ్యక్షా, రాష్ట్రం మొత్తంలో 7 లక్షల మంది బీడీ కార్మికులు గ్రామీణ ప్రాంతాలలో పనిచేస్తున్నారు. వారికి కనీస వేతనాలు అమలుకావడం లేదు. ప్రభుత్వం ఇచ్చిన జి.ఓ. ఏమాత్రం ఇంప్లిమెంట్ కావడం లేదు. వారు చాల నిక్కుషమైన జీవితం గడుపుతున్నారు. వారికి పని భద్రత లేదు. వారికి ఏ సౌకర్యాలూ వర్తించడం లేదు. గ్రామీణ ప్రాంతాలలో అసంఘటిత రంగంలో వేలమంది కార్మికులు పనిచేస్తున్నారు. వీరి విషయంలో ప్రభుత్వం ఏరకమైన చర్యలు తీసుకొని ఆదుకోవడం లేదు. ఏరకంగా వారికి కనీస వేతనాలు అమలుచేస్తారో, వారికి కావలసిన సంక్షేమ చర్యలు ఏవిధంగా వేషతారో మంత్రిగారు చెప్పాలి.

శ్రీ సిపాబ్. రాజిరెడ్డి:- అధ్యక్షా, రాష్ట్రంలో ప్రభుత్వం గుర్తించిన మొత్తం బీడీ కార్మికులు ఎంత మంది? గత 40 సంవత్సరాలుగా పనిచేస్తున్న బీడీ కార్మికులకు కూడా మనేజిమెంట్లు గుర్తింపు కార్డులివ్వకుండా వస్తున్న విషయాన్ని ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకురావడం జరిగింది. వారిని రెగ్యులరైజ్ చేసి ఎప్పటిలోగా గుర్తింపు కార్డులిప్పించి, వారికి కనీస సౌకర్యాలు కల్పిస్తారు? వారినుండి ప్రావిడెంట్ ఫండ్ సక్రమంగా తీసుకోవడం లేదని ఫిర్యాదులు వస్తున్నాయి. వాటిని కూడా సక్రమంగా ఇప్పించడానికి ప్రభుత్వం తీసుకునే చర్యలేమిటి? లేబర్ ఆఫీసర్లు లేకపోవడం వల్లనూ, ఉన్న వారు సక్రమంగా తనిఖీ చేయకపోవడం వల్లనూ ఒక్కొక్క యాజమాన్యం 200 మంది కార్మికులతో పనిచేయించుకుంటూ 10 మంది కార్మికులనే రికార్డులలో చూపిస్తున్నారు. మా జిల్లాలోని జనగాం, వరంగల్లలో ఇటువంటి సంఘటనలను నేను చూపించడం జరిగింది. వీటినిబట్టి ఎప్పటిలోగా చర్య తీసుకుంటారు

శ్రీ జి.ఎం.ఎన్.వి. ప్రసాద్ (తాడికొండ):- అధ్యక్షా, మంత్రి గారేమో కార్మిక సంఘాలు, యాజమాన్యాలు ఒప్పుకున్నందువల్ల మేము జి.ఓ.ను సవరించామని చెబుతున్నారు. అసంఘటితంగా ఉన్న బీడీ కార్మికులు తెలీనో, తెలియకో 10 పైసలకు ఒప్పుకుంటే గవర్నమెంట్ దానిని యాక్సెప్ట్ చేయడం ఏమిటి? పాయింట్కు 15 పైసలు ఇవ్వవలసివుండగా దానిని 10 పైసలకు తగ్గించి వారే ఒప్పుకున్నారని చెప్పడంలో ఔచిత్యమేమిటి? ఇది మినీమమ్ వేజెస్ యాక్ట్ వ్యతిరేకం. ఇది గృహ పరిశ్రమగా ఆడవాళ్లు, పిల్లలు తమ ఇళ్లలో పేసుకొని యాజమాన్యానికి ఇస్తారు. లేబర్ డిపార్ట్మెంటు వాళ్లు వారి ఇళ్లకు వెళ్లి ఎవరు బీడీ కార్మికులో, ఎవరు ఇన్వాలిడ్ అయి ఉన్నారో అన్న విషయం పట్టించుకోకుండా యాజమాన్యం చెప్పిన వారినే ఐడెంటిఫికేషన్ చేయడం వల్ల ఎంతోమంది కార్మికులకు ప్రావిడెంట్ ఫండ్స్, ఇ.ఎస్.ఐ. లాంటి సౌకర్యాలు లాస్ అవుతున్నాయి. అంతేకాకుండా వేజెస్లో రివిజన్ వస్తే అవి వారు తీసుకోలేరు. కాబట్టి ఈ విషయంలో సరియైన చర్య తీసుకోండి.

శ్రీ డి. చిన్నమల్య (ఇందూర్):- అధ్యక్షా, బీడే కార్మికుల సమస్యల గురించి చాలమంది సభ్యులు చెప్పారు. వారు శ్రమ దోపిడీకి గురవుతున్నారు. గవర్నమెంట్ ఇచ్చే బెనిఫిట్స్ వారికి అందకుండా యజమాన్యాలు వారిని దోపిడీ చేస్తున్నాయి దానికి అరికట్టడానికి ప్రభుత్వం వర్యలు తప్పకుండా తీసుకోవాలి. ఉదాహరణకు రిజిస్ట్రేషన్ లేనటువంటి కార్మికులతో బీడీలు చేయించి వారికి తక్కువ కూలీ ఇప్పి వారికి రావలసిన బెనిఫిట్స్ రాకుండా చేయడాన్ని అరికట్టాలి. వెయ్యి బీడీలను తయారు చేయడానికి గాను వారికి 950 బీడీలకే సరిపడే ఆకు మాత్రమే ఇస్తున్నారు. ఇప్పుడు దానిని 800కే కుదించారు. దానివల్ల కార్మికులు తమ చేతులతో డబ్బు పెట్టి ఆకు కొని వెయ్యి బీడీలను తయారు చేయవలసివస్తున్నది. దీనివల్ల ప్రతి కార్మికుడు వెయ్యి బీడీలకు 5 రూపాయలు కోల్పోవలసివస్తున్నది. వెయ్యి బీడీలకు గాను రు. 40 ఇస్తున్నప్పటికీ ఈ 5 రూపాయలు నష్టపోవడం వల్ల అతనికి రు. 35 మాత్రమే మిగులుతున్నది. ఈ విధంగా కార్మికుల శ్రమ దోపిడీని ప్రభుత్వం అరికట్టాలని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీమతి కె. జ్యోతిదేవి:- అధ్యక్షా, బీడీ కార్మికులలో ఎక్కువమంది అనగా 99 శాతం మంది నిరక్షరాస్యులు కావడం వలన యజమాన్యాలు వారితో రాత్రునక, పగలనక పనిచేయించుకుంటున్నారు. వెయ్యి బీడీలకు వారికి రు. 40 మాత్రమే ఇస్తున్నారు. యజమాన్యం మాత్రం క్రోబీశ్వరులవుతున్నారు. కార్మికులు మాత్రం రోజురోజుకు పెరిగే ధరలతో బ్రతకలేకపోతున్నారు. ఈరోజు ఉల్లి, నూనె, పప్పులు మొదలైన వాటి ధరలు పెరిగిపోయాయి. ఆ ధరలను దృష్టిలో పెట్టుకుని ప్రభుత్వం యజమాన్యాలను ఒప్పించి వెయ్యి బీడీలకు కనీసం రు. 100 చెల్లించేలా చర్యలు తీసుకోవాలని మే ద్వారా ఈ ప్రభుత్వానికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

10-10 శ్రీ ఇ. పెద్దిరెడ్డి:- గౌరవ సభ్యులు శ్రీమతి జ్యోతిగారు, శ్రీ రాజగోపాల్ గారు, ఉ. శ్రీ మల్లెష్ గారు, ప్రసాద్ గారు మరియు రాజీరెడ్డి గారు అందరూ కూడా ఈ బీడీ కార్మికుల విషయంపై చెప్పడం జరిగింది. వారు చెప్పినటువంటి అంశాలతో నేను విభేదించడం లేదు. అవి సత్యదూరాలు కావని కూడా నేను చెప్పదలుచుకున్నాను. ఈరోజు బీడీ పరిశ్రమ కేవలం ఒక రాష్ట్రానికి సంబంధించినది కాదు, దేశమంతటా వున్నది. ఈమధ్య కాలంలో మార్చి 18, 1997 నాడు మహారాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఈ బీడీ కార్మికులకు సంబంధించి ఒక జీ.ఓ.ను జారీ చేసినపుడు పరిశ్రమల యజమాన్యం వారు ఉత్పత్తిని ఆపువేసి పరిశ్రమలను మూసివేసినపుడు, ఆ సందర్భంలో కార్మికులంతా అందోళన చేయగా ఆ జీ.ఓ.ను మాఫీ చేయడం జరిగింది. వెయ్యి బీడీలకు వంద రూపాయల వరకు పెంచవచ్చును గాని పరిశ్రమలు యితర రాష్ట్రాలకు తరలివెళ్లే ప్రమాదం వుంది. దీనిని దృష్టిలో వుంచుకొని, పేదవాళ్లు, నిరక్షరాస్యులైన మహిళలకు ఉపాధి కల్పించే పరిశ్రమ, రాయలసీమ, తెలంగాణాలో వ్యవసాయం తర్వాత పెద్ద పరిశ్రమ యిదే కనుక వారి సంక్షేమం కోసం, పరిశ్రమలు మూతపడకుండా యజమాన్యంతో పది మేటింగులు జరిగాయి. యజమాన్యాన్ని ఒప్పించి, మెప్పించి, కార్మికులకు న్యాయం చేకూర్చాలనే ఉద్దేశ్యంతో చర్యలు జరుగుతున్నాయి. జీ.ఓ. కన్వీడరేషన్ లో వుందని కూడా మేకు తెలియజేస్తున్నాను. బీడీ కార్మికులకు తప్పకుండా న్యాయం చేకూర్చాలనే దిశలో, వారి సంక్షేమం కోసం ఈ ప్రభుత్వం చిత్తశుద్ధితో కృషి చేస్తోందని మనవి చేస్తున్నాను.

గౌరవసభ్యులు వినమల్యయ్యగారు మాట్లాడుతూ, యాజమాన్యం బీడీ కార్మికులకు ఇచ్చే తుబీకాకులో చాలావరకు తరుగు పడుతోందని, తరుగుపడిన ఆకుకు బదులు దానిని కార్మికులు బయట కొనుక్కోవలసి రావడం వల్ల వారు చాలా యిబ్బందులు పడుతున్నారని ఆయన అన్నారు. సమస్యను పరిష్కరించవలసిన అవసరం వుందన్నారు. ఇది ప్రధానమైన దామాండ్. దీన్ని కన్సిడరేషన్లోకి తీసుకోవడం జరుగుతుందని మనవి చేస్తున్నాను. బడెంట్స్ ఫికేషన్ కారులు లెవనివెప్పారు. పి.ఎఫ్. ఇ.ఎస్.ఐ. పరిధిలోకి వచ్చే ఏడులక్షల మంది కార్మికులే గాకుండా, మూడు లక్షల వరకు గ్యామాలలో అసంఘటిత కార్మికులు కూడా ఉన్నారు. వారి విషయం కూడా పరిశీలనలో వుంది. వారిని సంఘటితమైన ఫోర్స్ గా తీసుకరావాలనే ఆలోచన కూడా ప్రభుత్వానికి వుందని నేను మేధ్వారా గౌరవసభ్యులకు మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ కె.ఆర్. సురేష్ రెడ్డి (బాలకొండ):- బీడీ కార్మికులను అదుకోవడానికి, గుర్తించడానికి మినీ సిగరెట్లను బంద్ చేయిస్తామని గతంలో ముఖ్యమంత్రిగారు హామీ యిచ్చారు. మినీ సిగరెట్లను బంద్ చేసి బీడీ కార్మికులను అదుకోవడానికి ప్రభుత్వం తీసుకున్న చర్యలు ఎమిటి?

బీడీ కార్మికులు సాధారణంగా ఈ తంబాకుకు ఎక్స్పోజ్ అవుతుంటారు, అవిధంగా ఎక్స్పోజ్ కావడం వల్ల వారు అనారోగ్యానికి గురవుతున్నారు. వారి ఆరోగ్యాన్ని కాపాడడానికి ప్రభుత్వం చేపట్టిన చర్యలు ఎమిటి?

ఇక మూడవది ఏమంటే, బీడీ కార్మికుల్లో చాలామంది బాలకార్మికులు కూడా ఉన్నారు. వారు కూడా అనారోగ్యానికి గురవుతున్నారు. ఆ బాలకార్మికులను ఆ పనికి దూరంగా ఉంచడానికి వారికి సంబంధించి ప్రత్యేక పాఠశాలలను, ట్రాబులు చేస్తామని గతంలో చెప్పారు. ఎన్ని పాఠశాలలను, ఎక్కడెక్కడ ఏర్పాటు చేశారు?

చివరగా, బీడీ కార్మికుల కొరకు కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు కలిసి వారికోసం ప్రత్యేకంగా గృహనిర్మాణాలను చేపట్టారు. ఇంతవరకు ఎన్ని నిర్మించారు. ఈ సంవత్సరం ఎన్ని శాంక్లన్ బేశారో దయచేసి తెలియజేయవలసిందిగా మే డ్వారా గౌరవ మంత్రివరులను కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎం.ఎ. గఫూర్:- అధ్యక్షా, నేను ఎంతో స్పెసిఫిక్ గా చెప్పాను. 1992లో జే.ఓ. వచ్చింది. 1998లో మరొక జే.ఓ. వచ్చింది. దీనివల్ల 92లో యిచ్చిన రాయితీలను కూడా యివ్వకుండా వాటిని వాఫసు తీసుకొని ప్రభుత్వం యాజమాన్యానికి సేవ చేయాలనుకుంటుందేమోననిపిస్తోంది. కార్మిక సంక్షేమం గురించి ఆలోచించకుండా ప్రభుత్వం యాజమాన్యం గురించే మాట్లాడుతోంది. కార్మికశాఖ మంత్రి యాజమాన్యం సంక్షేమం గురించే మాట్లాడుతున్నట్లుంది. రాష్ట్రంలో ఏడు లక్షల మంది కార్మికులున్నారు, వారికి సరైన పనిలేదు, తినడానికి తిండి లేదు, వారు నానా యిబ్బందులు పడుతున్నారు. ఈ డ్రాఫ్ట్ ఏదయితే ఉందో, దాన్ని క్యాన్సిల్ చేసి ఫెర్టిలైజర్ డ్రాఫ్ట్ ను తయారుచేసి, లేబర్ ను వొబెక్ట్ చేస్తామని స్పెసిఫిక్ గా మంత్రిగారిని చెప్పమనండి సార్.

శ్రీ పి. జనార్థన్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, 1992లో బీడీ కార్మికులకు కనీస వేతనాలను ఫిక్స్ చేయడం జరిగింది. అప్పుడు నేను కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వంలో కార్మిక శాఖామంత్రిగా వున్నాను. ఫస్ట్ టైమ్ పి.డి.వి.ను ఇంజనీరింగ్ డ్యూటీ చేశాము. మనం యిప్పుడు 1998లో వున్నాం, ఆరు సంవత్సరాల నుంచి ఈనాటివరకు మళ్ళీ కనీస వేతనాలను రివ్యూ చేయలేదు. ప్రభుత్వోద్యోగులకు, యితర ఉద్యోగులకు వేతనాలను పెంచుతూనే ఉన్నారు. బీడీ కార్మికులకు ఆరు సంవత్సరాల నుంచి మినిమమ్ వేజెస్ ను ఎందుకు పెంచలేదని ప్రశ్నిస్తున్నాను. రాష్ట్రంలో మీ లెక్కప్రకారం ఎంతమంది బీడీ కార్మికులున్నారు? చెప్పండి. ఎంతమందికి గుర్తింపుకార్డులు యిచ్చారు? రాష్ట్రంలో మొత్తం ఏడు లక్షల మంది ఉన్నారని అంటున్నారు, ఎంతమంది 12(3) ఆగ్రిమెంట్ క్రింద రెగ్యులెంట్ చేసి సంతకాలు చేశారు? మీరు యిచ్చిన డ్రాఫ్ట్ నోటిఫికేషన్ ను విత్ డ్రా చేసుకోవాలని కోరుతున్నాను. ఫ్రేష్ డ్రాఫ్ట్ ను తయారుచేసి దాన్ని చర్చకు పెట్టాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఇ. పెద్దిరెడ్డి:- గౌరవసభ్యులు, పెద్దలు శ్రీ జనార్థన్ రెడ్డిగారు మరియు శ్రీ గౌరీగారు మాట్లాడుతూ, డ్రాఫ్ట్ నోటిఫికేషన్ 1992 నుంచి 1998 వరకు ఆరు సంవత్సరాల నుంచి ఎందుకు గెజిట్ పబ్లికేషన్ జరుగలేదని అంటున్నారు. గతంలో జనార్థన్ రెడ్డిగారు కూడా లెటర్ మినిష్టర్ గా వున్నారు. 92లో డ్రాఫ్ట్ గెజిట్ నోటిఫికేషన్ రావడానికి సుమారు 18 మాసాలు పట్టిందనే విషయాన్ని మేకండ్రికీ తెలియజేస్తున్నాను. గెజిట్ నోటిఫికేషన్ మార్చి, 1997లో ఎక్స్ పైర్ అయింది. ఎక్స్ పైర్ అయిన వెంటనే గెజిట్ పబ్లికేషన్ అని, కోర్టుకు వెళ్లడం, ఆ తర్వాత ప్రభుత్వ పరిశీలనకు రావడం, యాజమాన్యం, కార్మికుల అభిప్రాయాలను తేసుకోవడానికి చర్చలు జరుగుతూనే వున్నాయి, అవిషయం ప్రభుత్వం పరిశీలనలో వుందని మనవి చేస్తున్నాను.

గౌరవసభ్యులు గౌరీగారు మాట్లాడుతూ, 1992లో వచ్చిన జీ.ఓ.ను పోజిటివ్ చేస్తూ, పెరిగిన ధరలను దృష్టిలో వుంచుకొని ఫ్రేష్ గా డ్రాఫ్ట్ ను తయారుచేయాలని కోరారు. వారు ఆగ్రిమెంట్ ను బేస్ చేసుకొని మాట్లాడుతున్నారు. సిజాంబాద్, కరీంనగర్, మహబూబ్ నగర్ తదితర ప్రాంతాలలో గల 37 రిజిష్టర్డ్ కార్మిక సంఘాల్లో కమ్యూనిస్ట్ వారు, ఇతర రాజకీయ పార్టీల వారు వున్నారు. వారు చేసిన ఒప్పందాలనే కార్మిక సంక్షేమం కోసం అమలులోకి తీసుకరావడం జరిగింది. ప్రభుత్వం బేసిక్ మ ఫిక్స్ చేసే విషయంలో 1992లో అది రూ. 18.50 వుంటే దాన్ని రూ. 30.20లకు పెంచడం జరిగింది. ఆరు మాసాలకు ఒకసారి పి.డి.వి.ను సవరించాలని అనుకున్నప్పటికీ, రాష్ట్రంలో పరిశ్రమలను ప్రోత్సహించడానికి, ఫారిన్ మిగ్రేషన్ జరుగుతూనే ఉండేంతవరకు సంవత్సరానికి ఒకసారి పి.డి.వి.ను సవరించాలని ఆలోచిస్తున్నాం. మహారాష్ట్ర ప్రభుత్వం యిచ్చిన జీ.ఓ. దానివల్ల ఏర్పడిన పరిస్థితులను మీకు యింతకు ముందే తెలియజేశాను. గౌరవసభ్యులు చాలామంది కార్మిక డిమాండ్ల గురించి చెప్పారు. అవన్నీ కూడా మా పరిశీలనలో వున్నాయి. త్వరలో ఫైనల్ టైమ్ చేస్తాం, ఆ సందర్భంలో గౌరవసభ్యులందరినీ సంప్రదించి, సూచనలను తేసుకొని కార్మిక ప్రయోజనాలను కాపాడడానికి మాకు ఎటువంటి ప్రయత్నం లేదు, కార్మిక సంక్షేమం కోసం ఫ్రేష్ చేస్తామని మీ ద్వారా గౌరవసభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను.

Mr. Speaker:- Hereafter single supplementaries.

(Interruptions)

Please take your seats. I have already allowed thirty minutes to that question. For each question, if you take more than thirty minutes, how can I complete the agenda?

శ్రీ పి. జనార్థన్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఎంతమంది కార్మికులున్నారో మంత్రిగారు చెప్పలేదు. గుర్తింపుకారులు ఎంతమందికి యిచ్చారో కూడా చెప్పలేదు.

Mr. Speaker:- You have asked several questions and the Government has replied to them. If you are not satisfied with the reply, I cannot help. There are other ways to protest. Please take your seats.

(Interruptions)

10.20 | శ్రీ యం.ఎ. గృహర్:- ఇది ఇంపార్టెంట్...
ఉ.

Mr. Speaker:- Every issue is important.

శ్రీ యం.ఎ. గృహర్:- మంత్రిగారు ఏమీ చెప్పకపోతే ఎట్లా?...

శ్రీ బద్దం బాల్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, ప్రతి రెండు సంవత్సరాలకు ఒకసారి మినిమం వేజెస్ ను పెంచేందుకు కమిటీని వేయాలి, కానీ 7, 8 సంవత్సరాల నుంచి కమిటీని నియమించలేదు. కార్మిక నాయకుడిగా వున్న జనార్థన్ రెడ్డిగారు గతంలో కార్మిక మంత్రి అయితే ఇప్పటి ముఖ్యమంత్రిగారు కూడా కార్మిక నాయకుడిని కార్మిక శాఖ మంత్రిగా చేసినందుకు ఆయనను అభినందిస్తున్నాను. అందువల్ల కార్మికులకు న్యాయం జరుగుతుందని నేను అనుకొంటున్నాను. 8 సంవత్సరాలనుంచీ మినిమం వేజెస్ ను ఫిక్స్ చేయకపోవడంవల్ల కార్మికులు ఇబ్బంది పడుతున్నారు. అసలు రాష్ట్రంలో బీడీ కార్మికులు ఎంత మంది ఉన్నారనేది స్పష్టంగా చెప్పాలి. ఇక రెండవది మినిమం వేజెస్ ను పెంచడంలేదు. ఇక మూడవది ఏమిటంటే ప్రభుత్వాధికారులు బీడీ పరిశ్రమ యజమానులతో కుమ్మక్కయి ప్రభుత్వాన్ని తప్పుదోవ పట్టిస్తున్నారు. కాబట్టి అఖిలపక్ష సమావేశాన్ని ఏర్పాటుచేస్తే తప్ప ఈ సమస్య తీరదు. ప్రభుత్వం అఖిలపక్ష సమావేశాన్ని ఏర్పాటు చేస్తూందా అని మేద్వారా అడుగుతున్నాను.

Mr. Speaker:- Minister for Labour, Do you call for an All Party Meeting?

శ్రీ ఇ. పెద్దిరెడ్డి:- అధ్యక్షా, రాష్ట్రంలో బీడీ కార్మికుల సంఖ్య ఎంత అని అడిగారు. రాష్ట్రంలో 7 లక్షల మంది బీడీ కార్మికులు ఉన్నారని గుర్తించబడింది. ఇక సురేష్ రెడ్డిగారు బీడీ కార్మికులకు గృహ నిర్మాణం విషయం గురించి అడిగారు. రాష్ట్రంలో ఈ సంవత్సరం 15 వేల ఇళ్లు నిర్మించాలని ప్రతిపాదించాలన్న ఆలోచన ఉంది. ఇక బాల్ రెడ్డిగారు చెప్పినట్లు ఆల్ పార్టీస్ లీడర్స్ తో మాట్లాడేందుకు మాకు అభ్యంతరం లేదు. అవసరమైతే యజమానులతో సంప్రదించేప్పుడుగాని, జి.ఓ.ను ఫైనల్ చేయడంలోగాని అందరినీ సంప్రదించి సమిష్టి నిర్ణయం తీసుకోవడం ద్వారా బీడీ కార్మికులకు లాభం చేయడం జరుగుతుందని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ బద్దం బాల్ రెడ్డి:- మీటింగ్ ను ఎప్పుడు ఏర్పాటు చేస్తారో తెలు చెప్పమనండి.

Mr. Speaker:- You wanted to call for an All Party Meeting, and finalise the issue. O.K. Try to call the meeting as early as possible.

కోనం - రైవాడ సాగునీటి కాలువకు మరమ్మత్తులు

24—

*7304-(బి)- శ్రీ రెడ్డి సత్యనారాయణ (మాడుగుల):- భారీ మధ్యతరహా నీటిపారుదల శాఖమంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) ఇరవై సంవత్సరాల నాటి కోనం - రైవాడ, సాగునీటి కాలువకు పగుళ్లు ఏర్పడి నమోదిత ఆయకట్టుకు నీటిని సరఫరా చేయలేక వోపుచున్నదా;

(ఆ) అయినచో, మరమ్మత్తులను చేపట్టడానికి ప్రభుత్వం తీసుకున్న చర్యలెవ్వి?

భారీ, మధ్యతరహా సాగునీటి శాఖమంత్రి (శ్రీ తుమ్మల నాగేశ్వరరావు):- (అ) కోనం - రైవాడ ప్రాజెక్టులు 1983లో పని చేయడం ప్రారంభించాయి. నీటిని సరఫరా చేయడం జరుగుతున్నది. కోనం ప్రాజెక్టుకు ముఖ్యంగా స్పిల్ వేగ్లు, నదీ తూములు, ఆఫ్ బెక్ తూములు ద్వారా లీకేజీ జరుగుతున్నది. ప్రధాన రేవల్ లోని డిప్ కట్లలో నీరు పడిపోయి ఇంకి పోయినందున లక్ష్యాపురం కాలువ సామర్థ్యానికి సరిపడ నేరు సరఫరా అవడం లేదు. రైవాడ ప్రాజెక్టు క్రింద ఆయకట్టుకు కావలసిన నీటిని ఎటువంటి సమస్య లేకుండా సరఫరా చేయడం జరుగుతున్నది.

(ఆ) ఎ.పి.ఇ.ఆర్.పి. 2వ దశ క్రింద నిధులను వీనియోగించడం ద్వారా కోసం రిజర్వాయరు ప్రాజెక్టులోని తేకేజీలను అరికట్టేందుకు స్పెషల్ గేట్లు, తూము పెట్టర్లలోని వార్షికు రబ్బరు పాటర్ సేకరణను మార్పవలసిందిగా క్షేత్ర అధికారులకు ఆదేశాలు జారీ చేయడం జరిగింది. పనులను 1999, జూన్ నాటికి పూర్తి చేయాలని కార్యక్రమాన్ని రూపొందించడమయింది.

జింపెక్స్ కంపెనీ గవీ తగ్గవక కార్యకలాపాలు

25-

*6565- సర్వశ్రీ జి. వీరశివారెడ్డి (కమలాపూరం), ఎ. సుదర్శన్ (సూర్యాపేట), జి. విజయ రామారావు (గణ్ణేశ్):- గనులు, భూవిజ్ఞాన శాఖమంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) మహబూబ్ నగర్ జిల్లాలోని బాలానగర్, నవాబ్ పేట మండలాల మధ్యన 50 కి.మీ. పరిధిలో విస్తరించినప్పటికీ, సిరామిక్ పరిశ్రమలో ఉపయోగించే ఒక ఖనిజాన్ని జింపెక్స్ కంపెనీ తగ్గవకేసి, మలేషియాకు ఎగుమతి చేయుచున్న విషయం వాస్తవమేనా;

(ఆ) ఆ కంపెనీ 1997, మే నెల మొదటి వారంలో ఆ ఖనిజాన్ని 180 లారీలలో జిద్చిర్ల రైల్వే స్టేషన్ కు, అక్కడ నుండి మద్రాసు గుండా మలేషియాకు రవాణా చేసినదా;

(ఇ) అయినచో, ఆ కంపెనీ మెన్సింగ్ లైసెన్సును కలిగి ఉన్నదా?

గనులు, భూగర్భ శాఖమంత్రి (శ్రీ జి.వి. మోహన్ రెడ్డి):- (అ) అవునండీ.

(ఆ) అవునండీ. 1997 ఏప్రిల్/మే నెలలో చేసింది.

(ఇ) అవునండీ.

డా. జి. విజయ రామారావు:- అధ్యక్షా, మహబూబ్ నగర్ జిల్లాలోని బాలానగర్ మండలం మరియు నవాబుపేట మండలంలో దాదాపు 50 కిలోమీటర్ల విస్తీర్ణంలో చాలా విలువైన ఖనిజం లభిస్తోంది. ఫెల్స్పార్ అనే ఈ విలువైన ఖనిజాన్ని జింపెక్స్ కంపెనీ వారు ఎలాంటి లైసెన్స్ లేకుండా, పర్మిషన్ లేకుండా రోజుకు 30 లారీల చొప్పున, అంత వారానికి 180 లారీల లోడ్ ఖనిజాన్ని జపాన్, మలేషియా దేశాలకు తరలిస్తున్నారు. అందుకు జింపెక్స్ కంపెనీకి వారికి ఎప్పుడు పర్మిషన్ ఇచ్చారు? దీనివల్ల రాష్ట్రానికి ఎంత ఆదాయం వస్తోంది? ఇది నాన్-రెన్యూవబుల్ మెటల్ కాబట్టి ఉన్నది ఎగ్జాస్ట్ అయిన తరువాత మన రాష్ట్రంలో అది లభించకపోయే ప్రమాదం వుంది కాబట్టి దీనిని భవిష్యత్తులో రాష్ట్రంలోని చిన్నతరహా పరిశ్రమలకు ఉపయోగించుకొనేందుకు కాపాడుకోవాలి. దీనిని ఎందుకు కాపాడుకోలేకపోయారు, ఈ ఖనిజం వల్ల మనం ఎంత ఆదాయాన్ని కోల్పోయాం?

శ్రీ బి.పి. మోహన్రెడ్డి:- దీనివల్ల ఆదాయం కోల్పోలేదు. ఊపెక్స్ కంపెనీ ఫనిజాన్ని మలేషియాకు ఎగుమతి చేసే ప్రైవేటు మైనింగ్ సంస్థ. మహబూబ్ నగర్ జిల్లా షాద్ నగర్ మండలంలోని బారుల గ్రామంలో వుండే తాతేశ్వరరావు అనే వ్యక్తి 6 1/2 ఎకరాల భూమిని మైనింగ్ కొరకు లీడ్ కు తీసుకొన్నారు. వారు ఊపెక్స్ కంపెనీకి అమ్మారు. ఆ కంపెనీవారు ఫనిజాన్ని లాల్ లో మద్యాసుకు పంపి మలేషియాకు ఎగుమతి చేస్తున్నారు. 194 లాల్ లు ఆరోజు జడపర్ల సేషన్ కు వోవడం జరిగింది. 2010 టన్నుల ఫనిజం తీసుకుపోతే మనకు రావలసిన 34 వేల రూపాయల రాయల్ టీ కూడా ఇవ్వడం జరిగింది. ఇందులో ఎలాంటి అక్కమాలు జరగలేదు. రాష్ట్రంలో మైనింగ్ ద్వారా గత సంవత్సరం 400 కోట్ల రూపాయల ఆదాయం లభిస్తే ఈ సంవత్సరం అంటే మార్చి 30వ తేదీనాటికి మైనింగ్ ద్వారా 453 కోట్ల రూపాయల ఆదాయం వచ్చేట్లు చూడాలని నేను మైనింగ్ అధికారులకు ఆదేశాలు ఇచ్చాను. ఇకపోతే మహబూబ్ నగర్ జిల్లాలో సక్రమంగానే జరిగింది, ప్రభుత్వ పరిధి ఏవిధంగా వుందో ఆ విధంగా ఇవ్వడం జరిగింది.

మెట్ పల్లిలో ఫాటిలి క్విక్ ఏర్పాటు

26—

*7724- శ్రీమతి కొమిరెడ్డి జ్యోతిదేవి (మెట్ పల్లి):- సాంకేతిక విద్యా శాఖమంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) కరీంనగర్ జిల్లా, మెట్ పల్లి నియోజకవర్గంలో ఫాటిలి క్విక్ కాని, ఐ.టి.ఐ.లు కాని లేని విషయం వాస్తవమేనా;

(ఆ) మెట్ పల్లిలో ఫాటిలి క్విక్, ఐ.టి.ఐ.ల ఏర్పాటు కోసం చేసిన విజ్ఞప్తి ప్రభుత్వం వద్ద అపరిష్కృతంగా వున్న విషయం కూడా వాస్తవమేనా;

(ఇ) అయినచో ఆ సంస్థలను ఏర్పాటు చేయుటకు ప్రభుత్వం తీసుకున్న చర్యలేవీ?

సాంకేతిక విద్యా శాఖా మంత్రి (శ్రీ పి.వి. రత్నయ్య):- (అ) అవునండీ.

(అ) పాలీటెక్నిక్ కోసం అభ్యర్థన ఏదీ పెండింగులో లేదు. ఐ.టి.ఐ. కోసం మాత్రం ఒక దరఖాస్తు ఈరోజుమాకు చేరింది, దీనిని జిల్లా స్థాయి కమిటీకి రిమార్కుల కోసం పంపాము.

(ఇ) పెర్వేటు రంగంలో పాలీటెక్నిక్స్ గానీ, ఐ.టి.ఐ.ల ఏర్పాటును గానీ ప్రభుత్వం ప్రోత్సహిస్తున్నది. ఈరోజున ఐ.టి.ఐ. కావలసినా, పాలీటెక్నిక్ కావలసినా ప్రభుత్వ నార్మల్స్ ను ఎవరైతే ఫుల్ ఫిట్ చేస్తారో అలాంటి వారికి పాలీటెక్నిక్ గానీ, ఐ.టి.ఐ. గానీ ఇచ్చేందుకు ప్రభుత్వం సిద్ధంగా వుందని మేద్యారా గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీమతి కొమిరెడ్డి జ్యోతిదేవి:- అధ్యక్షా, మన రాష్ట్రంలోని 294 నియోజక వర్గాలలో నా నియోజకవర్గం చాలా వెనుకబడివుంది. స్వాతంత్ర్యం వచ్చి 50 సంవత్సరాలు అయినా నా నియోజకవర్గంలో ఇంతవరకూ ఒక డిగ్రీ కాలేజీ లేదు. పాలీటెక్నిక్ గురించి నేను ఎం.ఎల్.ఎ. అయిన తరువాత ఎన్నోసార్లు ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకురావడం జరిగింది. మాదగ్గర స్కూళ్లలో టీచర్స్ కూడా లేరు. అందువల్ల స్టూడెంట్స్ బడులకు వెళ్లడం మానివేశారు. స్కూల్స్ డిఫంక్టి అయినాయి అది కూడా ప్రభుత్వ దృష్టికి చాలాసార్లు తీసుకువచ్చి విసిగి, వేసారి చివరికి ప్లాకోర్డును ఆశ్రయించడం జరిగింది. ప్లాకోర్డు ఆర్డరు ఇచ్చిన తరువాత కొంత మంది టీచర్స్ ను పంపడం జరిగింది. ఇంకా చాలా టీచర్ పోస్టులు ఫిలప్ కావలసి వుంది. చారం రోజుల క్రితం ముఖ్యమంత్రిగారి అధ్యక్ష్యంలో కలక్టర్స్ కాన్ఫరెన్స్ పెట్టడం జరిగింది. ఒక గ్రామానికి సుంచినీటి పథకం పూర్తయిందని కలక్టర్స్ కాన్ఫరెన్స్ లో చెప్పడం జరిగింది, అయితే ఎలక్ట్రిసిటీ చొప్పువారు దానికి పవర్ కనెక్షన్ ఇవ్వకపోవడంవల్ల ప్రజలకు నేరు త్రాగింస పరిస్థితి లేదని మేము చెప్పడం జరిగింది. అయితే ఆ సందర్భంలో ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డువారు అసలు ఈ విషయం తమ దృష్టికి రాలేదని చెప్పడం జరిగింది...

మిస్టర్ స్పీకర్:- సప్లైమెంటరీ అడగండి, మీకు ఏం కావాలో అడగండి...

శ్రీమతి కొమిరెడ్డి జ్యోతిదేవి:- అప్పుడు మన ముఖ్యమంత్రిగారు ఇది కనెక్షన్ లో కృత్యన్ అవర్లో మాట్లాడినట్లు మాట్లాడుతున్నారని చమత్కరించడం కూడా జరిగింది.

10.30 | Dr. Abdul Rehman S.:- This is nothing but killing our
 టైం. The question is different.

Mr. Speaker:- She is a new Member. I have read the question.

శ్రీమతి కొమిరెడ్డి జ్యోతిదేవి:- అధ్యక్షా, ముఖ్యమంత్రిగారు క్వశ్చన్ అవర్లో చూస్తాము, చేస్తాము. పరిశీలిస్తామని చెప్పినట్లుగా వుంది. కానీ, దీని విషయంలో చూస్తాము, చేస్తాము అని చెప్పడం కాదు. నా నియోజకవర్గం ఏమాత్రం అభివృద్ధి లేని నియోజకవర్గం. అక్కడ డిగ్రీ కాలేజీ లేదు. మీ ద్వారా ప్రభుత్వానికి, మంత్రి గారికి విజ్ఞప్తి చేయడం ఏమిటంటే, ప్రైవేటు కాలేజీ ప్రైవేటు ఫాలోలోకి కాదు, అక్కడ ప్రభుత్వపరంగా ఫాలోలోకి కాలేజీ కావాలని కోరుచున్నాను.

శ్రీ పి.వి. రత్నయ్య:- అధ్యక్షా, వారు ఫాలోలోకి కళాశాల గురించి అడుగుచున్నారు. తప్పకుండా, ప్రభుత్వపరంగా ప్రైవేట్ కాలేజీలో ఇవ్వడానికి అభ్యంతరం లేదని చెప్పాను. ఈరోజు అప్లికేషన్ పెట్టుకుంటే, గవర్నమెంటు నారమ్స్ పూర్తి చేస్తే అక్కడ ఫాలోలోకి పెట్టడానికి ప్రభుత్వం సిద్ధంగా వుందని తెలియ చేస్తున్నాను. ప్రభుత్వం ఏర్పాటు చేయాలన్నారు. రాష్ట్ర ఆర్థిక పరిస్థితులను దృష్టిలో పెట్టుకుని ప్రభుత్వపరంగా అలాంటి ఫాలోలోకి పెడతాము. గౌరవ సభ్యురాలు అడిగినదానిని ప్రభుత్వం పరిశీలిస్తుందని గౌరవ సభ్యురాలుకు తెలియ చేస్తున్నాను.

**COMPLAINTS AGAINST THE PRINCIPAL OF OSMANIA
MEDICAL COLLEGE**

27-

*4724-(B)-Q.- Sri Mohd. Amanullah Khan:- Will the MINISTER FOR MEDICAL AND HEALTH be pleased to state:

(a) whether it is a fact that the Supervisory Staff of Osmania Medical College had submitted a representation to the Hon'ble Chief Minister on 03-02-1997 against the behaviour of the Principal of the College with their staff in general and class-IV Staff in particular;

(b) whether it is also fact that the transfers are being effected under the cover of administration and on flimsy grounds with humiliation and hatred being spread among the staff members by the Principal;

(c) if so, the action being taken by the Government in the matter; and

(d) if not, the reasons therefor ?

Minister for Medical and Health (Dr. N. Janardhan Reddy):- (a) No such representation was received by the Government.

(b) No Sir-

(c) Does not arise.

(d) Does not arise.

శ్రీ మహ్మద్ అమానుల్లాఖాన్:- అధ్యక్షా, చాలా ఆశ్చర్యకరంగా వున్నది యీ రిప్లయి. My question is specific. "Whether it is a fact that the supervisory staff of Osmania Medical College had submitted a representation to the Hon'ble Chief Minister on 3-2-1997 against the behaviour of the Principal of the College with their staff in general and Class-IV staff in

particular; అయితే మీనీష్యరుగారు ఏమీ చెప్పకున్నారంటే - No such representation was received by the Government. 'బ్లెడి గవర్నమెంటు' అంటున్నారు. గవర్నమెంటుకు ఇవ్వలేదు అన్నారు. అసలుకే డెన్నె చేస్తున్నారు. ది. 3-2-97న సిఎంగారికి రిప్రజెంటేషన్ ఇచ్చారు. ముఖ్యతేదని చెబుతున్నారు. బ్లెడి స్టాఫ్ ముఖ్యమంత్రి గారికి ముట్టించా లేదా? డేజీ వుంది. నాలుగవ తరగతి సిబ్బంది ఇచ్చారు. అప్పుడు వున్న ప్రిన్సిపాల్ గారు మాట్లాడారు. హెల్తు మీనీష్యరుగారు రిప్రజెంటేషన్ రాతేమ అంటే ఎట్లా?

Mr. Speaker:- O.K. You take cognizance of the issue once it is posted.

CARDIOLOGY WING OF K.G. HOSPITAL, VISAKHAPATNAM

28-

*7862-Q.- Sri B. Lakshmana Rao (Narsannapeta):- Will the MINISTER FOR MEDICAL AND HEALTH be pleased to state:

(a) whether it is a fact that the heart patients in the K.G. Hospital, Visakhapatnam are being exposed to danger due to the appointment of doctors, who have no specialization in Cardiology; and

(b) if so, the reasons for the appointment of such doctors?

Minister for Medical and Health (Dr. N. Janardhan Reddy):- (a) No Sir.

(b) Does not arise.

శ్రీ కె. అప్పయ్యనాయుడు (హరిశ్చంద్రపురము):- అధ్యక్షా, మంత్రిగారి సమాధానంలో లేదు అండి - ఈ ప్రశ్నకు తావు లేదని చెప్పారు. విశాఖపట్నం కె.జి. ఆసుపత్రిలో ఐసిసి యూనిట్ ఒకటి వుంది. అందులో కార్డియాలజీ స్పెషలిస్టు లేని మాట మాత్రం మంత్రిగారు స్పందించి అక్కడి డాక్టర్లయొక్క వివరాలు తెప్పించుకుని కార్డియాలజీ స్పెషలిస్టును నియమిస్తే, వృద్ధాంగులకు కొంతవరకు న్యాయం జరుగుతుంది. గౌనకాలజీ, షిడియాటిక్ డాక్టర్లు అక్కడ వున్న మాట నిజం కాదు. కెజి ఆసుపత్రిలో డాక్టర్ల సమాచారం తెప్పించుకుని ఐసిసి యూనిట్లో కార్డియాలజీస్టును నియమిస్తారా అని మేడ్యారా మంత్రిగారిని అడుగుచున్నాను.

డా. ఎన్. జనార్ధన్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, అక్కడ శ్రీసాయి గొపాల్ అనే డిఎం

కార్డియాలజీ, సివిల్ సర్జన్ అండి ప్రిఫెసర్ గారు పనిచేస్తున్నారు. ఆయన కింద జి.ఎస్.ఆర్. మూర్తి, ఎ.ఎం. శ్రీనివాస్, పి. రమణరావు, వెంకటేశ్వరరావు డిఎం అధ్యక్షులలో పనిచేస్తున్నారు. స్పెషల్ డిగ్రీ కలవారు దొరికితే, నియమిస్తాము. ఎండికి, జనరల్ మెడిసిన్ వారు అనిస్టు చేస్తున్నారు. అవెటిబిటి లేకుంటే, వేరే స్పెషలిస్టును వేయడం జరుగుతుంది. వారు రాగానే స్పెషలిస్టును భర్తీచేయడం జరుగుతుంది.

డా. అబ్దుల్ రహమాన్, ఎన్. (విశాఖపట్నం):- అధ్యక్షా, కెజిహెచ్ కు సంబంధించి రెండు సంవత్సరాల క్రితం యిదే క్వశ్చన్ ను మెట్ల సత్యనారాయణగారు ఆరోగ్యశాఖ మంత్రిగా వున్నపుడు వేశాము. వారు ఎన్ఫూర్స్ కుడా యివ్వడం జరిగింది. విషయం ఏమిటంటే, మంత్రిగారు చెప్పింది వాస్తవమే. కార్డియాలజీస్టులు లేరనడం లేదు. 25 - 30 మంది డాక్టర్లు, కార్డియాలజీ డిపార్టుమెంటుకు సంబంధం లేని డాక్టర్లు పని చేస్తున్నారు. అసలు విషయం వదిలేశాము. వేరందరినీ మార్చి జనరల్ మెడిసిన్ డాక్టర్లను వేయడని అడుగుచున్నాను.

శ్రీ ఎన్. జనార్ధన్ రెడ్డి:- ఇక్కడ ఐదుగురు ఉన్నారని చెప్పాను. జనరల్ మెడిసిన్ వారిని వేయడం జరుగుతుంది.

గాజులదిన్నె రిజర్వాయర్ నుండి నీటి విడుదల

29—

*7558- శ్రీమతి బి. శోభరాజి, సర్వశ్రీ పి. కేశవ్ (ఉరవకొండ), చింతల రామచంద్రారెడ్డి, శేతంశెట్టి వెంకటేశ్వరరావు (ఎల్లవరం), ఎస్.వి. చిన అప్పల నాయుడు (బొబ్బిలి), ఆర్. చంద్రశేఖర రెడ్డి, రెడ్డి సత్యనారాయణ, శ్రీమతి వై. సీతాదేవి (ముద్దినపల్లి):- చిన్నతరహా నీటి పారుదల శాఖమంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) గాజులదిన్నె రిజర్వాయర్ నుండి హంద్రీ నదిలోకి నీటిని విడుదల చేసినట్లయితే కర్నూలు జిల్లా, కల్లూరు మండలంలోని 15 గ్రామాలలో గల వేలాది ఎకరాలకు నీటిని పారుదల చేసి, త్రాగు నీటి సమస్య నుండి ప్రజలను విముక్తి చేసే అవకాశం కూడా కలదా;

(ఆ) ఆ ప్రాజెక్టును చేపట్టేందుకు ప్రభుత్వం యోచిస్తుందా?

శ్రీ తమ్మల నాగేశ్వరరావు:- (అ) రిజర్వాయరులో ప్రస్తుతం లభ్యంగావున్న నీరు వచ్చే సీజనులో 17,000 ఎకరాల విస్తీర్ణాన్ని సాగుచేసేందుకు సరిపోతుంది. త్రాగునీటి ప్రయోజనం నిమిత్తం గాజులదిన్నె ప్రాజెక్టు నుండి హంద్రీ నదిలోకి నీటిని విడుదలచేసే అవకాశం లేదు.

(ఆ) గాజుల దిన్నె ప్రాజెక్టు నుండి త్రాగునీటి కోసం నాగునీటిశాఖ నుండి ప్రతిపాదన లేమీ అందలేదు.

శ్రీ ఎం. శిఖామణి:- అధ్యక్షా, గాజుల దిన్నె ప్రాజెక్టు కింద కర్నూలుకు త్రాగునీరు కొరకు రివర్ ప్రక్కన తీపు ఇరిగేషన్ స్కీము వుంది. గౌరంఠం, అనకొండ, లద్ది, కుసునూరు, పత్తిపాడు ఇంకా చాలా గ్రామాలు ఉన్నాయి. యీ గ్రామాలకు రెండవ కారులో నీరు లేక రైతులు చాలా ఇబ్బందిపడుతున్నారు. అతివృషి వల్ల పంటలు పాడు అయ్యాయి. రెండవ పంటకు రివర్ ద్వారా నీరు ఇస్తారా యని మంత్రిగారిని అడుగుచున్నాను. రిజర్వాయర్ పూడిపోయింది. లీకేజీ కూడా వున్నది. కాబట్టి ఈ పూడికను తీసి, లీకేజీ కాకుండా మరమ్మత్తు చేయిస్తారా?

10.40 | శ్రీ తమ్మల నాగేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు శిఖామణి అడిగిన
 ఊ. రిజర్వాయర్ రిపేర్స్ ఈ సీజన్లో బేకప్ చేస్తాము. సాగు నీటికి సంబంధించి పరిశీలించి అవకాశం వుంటే తప్పకుండా రిలీజ్ చేయిస్తామని మనవిచేస్తున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్:- క్వెషన్ నెం. 30 (7966), మినిస్టర్ ఫర్ రోడ్స్ అండ్ బిల్డింగ్స్.

శ్రీ పి. జనార్ధన్ రెడ్డి:- సింగిల్ సప్లయ్మెంట్స్ సర్. దీనిని పోస్టోపోస్ చేయండి.

మిస్టర్ స్పీకర్:- ప్రశ్న నెం. 30 (7966)ను వాయిదా వేస్తున్నాను.

శ్రీ పి. జనార్ధన్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా.

మిస్టర్ స్పీకర్:- నిన్నటి విషయాన్ని ప్రస్తావించకండి. వేరే ఏదయినా చెప్పదలచుకుంటే చెప్పండి.

శ్రీ పి. జనార్ధన్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, నిన్నటి రోజున 304 జరుగుతూవుండగా మంత్రిగారు తుమ్మల నాగేశ్వరరావుగారు మాట్లాడడం జరిగింది. దాని తరువాత మేము మాట్లాడుదామని అనుకుంటూ వుండగానే తమరు హౌస్ ను అడ్జర్న్ చేసి వెళ్ళడం జరిగింది. దీనితో ముఖ్య ఉద్దేశ్యం ఏమిటంటే ఒక నెల రోజుల ముందు నుంచి ఏర్పాటు చేసి, అడ్జర్న్ క్లెయిమ్ చేయవ్వడం, ఇవన్నీ జరిగాయి. విందుకు నేను కూడా వెళ్ళాను. 8 సిమిషాలు మాత్రమే వున్నాను. అక్కడ ఏమీ జరగలేదంటారు. మంత్రిగారు ఒప్పుకున్నారు.

మిస్టర్ స్పీకర్:- అది పర్సనల్ ఎక్స్ ప్లనేషన్. మరల తిరగదోడవద్దని చెప్పాను.

శ్రీ పి. జనార్ధన్ రెడ్డి:- అక్కడ సల్మాన్ ఖాన్ గారు వేటాడి చంపారు. ఇక్కడ జరిగిన దానికీ తుమ్మల నాగేశ్వరరావుగారు బాధ్యులు. 'రోమ్' నగరం తగులబడిపోతూ వుంటే నేరో మహారాజు ఆయనకు ఏమీ పట్టనట్లుగా ఫిడెల్ వాయింపుకుంటూ వున్నట్లుగా ఇక్కడ పరిస్థితి కూడా వున్నది. రాష్ట్రం అంతటా వరదలు, నానా భీతితో వుంటే విందులు చేసుకుంటూ, అదేవి మృగాలను చంపి డిన్నర్లు చేసుకోవడం జరిగింది. దాని మీద సి.బి.ఐ. విచారణ చేయించమని డిమాండ్ చేస్తున్నాము. మంత్రిగారు చెప్పిన దాని వలన అక్కడ బుడ్డయ్యగారు వేటాడడం జరిగింది. జంతువులను చంపి మాంసం వండి వేరికి వెట్టిడం జరిగింది. నెమలి మాంసం కావాలి, ఆ మాంసం కావాలి, ఈ మాంసం కావాలని మంత్రులంతా కోరి, కోరి వేయించుకొని తినడం జరిగింది. కావున దయచేసి నిబిబ విచారణ చేయమని డిమాండ్ చేస్తున్నాము.

మిస్టర్ స్పీకర్:- సి.బి.ఐ. తో విచారణ చేయిస్తారా?

శ్రీ పి. జనార్ధన్ రెడ్డి:- ఇదేమిటి సర్. ఈ ఇష్యూకు ఫైనాలిటీ లేదా?

మిస్టర్ స్పీకర్:- జేరో

జీరో అవర్

శ్రీ బి. జీవన్రెడ్డి:- అధ్యక్షా, రాష్ట్రంలో అక్షిణికి, ఆశ్రిత పక్షపాతానికి, అవకతవకలకు తాను లేకుండా మారందర్లక ఎగుతున్న ఏర్పాటుకే తమ ప్రభుత్వం ప్రయత్నం చేస్తుందని, అదే తమ ధ్యేయం అని ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పడం జరిగింది. రాష్ట్రంలో జరిగిన ఈ ఉపాధ్యాయ వోస్టుల భర్తీలో వివిధ జిల్లా సెలక్షన్ కమిటీల ద్వారా ఉదాహరణకు కరీంనగర్, అనంతపురం, కడప, నల్గొండ, ఖమ్మం ఇలా వివిధ జిల్లాలో జరిగిన అవకతవకలను ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకరావడం జరిగింది. ముఖ్యంగా గత శాసన సభ సమావేశాల సందర్భంగా కరీంనగర్ జిల్లాలో జిల్లా సెలక్షన్ కమిటీ ద్వారా ఉపాధ్యాయ వోస్టుల భర్తీలో జరిగిన అవకతవకలను ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకువచ్చి, దానిపైన ఉన్నతాధికారులతో విచారణ జరిపించమని కోరాము. మేము సి.భి.సి.ఐ.డి విచారణ అడగలేదు. జుడీషియల్ విచారణ అడగలేదు. దీని విషయంలో గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు స్పందించకపోవడంతో న్యాయస్థానం జోక్యం చేసుకుని జరిగిన పొరపాటలను సరిదిద్దడానికి తీర్పు యివ్వడం జరిగింది. స్వయంగా జిల్లా, ప్రజా పరిషత్ ఛైర్మన్ అధ్యక్షుడిగా వున్న దానిని మార్చింపి జిల్లా కలెక్టర్ను ఛైర్మన్గా నియామకం చేశారు. అలా ఎందుకు చేశారంటే అవకతవకలకు అవకాశం వుండకూడదనే భావంతో చేశామన్నారు. మరి కరీంనగర్ జిల్లాలో స్వయంగా జిల్లా కలెక్టర్ ఇంజనీరింగ్ కార్యక్రమంలో పాల్గొనలేదు. సబ్జెక్ట్ ఎక్స్పర్టును అప్పాయింట్ చేయాలి. కానీ వారిని అప్పాయింట్ చేయలేదు. ముఖ్యంగా క్వాలిఫైయింగ్ మార్కులు 50 నుంచి 45 వరకు తగ్గించడం జరిగింది. 50 మార్కుల వరకు అభ్యర్థులు అందుబాటులో లేని పక్షంలో వాత పరీక్షలో తక్కువ మార్కులు వచ్చిన వాళ్లను తీసుకుని వోస్టులు ఛార్జీ చేయాలని చెప్పారు. కానీ ఇక్కడ జరిగింది ఏమింటంటే వాత పరీక్షలో తక్కువ మార్కులు వచ్చిన అభ్యర్థులకు ఓరల్ ఇంజనీరింగ్లో అత్యధికం 15కు 15 మార్కులు వేసి వందలాది మందిని సెలెక్ట్ చేయడంతో న్యాయస్థానానికి వెడితే తీర్పు ఇచ్చింది. వివిధ రాజకీయ పార్టీలకు చెందిన ప్రజా ప్రతినిధులు వ్యాసిన 700 సిఫారస్ ఉత్తరాల జిల్లా కలెక్టర్ దగ్గర వున్నాయని ఆయన ప్రకటించారు. దాని మీద ప్రభుత్వం విచారణ జరిపించమనండి. కలెక్టర్గారు ప్రకటించిన 700 సిఫారస్ ఉత్తరాల ప్రకారం మొదటి విడత ప్రకటించిన జాబితాలో ఎంత మందికి ఉద్యోగాలు వచ్చాయి? రెండవ విడత జాబితాలో ఎంతమంది ఉద్యోగాలు కోల్పోయారు అనేది విచారణ, వాస్తవం తెలిపేతుంది. ఇది రాష్ట్రం అంతటికి సంబంధించిన సబ్జెక్ట్. వోస్టులకు సంబంధించి కౌన్సిలింగ్ విధానం ప్రకటించారు. కౌన్సిలింగ్ విధానం ఏమిటో నాకు అర్థం కావడం లేదు. నాకు తోచినంతవరకు సెలెక్ట్ అయిన విద్యార్థులను మెరిట్ ప్రకారంగా నీరియల్గా ఒక్కొక్కరిని విలివి ఎక్కడెక్కడ ఖాళీలు వున్నాయో వాటిని ప్రకటించి వారికి వోస్టుంగ్స్ యివ్వడం జరుగుతుంది. కానీ కరీంనగర్ జిల్లాలో అలా గాకుండా అభ్యర్థులను నాలుగు, నాలుగు స్థానాలు సూచించమని వాత పూర్వకంగా ధరఖాస్తులు తీసుకుని వారు సూచించిన స్థలం గాకుండా అర్థం రాత్రివేళ జిల్లా ప్రజా పరిషత్ ఛైర్మన్ కానేయ్యండి, అధికారే కానేయ్యండి వాళ్లకు ఇష్టం వచ్చినట్లు వోస్టుంగ్స్ యివ్వడంతో దాదాపు 1200 వోస్టులు భర్తీ చేస్తే కనీసం సగం మంది కూడా జాయిన్ కాని పరిస్థితి నెలకొంది. మరి

ప్రభుత్వం యొక్క అవినీతి, ఆశ్రిత పక్షపాతం, అవకతవకలకు కర్రేనగర్ నిదర్శనంగా కనబడుతున్నది. ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి చిత్తుతుద్ది వుంటే దయచేసి వున్నత విద్యాశాఖాధికారితో జిల్లా సెలక్షన్ లో జరిగిన అవకతవకలపై విచారణ జరిపించండి. బాధ్యులు ఎవ్వరయినా, ఎంత పెద్దా వోదాలో వున్న వారిపై చర్య తీసుకోండి. రెండవది కౌన్సిలింగ్ లో పొరపాటు, జరగడం మూలన కర్రేనగర్ జిల్లాలో వందలాది మంది ఉపాధ్యాయులు వారికి కేటాయింపబడ్డ పోస్టులలో వారు జాయిన్ కావడమనేది జరగలేదు. కౌన్సిలింగ్ విధానం లోపభూయిష్టంగా జరిగింది కాబట్టి కర్రేనగర్ జిల్లా ప్రజా పరిషత్ లో జరిగిన టీవర్ పోస్టుల కౌన్సిలింగ్ విధానం పట్ల వున్నత విద్యా శాఖాధికారితో కానీ, స్కూల్ ఎడ్యుకేషన్ సెక్రటరీతో కానీ కమీషనర్ స్కూల్ ఎడ్యుకేషన్ తో కానీ విచారణ జరిపి, ఆ పొరపాటు జరిగినందున కౌన్సిలింగ్ ను రద్దుచేసి తిరిగి కౌన్సిలింగ్ జరిపించి పోస్టింగ్స్ విషయంలో ఉపాధ్యాయులకు న్యాయం జరిగేటట్లు చర్య తీసుకుంటే బాగుంటుంది. ఒది ఒక్క కర్రేనగర్ జిల్లాకే పరిమితం కాదు. వివిధ జిల్లాలలో అవకతవకలు జరిగాయి. ఈ ప్రభుత్వం పారదర్శక ప్రభుత్వం అని మాటలకు మాత్రమే పరిమితం అవుతున్నది. గత శాసన సభ సమావేశాలలోనే గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారి దృష్టికి ఈ విషయం తీసుకవచ్చాను. ఆ నాడే వారు విచారణకు ఆదేశించినట్లయితే వేలాది మంది నిరుద్యోగులు న్యాయస్థానాన్ని ఆశ్రయించి వుండే వారు కాదు.

మిస్టర్ స్పీకర్:- మూడు నిమిషాలు అయిపోయింది.

శ్రీ టి. జీవన్ రెడ్డి:- నేను సబ్జెక్టు నుంచి డివియట్ కావడం లేదు.

మిస్టర్ స్పీకర్:- సబ్జెక్టుకు సంబంధించే మాట్లాడుతున్నారు. టైమ్ ను కూడా దృష్టిలో పెట్టుకోవాలి. నేను మిమ్ములను పర్మిట్ చేశాను. టైమ్ లిమిట్ మీరు అబ్జర్వ్ చేయాలి. కనీకూడే చేయండి.

శ్రీ టి. జీవన్ రెడ్డి:- జిల్లా సెలక్షన్ లో జరిగిన అవకతవకలు సరిదిద్దబడ్డాయి. కానీ జరిగిన అవకతవకలకు బాధ్యులు అయిన అధికారులపై చర్య తీసుకోవాలి. జరిగిన అవకతవకల మీద స్కూల్ ఎడ్యుకేషన్ సెక్రటరీ ఛాయారతనగారితో కానీ లేక ఇంకా ఎవ్వరితో అయినా ఇంఫార్మల్ గా విచారణ చేయించండి. కౌన్సిలింగ్ లోపభూయిష్టంగా ప్రభుత్వం ప్రకటించిన విధానానికి విరుద్ధంగా జరిగింది కాబట్టి కర్రేనగర్ జిల్లాలో వందలాది ఉపాధ్యాయు నోదరులు ఆందోళన చెందుతున్నారు. నేను రుజువు చేయడానికి సిద్ధంగా వున్నాను.

10.50 శ్రీ దేవినేని వెంకట రమణ:- గౌరవ సభ్యులు జీవన్ రెడ్డిగారు చెప్పిన విషయాలలో ఉ. మొదటిది డిస్ట్రిక్టు సెలక్షన్ కమిటీ సెలక్షన్స్ కర్రేనగర్ జిల్లాలో ఉన్నటువంటిది. రెండవది కౌన్సిలింగ్ జరిగిన విషయం. ఈ రెండిటిని సభ్యులు సభ దృష్టికి తెచ్చారు. నేను నోట్ చేసుకోవడం జరిగింది. దాని మీద తప్పకుండా చర్య తీసుకోవడం జరుగుతుందని గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేసుకుంటున్నాను.

శ్రీ బి. జీవన్రెడ్డి:- నను సి.బి.ఐ. తో విచారణ జరిపించమని అనడం తదు-
భయపడకండి. ఉన్నత అధికారులతో విచారణ జరిపించండి.

శ్రీ దేవేనేని వెంకట రమణ:- డెఫినెట్గా తగిన చర్య తీసుకుంటాము. మేరు చెప్పినవి
నోట్ చేసుకున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్:- శ్రీ కె. రామకృష్ణ - పృతి మెంబర్ మూడు నిమిషాల కంటే
ఎక్కువ సమయం తీసుకోవచ్చు. చెర్తో దయచేసి కో ఆపరేట్ చేయండి. మిస్కు చాలా
దిజినెస్ ఉంది.

శ్రీ కె. రామకృష్ణ (అనంతపూర్):- అధ్యక్షా, ఇది కూడా ప్రాథమిక విద్యాశాఖ
మంత్రిగారికి సంబంధించిన విషయం. ఏప్రిల్ నెలలో జరిగింది. ఉపాధ్యాయ భాశీలకు
సంబంధించి భర్తీ చేసే విషయంలో డి.ఎస్.సి లో తగినంత మంది క్వాలిఫై కానందుకు
ప్రభుత్వం సముచితమైన నిర్ణయం తీసుకోవడం జరిగింది. 5 మార్కులు తగిన వారిని
కూడా బోధకుగా సెలక్టు చేయడానికి ప్రభుత్వం నిర్ణయం తీసుకుంది. ఆ రకంగా 3, 4
వేల మంది రాష్ట్రవ్యాప్తంగా ఉపాధ్యాయులుగా నిర్ణయించబడ్డారు. దీని పైన ప్రాక్టరు
తీర్పు ఫలితంగా వారందరూ ఉద్యోగాలు కోల్పోవడం జరిగింది.

(మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ ఇన్ ది చెర్)

ప్రత్యేకించి ప్రభుత్వాన్ని కోరేది ప్రాక్టరు ఈ అంశంలో తీర్పు ఇచ్చిన ఫలితంగా 3, 4
వేల మంది ఉద్యోగాలు కోల్పోయారు. గతంలో ప్రెవేట్ ఇన్స్టిట్యూషన్స్లో ఉద్యోగాలు
చేస్తున్న వారు ఆ ఉద్యోగాలను కోల్పోవడం జరిగింది. అందులో వికలాంగులున్నారు.
విడోస్ ఉన్నారు. ఇతరత్రా కుటుంబ బాధలు కలిగిన వారు ఉన్నారు. దీనిని సానుభూతితో
పరిశీలన చేయాలి. ప్రభుత్వం తగిన చర్యలు తీసుకోవాలి. ఏప్రిల్ 19, 20 తేదీలలో
అనంతపూర్లో నిర్వహించిన పరీక్షలలో మాస్ కాపీయింగ్ జరిగింది. అధ్యక్షా, ఆ రోజు
మేరే అధ్యక్ష స్థానంలో ఉన్నారు. మేము ఇక్కడ అసెంబ్లీలో డిమాండ్ చేశాము. దానిని
ఆరోజు రద్దు చేసి మరలా జులై 11, 12 తేదీలలో సక్కమంగా పరీక్ష నిర్వహించారు
పత్రికలలో వచ్చింది. జిల్లా కలెక్టర్ రజత్ భారగ్గారు ఇక్కడ ఎడ్యుకేషన్ సెక్రటరీ గారికి
నివేదిక పంపడం జరిగింది. అయితే ప్రాక్టరులో సాక్షాధారాలు చూపనందుకు దీనిని
క్యాన్సిల్ చేయడం జరిగింది. దాని వల్ల ఇవ్వాళ మూడు వేల మందికి కన్యాయం
జరుగుతోంది. మంత్రిగారు దీనిని సానుభూతితో పరిశీలించి ప్రాక్టరుతో తగిన
సాక్షాధారాలు చూపించి మరలా వారందరికీ కన్యాయం జరపాలి దాదాపు ఇంబర్మ్యాలు
కూడా అయ్యాయి. సెలక్షన్ లిస్ట్ ప్రకటించే సందర్భంలో ప్రాక్టరు తీర్పు రావడం వల్ల
వేరు వాల ఆందోళనగా ఉన్నారు. అసెంబ్లీకి రావడం జరిగింది. మంత్రిగారు పరిశీలించి
సానుభూతితో వారికి కన్యాయం జరపాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ దేవినేని వెంకట రమణ:- రామకృష్ణగారు సభ దృష్టికి తెచ్చిన విషయం వాస్తవం. దానిని నోట్ చేసుకున్నాను. హాకోర్టులో ఉంచిన వారే చెప్పారు. తప్పకుండా అతిత్వరలో డెసిషన్ తీసుకోవడం జరుగుతుంది. ప్రభుత్వ పరంగా న్యాయం చేయడం జరుగుతుంది.

శ్రీ ఎన్. రామ్మోహనరావు:- అధ్యక్షా, వ్యవసాయ శాఖామాత్యులు సభలో లేరు. వారికి సంబంధించిన విషయం. సహకార చక్కెర ఫ్యాక్టరీ గురించి మాట్లాడదలచుకున్నాను ఇప్పటికే క్రాషింగ్ సీజన్ స్టార్ట్ అయింది. ఇంతవరకు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తన సలహా ధరను ప్రకటించలేదు. కేంద్ర ప్రభుత్వం రు. 525లు ప్రకటించింది. అదేవిధంగా రైతులకు ఇచ్చే సబ్సిడీ మొత్తం తేసివేయడం జరిగింది. ఇదివరకు ఇచ్చే ట్రాన్స్‌పోర్టు సబ్సిడీలు కూడ రద్దు చేశారు. అలాగే అలహాబాద్ హాకోర్టు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం సలహా ధర ఫ్యాక్టరీకి బ్లెండింగ్ కాదని తీర్పు ఇవ్వడంలో మహాజన్ కమిటీ వేశారు. ఆ కమిటీ రిపోర్టు ప్రకారం చెరకు డోల్‌డ్రామ్స్‌లో పడే పరిస్థితి ఉంది. చెరకు కనీస ధరను ఇదివరకు 8.5 రికవరీ మీద ఇవ్వడం జరిగింది. ఇప్పుడు ఇండివిడ్యుయల్ గా రైతు యొక్క పొలంలోనే చెరకు రసాన్ని బట్టి చెరకు ధరను నిర్ణయించాలని అన్నారు. మహాజన్ కమిటీ రిపోర్టు ప్రకారం ఆ విధంగా కేంద్ర వ్యవసాయ శాఖామాత్యులు ప్రకటన ఇచ్చి ఉన్నారు. దానిని దృష్టిలో ఉంచుకుని, మిగతా విషయాలను దృష్టిలో ఉంచుకుని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం సలహా ధరను వెంబడి ప్రకటించాలి. అలాగే ట్రాన్స్‌పోర్ట్ సబ్సిడీ ఇవ్వాలి. ఇదివరకు ఇచ్చినట్లుగా రైతుకు ఇన్సెంటివ్ ఇవ్వాలి. ఇదివరకు ఉన్న ఇన్సెంటివ్‌ను పునరుద్ధరించాలని కోరుతున్నాను. సహకార సంఘ ఫ్యాక్టరీలలో ప్రజా ప్రతినీధుల యొక్క ప్రాతినిధ్యం లేదు. అధికారులు దానిని మూసి వేసి పరిస్థితికి తెచ్చారు. 1964 యాక్ట్ ప్రకారం ఏదయితే ఉన్నదో దానిని తిరిగి అమలు పరచే విధంగా తిరిగి ప్రజా ప్రతినీధుల ఎన్నికలు జరిపి అధ్యక్షులుగా నియమిస్తే ఫ్యాక్టరీలు లాభాలతో నడుస్తాయి. ఈ విధంగా అధికారులను పెడితే నష్టాలు కొనసాగుతాయి. మీకు తెలుసు 1995 యాక్ట్ పెట్టి దాని ప్రకారం రైతుకు అప్పజెప్పడానికి పూనుకున్నారు. దీనిని 1964 కి మార్చాలని ఆ విధంగా చేస్తే తప్ప సహకార ఫ్యాక్టరీలు నడవవని నా అభిప్రాయం. ఉదాహరణకు జంపన్న ఫ్యాక్టరీలో రేపల్లె శాసన సభ్యులు వెంకట సుబ్బయ్యగారు ఉండగా చాలా లాభాలలో నడిచింది. అధికారులకు అప్పజెప్పిన తరువాత తిరిగి నష్టాలలో పడింది. అందుకని ప్రభుత్వం వారు దీనిని ఆలోచించి 1964 యాక్ట్ ప్రకారం ఎలక్షన్స్ తీసుకురావాలని కోరుతున్నాను. నాన్ మెంబర్స్ చెరకు వేస్తున్నారు. వారియొక్క చెరకును ఫ్యాక్టరీ తీసుకోవడం లేదు. నాన్ మెంబర్స్ మెంబర్స్ పేరుతో చెరకు తోలితే ఏదో ఒక రేటు ఇస్తున్నారు. చెరకు తోలిన వారవరయితే నాన్ మెంబర్స్ ఉన్నారో వారిని కూడా మెంబర్స్ గా చేర్చుకోవాలని మా డిమాండ్. అందువల్ల ప్రభుత్వంవారు పరిశీలించి న్యాయం చేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ జి. దేవేందర్ గౌడ్:- గౌరవ సభ్యులు చెప్పిన విషయం నోట్ చేసుకున్నాను. సంబంధిత మినిస్టర్ గారికి పాసాన్ చేస్తాను.

శ్రీ బద్దం చాల్‌రెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఎలక్ట్రిసిటీ మినిస్టర్‌గారికి సంబంధించిన విషయం. ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డుకు రోజుకు రు. ఐదు కోట్లు నష్టం వస్తున్నది. వినీయోగదారులపైన ముఖ్యంగా డౌమెస్టిక్ సెక్టార్‌కు పెైన విద్యుచ్ఛక్తి రేట్లు పెంచుతున్నారు. సుమారు 15 నుంచి 20 శాతం వడ్డీ కూడా వసూలు చేస్తున్నారు. మొదలె రేట్లు పెరిగాయి. పెైగా 15 నుంచి 20 శాతం వడ్డీ వసూలు చేయడం అన్నది చాలా అన్యాయం. అంతే కాకుండా కలహ్యూటర్‌లో 100 కాదు 1000 తప్పులు వస్తున్నాయి. కంప్యూటర్ సిస్టం లో ఇంకా బాధపడుతున్నారు. డీల్ రు. 100లు ఉంటే రు. 1000లు రు. 1000లు ఉంటే లక్ష రూపాయలుగా వస్తున్నది. ఉదాహరణకు ఒక పిండి గిర్నీ ఉంటే వారికి రోజుకు రు. 200 లు కూడా కరెంట్ కాలదు. కానీ నెలకు లక్ష రూపాయల కరెంటు కాలతోందని ఇటువంటి గిర్నీలు కోల్డ్ చేస్తున్నారు. వారిపైన పెనాల్టీ వేస్తున్నారు. పోలీసు కేసు పెడుతున్నారు. ఈ రకంగా సామాన్య ప్రజలకు హైదరాబాదు సిటీలో మేటర్లు ఇవ్వకుండా దొంగ కరెంటు వాడారాని తప్పుడు కేసులు పెట్టి ఎన్నో ఇబ్బందులకు గురి చేస్తున్న పరిస్థితులు ఏర్పడుతున్నాయి. హైదరాబాదు సిటీలో దొంగ కరెంటు వాడారాని వెర్స్ తీయడానికి వెళ్లిన ఇద్దరు న్యక్తులు చనిపోయారు. ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డు ఛైర్మన్‌గారికి, సి.ఇ.గారికి సంవత్సరం నుంచి చెబుతున్నాము. ఓల్డ్ సిటీలో ఉన్న కరాఫీస్ నియోజక వర్గంలో 5 వేల మేటర్స్ ఇవ్వడానికి ముందుకు రాలేదు. కేవలం 2, 3 వేల మేటర్ల ఇచ్చారు. ఎప్పుడు అడిగినా ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డు వారు కండక్టర్స్ లేవు, పోలీస్ లేవు అంటున్నారు. గత సంవత్సరం స్కెక్చోన్‌లో ఖర్చు పెట్టామని చెప్పారు. ఈ సంవత్సరం ఫ్లడ్స్‌లో ఖర్చు పెట్టామన్నారు. స్కెక్చోన్స్, ఫ్లడ్స్ వచ్చాయని ఈరోజు హైదరాబాదు సిటీలో! అంధకారం ముంచిన పరిస్థితికి ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డు దిగజారిపోయింది. 11.00 నేను మీ ద్వారా కోరచి దీని వల్ల లో వోల్టేజీ సమస్య వస్తుంది. దాంతో ఉ. బ్యాన్స్ ఫార్వర్డ్స్ కాలిపోతున్నాయి. సామాన్య ప్రజల టి.వీలు, బల్బులు కాలిపోవడం జరుగుతోంది. దీని వల్ల తీవ్రంగా నష్టం వస్తోంది. అటువంటివి నివారించడానికే ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డు వారు ప్రయితేవ్లీక్ చేస్తున్నామని పదే పదే అంటున్నారు. 5 కోట్ల రూపాయల నష్టం వస్తోంది, మేము పట్టించుకోలేము అనే పరిస్థితికి దిగజారడం జరిగింది. హైదరాబాద్ సిటీలోని కార్పొరేషన్ వారు మెయిన్ బిస్నెస్ క్రింద స్టోబ్‌లైట్స్, బల్బులు ఇస్తారు. ఎం.వి ల్యాంప్స్ కానీ, నోడియం లైట్స్ కానీ, ట్యూబ్‌లైట్స్ కానీ ఇస్తారు. ట్యూబ్‌లైట్ కు రు. 1000, నోడియం లైట్ కు రు. 2,500, ఎం.వి లైట్ కు రు. 3,500 ఉంటుంది. క్రింద స్థాయి వారికి పేమెంట్స్ లేకపోవడం వల్ల, వారు తమ జీతభత్యాల క్రింద వాటిని దొంగ మార్కెట్‌లో అమ్ముకుంటున్నట్లు తెలుస్తోంది. ఈ విషయాన్ని మేము డి.డి.ఆర్.సిలో చెప్పినా చర్య తీసుకోవడం లేదు.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- క్లారిఫికేషన్ అడగాలి కానీ జేరో అవర్‌లో పది నిమిషాలు మాట్లాడితే ఎట్లా? డిస్కషన్‌లో చెప్పండి.

అజాజ్త ہنس جو بیائیگی۔ میں حکومت سے مطالبہ کرتا ہوں کہ ہر ڈسمبر کے بعد ریالی نکالنے کی اجازت دیجائے۔
 شری ۱۔ مادھوریڈی :- امان اللہ خان صاحب نے جو کچھ کہا ہے میں اسکو نوٹ کر لیا ہوں۔
 شری محمد امان اللہ خان :- نوٹ کر لیگی بات نہیں ہے بلکہ آپکو چاہئے کہ میں نے جو کچھ کہا ہے اسکا
 جواب دیں۔

شری ۱۔ مادھوریڈی :- زرو اور میں صرف نوٹ کر لیا جاتا ہے جواب نہیں جایا جاتا۔ میں
 آپ کی کچی ہوئی باتوں کو نوٹ کر لیا ہوں۔

శ్రీ మహమ్మద్ అమానుల్లాఖాన్:- మైక్ ఇవ్వండి. కమీషన్ రిపోర్టును అసెంబ్లీలో పెడతారా, లేదా? అసదుల్లాను చంపారు. రిపోర్టు పెట్టము అని చెప్పమనండి.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- పరిశీలిస్తామన్నారు కదా

శ్రీ మహమ్మద్ అమానుల్లాఖాన్:- 20 సంవత్సరాల నుంచీ నేను ఈ మాట వింటూనే ఉన్నాను. రిపోర్టు తయారుగా ఉంది. ఈ సెషన్లో పెడతారా, లేదా? పెట్టాలని అంటున్నాను.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- 20 సంవత్సరాల నుంచీ ఉన్నారు కదా? జేరో అవర్లో ఎప్పుడయినా సమాధానం వచ్చిందా?

శ్రీ మహమ్మద్ అమానుల్లాఖాన్:- మైక్ ఇవ్వండి. నేను రికార్డులో చెప్పాలి.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- మేకు మైక్ ఉంది.

శ్రీ మహమ్మద్ అమానుల్లాఖాన్:- లేదు. ఇప్పుడు వచ్చింది. రికార్డుగా వెలుతున్నాను. 1996లో కమీషన్ ఏర్పాటుయింది. పాండురంగారావుగారు రిపోర్టు ఇచ్చారు. సంవత్సరం, సంవత్సరంన్నర అవుతోంది. ఇప్పటివరకూ అసెంబ్లీలో పెట్టలేదు. ఈ సెషన్లో పెడతారా, లేదా?

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- ఎగ్జామిన్ చేస్తామన్నారు కదా?

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి:- రిపోర్టు రాగానే తప్పకుండా పెడతాము.

11.10 శ్రీ మహమ్మద్ అమానుల్లాఖాన్:- గవర్నమెంట్ దగ్గరకు రిపోర్టు యింతవరకు
ఉ. రాలేదా?

مسٹر شیخ اسحاق:۔ ہوم منسٹر صاحب کوٹ کر لیتے ہیں۔

శ్రీ మహమ్మద్ అమానుల్లాఖాన్:- హోంశాఖ మంత్రిగారు హాస్ను మీన్ గౌడ్ పేరున్నారు. Justice Panduranga Rao Garu has submitted his report.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- హోం మంత్రిగారి దగ్గరకు పర్సనల్ గా వెళ్లి మాట్లాడండి. దయచేసి కూర్చోండి.

శ్రీ మహమ్మద్ అమానుల్లాఖాన్:- మేము కూర్చోవడానికే హాస్నుకు వచ్చామా, ఎందుకు కూర్చోవాలి?

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- నిలబడితే మాకు అభ్యంతరం లేదు.

శ్రీ మహమ్మద్ అమానుల్లాఖాన్:- రిపోర్టు వచ్చిందా, లేదా? రిపోర్టు వచ్చింది సర్.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- రిపోర్టు రాలేదని మంత్రిగారు చెబుతున్నారు కదా.

Sri Mohd. Amanulla Khan:- Sir, Hon'ble Justice Panduranga Rao Garu submitted the report. Hon'ble Home Minister is mis-leading the House. I am challenging it. We have contacted him. He said that he submitted the report to the Government. What is this?

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- ప్లీజ్, బెరీయ్. హాస్ నడుస్తోంది. జేరో అవర్ లో యికా మాట్లాడవలసిన వారు వున్నారు.

శ్రీ మహమ్మద్ అమానుల్లాఖాన్:- ఇది యింపార్టెంట్ టీకీనెస్ కాదా? రిపోర్టు వచ్చిందో, లేదో చెప్పమనండి.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- ఎన్నిసార్లు చెప్పినా కదే మాట అంటున్నారు.

శ్రీ మహమ్మద్ అమానుల్లాఖాన్:- రిపన్యం యిప్పించడం మీ బాధ్యత.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- నాది బాధ్యత కాదు.

శ్రీ మహమ్మద్ అమానుల్లాఖాన్:- అధ్యక్షా, మీరు మా రెస్పూక్టి రావాలి. మా రెప్రెజెంటేషన్ మీరే కాపాడాలి.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- మంత్రీగారు చెప్పారు కదా.

శ్రీ మహమ్మద్ అమానుల్లాఖాన్:- నాకు సరిగా వినపడలేదు.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- మాధవరెడ్డిగారూ, వారు వినలేదట. మరలా చెప్పండి.

شرعی اے۔ مادھوریٹی:۔ اب تک رپورٹ نہیں آئی۔

శ్రీ మహమ్మద్ అమానుల్లాఖాన్:- తెలుగులో చెప్పమనండి, నాకు అర్థం కాలేదు.

شرعی اے۔ مادھوریٹی:۔ میں پہلے ہی یہ بات کہہ چکا ہوں کہ امان اللہ خان صاحب نے ایجنڈہ جو کچھ کہے ہیں اسکو نوٹ کر لیا ہوں۔ یہ رپورٹ میں جواب نہیں دیا جاتا۔ البتہ میں ضرور آپ کے اٹھائے ہوئے مسئلہ کو نوٹ کر لیا ہوں۔
شرعی محمد امان اللہ خان:۔ اگر آپ جواب نہیں دینگے تو میں بھی ایسا ہی ٹھیکر رہوں گا۔

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:- Sir, the intention of the Zero Hour is to bring any matter to the notice of the Government. Government is not bound to reply in Zero Hour. We took note of what Hon'ble Member raised. If he wants reply there are other methods which he can follow. Nobody can say, 'No' In fact on 16th Hon'ble Speaker has also issued guidelines to be followed in Zero Hour.

مسٹر شری اسپیکر:۔ منسٹروں کو معلومات تو حاصل کرنے میں موثر رپورٹ حکومت کو وصول ہوتی ہے یا نہیں۔

శ్రీ మహమ్మద్ అమానుల్లాఖాన్:- లెజిస్లేటివ్ ఎఫైర్స్ మీనిస్టర్ గారు లేదా సీలబడితే మాకు భయం వేస్తుంది. సభాసంప్రదాయం మాట ఏమిటి? ఈరోజు కూడా అందరికీ జవాబు యిచ్చారు. నాకు ఎందుకు జవాబివ్వరు?

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- కొందరికి నోట్ చేసుకున్నామని కూడా చెప్పారు.

శ్రీ మహమ్మద్ అమానుల్లాఖాన్:- అధ్యక్షా, సమస్యలు వుంటే నోట్ చేసుకుంటారు. రిపోర్టు వచ్చింది. ఈ సెషన్లో పెడతారో, లేదో చెప్పమనండి.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- హోం మినిష్టర్ యిక్కడే వున్నారు. వారితో మాట్లాడండి. రిపోర్టు తయారు కాలేదని అంటున్నారు కదా.

శ్రీ మహమ్మద్ అమానుల్లాఖాన్:- లెజిస్లేటివ్ ఎఫైర్స్ మినిస్టర్ నోట్ చేసుకున్నామని అన్నారు. హోం మినిస్టర్ కూడా అదే మాట చెప్పారు. సమస్యలకు సంబంధించి నోట్ చేసుకోండి. రిపోర్టు వచ్చి సంవత్సరంపైన అయింది. ఈ సెషన్లో అయినా హౌస్లో పెడతారా, లేదా?

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- అమానుల్లాఖాన్ గారూ, కూర్చోండి, అసదుద్దీన్ గారూ, మాట్లాడండి.

تمہاری اسے یاد دلا رہی ہے۔ رپورٹ اگر آگئی ہے تو اس سے پیشینہ یا پھر آگئے والے سیشن میں ضرور پیشینہ کریں گے۔ یہ ہماری ذمہ داری ہے۔

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- మంత్రిగారు రాలేదంటూ వుంటే, మీరు వచ్చిందంటే ఎలా? అసదుద్దీన్ గారూ, మాట్లాడండి.

Sri Asaduddin Owaisi:- Hon'ble Deputy Speaker Sir, last year on 6th December, 1997, two incidents had occurred in the City of Hyderabad, wherein one Syed Shafiuddin of 17 years was brutally murdered near Sudha Talkies and in the evening one lady by name saleha Parveen died because of police firing. As far as I know, at that time Hon'ble Minister for Home has gone to the house of Syed Shafiuddin and promised that the brother of Shafiuddin would be given a Government job. I have relevant paper cuttings with me which contained the announcement of the Home Minister. The Dist. Collector, Hyderabad also wrote a letter to the Secretary to Government, G.A.D. on that. Sir, nearly one year passed since then. Numerous representations have been made by the family of the deceased. I have personally gone and met the Secretary to

Government, G.A.D. and the Home Minister. This is the third time that I am raising this issue in Assembly, Sir, the Minister has gone on record that he would provide employment to the brother of the deceased. I request the Government to kindly look into the matter regarding the appointment of the brother of Syed Shafiuddin who died on 6th December, 1997. Sir, Justice Panduranga Rao Commission was also appointed and the enquiry is completed one month back. The Hon'ble Justice has given his report to the Hon'ble Chief Minister. That should be placed on the Table of the House. We have a right to know the facts. We want to know what happened on that day. Sir, I am sending the relevant press cuttings and the copy of letter written by Sri Bhanwarlal, Dist. Collector, Hyderabad District, to the Secretary to Government, G.A.D.

(Press cuttings were sent to the Hon'ble Dy. Speaker)

شرعی اے۔ ماحول ریڈیو: آپ نے ابھی جو سپر ڈیٹیل ہے، اس کو دیکھ کر ضرور میں کارروائی کرونگا۔ اگر میں ترقی دیا ہوں تو ضرور اس کو راجل لائونگا۔

శ్రీమతి యన్. లక్ష్మీపార్వతి:- అధ్యక్షా, తెలంగాణా జిల్లా అయిన వరంగల్ లోని యన్ టి సి క్రింద పనిచేస్తున్న ఆతి పెద్ద చరిత్ర కలిగిన అజంజాఖ్ మిల్స్ కు సంబంధించిన విషయం యిది. కార్మికశాఖ మంత్రిగారిని శ్రద్ధవహించ వలసిందిగా కోరుతున్నాను. ఇంత పెద్ద చరిత్ర కలిగిన ఈ మిల్లు మొదట మాడు వేలమంది కార్మికులతో ప్రారంభమైనది. ఈనాడు కార్మికుల సంఖ్య 350కి తగ్గిపోయింది. 36 మంది కార్మికులు ఆకలిబాధ తట్టుకోలేక చనిపోవడం జరిగింది. గత మాడు సంవత్సరాలుగా ప్రజాసంఘాల వారు, రాజకీయ నాయకులు, కార్మిక సంఘాల వారు, మిల్లుకు సంబంధించిన కార్యకర్తలు, ఇక్కడ ధర్నా కార్యక్రమాలను నిర్వహిస్తున్నారు. ఆందోళన కార్యక్రమాలను చేపడుతున్నారు. అయినప్పటికీ ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కేంద్రప్రభుత్వానికి ఈ మిల్లుకు సంబంధించి ఒక్కసారి కూడా రికమండేషన్ తెలిర్ పంపలేదు. గతంలో ఈ మిల్లుకు రు. 2 కోట్లు యిస్తామని కేంద్ర ప్రభుత్వం ప్రకటించింది. కానీ ఇంతవరకు ఒక్క రూపాయి కూడా విడుదల కానీ పరిస్థితుల్లో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఈ మిల్లు విషయంలో కేంద్రానికి రికమండే చేయవలసిన అవసరం వుంది. కష్టాల్లో వున్న కార్మికులను ఆదుకోవడం కోసం ప్రభుత్వం తగు చర్యలు తీసుకోవలసిన అవసరం వుంది. గత మాడు నెలలుగా రిలే నిరాహారదీక్షలు జరుగుతున్నాయి. వందలాది కార్మికులు ఆకలి బాధలను తట్టుకోలేక రోడ్డుమీదకు వచ్చి ధర్నాలు, నిరాహార దీక్షలు చేస్తున్నారు.

ఇప్పుడున్న కార్మికులకు మిల్లల్లో కనీస వసతులు కూడా లేవు. దీని గురించి కేంద్ర, రాష్ట్రప్రభుత్వాలు పట్టించుకోకపోవడంవల్ల, తగుశ్రద్ధ వహించకపోవడం వల్ల, కేంద్ర ప్రభుత్వం వల్ల మిల్లల్ ప్రస్థితి ప్రాజురోజుకు దిగజారిపోతోంది యునీటిస్ దిన్నె కమిషన్వారు: తెలచెప్పినప్పుడు, కార్మికులు ప్రజలు యిన్వార్స్, అయి కాపాడడం జరిగింది. మిల్లల్ యాజమాన్యం ఎనిమిది నెలలపాటు లేజాబ్ సృకటించినప్పుడు కార్మికులకు వేతనాలు పెంచడంవల్ల, కార్మికుల కుటుంబాలు రోడ్డున పడే పరిస్థితి ఈనాడు వుంది. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ద్వారా కేంద్రప్రభుత్వాన్ని కోరవలసిందిగా ఈ కార్మికులు కోరుతున్నారు. కేంద్రం ఎనౌన్స్ చేసిన డబ్బు యిప్పించాలని, అదేవిధంగా కార్మికుల నాకర్చాల పెంచువలగాలని, పనిలేక తీసివేసిన కార్మికులకు సెల్ఫ్ ఎంప్లాయ్మెంట్ క్రింద రుణాలు పెంచువలగాలని కోరుతున్నారు. రిజిస్టర్ అయిన కార్మికులకు కూడా సెల్ఫ్ ఎంప్లాయ్మెంట్ క్రింద రుణాలు యివ్వవలసిందిగా కోరుతున్నాను. లేజాబ్ సృకటించిన సెల్ఫ్ అకు రుణ కేటగిరీలు ప్రకటించవలసిన అవసరం వుంది. ప్రభుత్వం చేస్తే తీరాలను సమస్యగా పరిగణించాలని తమ ద్వారా కోరుతున్నాను.

11-20 శ్రీ ఇ. వెన్నెరెడ్డి:- గౌరవ సభ్యురాలు లేవనెత్తిన సమస్యను నోట్ చేసుకోవడం జరిగింది. సత్యం పరిష్కారం కొరకు నిర్ణయం తీసుకోవడం జరుగుతుందని మే ద్వారా గౌ. సభ్యురాలికి తెలియపరుస్తున్నాను.

శ్రీ చింతలరామచంద్రారెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఇది హాల్స్ మినిస్టర్కు సంబంధించిన విషయం. మరి చామ సభలో లేనట్లుగా ఉంది. అయినా కూడ తమరి దృష్టికి తీసుకొని వస్తున్నాను.

పిత్తూరు జిల్లా, నీయోజికవర్గ హౌస్ క్వార్టర్స్ అయిన వాయల్పాడు కమ్యూనిటీ హాస్పిటల్కు సంబంధించిన ప్రాజెక్టు. గత కొంత కాలం నుండి అక్కడ డాక్టర్స్ లేరు. మొత్తం జిల్లాలో ఉన్నట్లువంటి వెద్య, వీధానపరిషత్ క్రింద ఉన్నట్లువంటి హాస్పిటల్స్లోనె తెల్లా ఈ వాయల్పాడు హాస్పిటల్లోనే పేషెంట్స్ ఎక్కువ. 30 బెడ్స్ సరిపోక, అంతా క్రింద పడుకొంటున్నారు. పేషెంట్స్ ఇబ్బంది పడుతున్నారు. మూడవది, అక్కడ పిచ్చిన నీరయిస్ యాక్సిడెంట్ జరిగినా, ఇంకా పిచ్చిన ప్రాణాపాయ పరిస్థితి ఏర్పడినా, హాస్పిటల్లో అంబులెన్స్ సదుపాయం లేదు. వాయల్పాడు నుండి 95 కి.మీ. దూరంలో ఉన్న తిరుపతిలోని రూయా హాస్పిటల్కు పేషెంట్స్ను తీసుకొని వెళ్ళవలసి వస్తున్నది. రెంజిడ్ వెహికల్ తీసుకొందామన్నా, 1000, 2000 రూ.లు ఖర్చు పెట్టవలసి వస్తున్నది. కాబట్టి అంబులెన్స్ సౌకర్యం కూడ కల్పించాలని తమరి ద్వారా ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకొని వస్తున్నాను. నాలుగవది, అక్కడ ఉన్న ఎక్స్-రే ప్యాంట్ చాల చిన్నది. ఎముకలకు సంబంధించిన ఎక్స్-రే తీసుకోవాలంటే తిరుపతికి పోవలసి వస్తున్నది. లేకపోతే మదనపల్లికి పోవలసివస్తున్నది. ఈ ఎక్స్-రే ప్యాంట్ యొక్క సామర్థ్యం పెంచవలసిందిగా చాలా కాలంగా ఆడుగుతున్నాను. దయచేసి తమరి ద్వారా ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకొని వస్తున్నాను, వేల్పెనంత త్వరగా వాయల్పాడు కమ్యూనిటీ హాస్పిటల్ యొక్క ప్రాజెక్టు సాఫ్ట్ చేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ బి. గోపాలకృష్ణ రెడ్డి:- గౌ. సభ్యులు చాల చెప్పారు. నోట్ చేసుకోవడం జరిగింది. తప్పకుండా చర్యలు తీసుకొంటాం.

శ్రీ జి. భద్రయ్య:- అధ్యక్షా, ఇది రెవెన్యూ మినిస్టర్ కు సంబంధించిన సమస్య. గత రెండు సంవత్సరాలుగా శ్రీకాకుళం జిల్లాలో కరవు తాండవిస్తున్న విషయం తెలిసిందే; దాని గురించి అసెంబ్లీలో కూడ చర్చించడం జరిగింది; అయితే ఈ సంవత్సరం జిల్లాలో ఉన్నటువంటి రైతులందరూ సకాలంలో వర్షాలు పవ్వినందువల్ల ఎకరానికి 35 బస్తాల వరకు ధాన్యం దిగుబడి వస్తుందని ఎదురుమాస్తున్న తరుణంలో రెండుసార్లు సంబంధించిన శుభానుల వల్ల, వరదల వల్ల జిల్లాలో రైతులు పండించుకొనేటటువంటి పరి, చెరుకు, అరటి, పత్తి వంటి పచ్చని పంటలు సూర్యోగా నాశనం అయిపోయాయి; ఈ విషయాన్ని మంత్రిగారు పత్రికల ద్వారా చదివే ఉంటారు. అదేవిధంగా బిస్తులు తిరిగే పద్ధాన రోడ్లన్నీ నాశనం అయిపోయాయి; ఇప్పుడు బిస్తులు తిరగడానికి చాల ఇబ్బందిగా ఉంది; ముఖ్యంగా నా నీయోజకవర్గం పరియం డివిజన్ హెడ్ క్వార్టర్స్ అయిన పాలకొండ డివిజన్ లోనూ, అదేవిధంగా సంతవొమ్మళి, బారువా ప్రాంతాల్లో కూడ శుభాను దీక్షణం వల్ల పంట నాశనం అయిపోయింది; కాబట్టి గౌరవ మంత్రిగారు కలెక్టరు దగ్గర నుండి సత్యరమే రిపోర్టు తెప్పించుకొని, సహాయక చర్యలు చేపట్టి, పాడైపోయిన బిస్తులు తిరిగే రోడ్లను యుద్ధ ప్రాతిపదిక మీద మరమ్మతులు చేయించవలసిందిగా ఈ సందర్భంగా గౌరవ మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను;

Sri P. Ashoka Gajapathi Raju:- Sir, we have noted down the matter and we are at it.

శ్రీ ఆర్. గాంధీ (వేపనేలెరి):- అధ్యక్షా, భారతదేశంలో ఏ రాష్ట్రంలోనూ లేని విధంగా మన ముఖ్యమంత్రివర్యులు ప్రతి జిల్లా కేంద్రంలో 50 లక్షల రూ.లతో అంబేద్కర్ భవనాలను నిర్మించడం కోసం ఈ హాజీలోనే అనొన్స్ చేయడం జరిగింది; మా చిత్తూరు జిల్లాలో అంబేద్కర్ భవన నిర్మాణ కోసం మా జిల్లా కలెక్టరు ఒక ఎకరం భూమి కూడ కేటాయించడం జరిగింది; ఈ అంబేద్కర్ భవనం కట్టి దానికోసం నో షట్ వెన్నర్ డిపార్టుమెంట్ 25 లక్షల రూ.లు కేటాయిస్తుంది; మిగతా 25 లక్షల రూ.లను లోకల్ గా రేయిట్ చేసుకోవాల్సి జిల్లా పరిషత్ జనరల్ ఫండ్స్ నుండి, ఎస్.సి; కార్పొరేషన్ ఫండ్స్ నుండి ఆ 25 లక్షల రూ.లను కేటాయించాల్సి అని జి.ఓ.లో చెప్పడం జరిగింది; మా జిల్లాలో జిల్లాపరిషత్ తరఫున 5 లక్షల రూ.లను కేటాయించడం జరిగింది; ఇంకా 20 లక్షల రూ.లను మనం రేయిట్ చేయవలసిన అవసరం ఉంది; నేను ప్రభుత్వానికి మనవి చేసేదేమిటంటే, నీయోజకవర్గ అభివృద్ధి నిధుల నుండి 2 లక్షల రూ.లను ఎం.ఎల్.ఎ.లు దానికి కేటాయించేందుకు గాను మౌ జిల్లా ఇన్ ఛార్జ్ మంత్రి తుమ్మల నాగేశ్వరరావు మరియు జిల్లా మంత్రి గోపాలకృష్ణరెడ్డిగారు పమత్నంలో డి.డి.ఆర్.సి; ఒక తీర్మానం అమొదించి ప్రభుత్వానికి పంపించడం జరిగింది; గతంలో జరిగినటువంటి క్యాబినెట్ మీటింగ్ లో కూడా మంత్రివర్యులు గోపాలకృష్ణరెడ్డిగారు ఈ విషయాన్ని మన ముఖ్యమంత్రిగారి

దృష్టికి తీసుకొని రావడం కూడ జరిగింది. కాబట్టి ఈ అంబేద్కర్ భవనం నిర్మించేందుకు గాను నియోజకవర్గ అభివృద్ధి నిధుల నుండి నిధులు ఉపయోగించుకొనే వేలుగా జి.ఓ. ను మంజూరు చేయవలసినట్టిగా కోరుతున్నాను. ఏప్రిల్ 4వ తేదీ అంటే అంబేద్కర్ జయంతి లోపల రాష్ట్రంలోని అన్ని జిల్లాల్లో అంబేద్కర్ భవనాలను నిర్మించేందుకు ప్రభుత్వం చర్యలు తీసుకోవాలని మీ ద్వారా నేను కోరుకుంటున్నాను.

శ్రీ కడియం శ్రీహరి:- గౌరవ సభ్యులు సూచించిన విధంగా జిల్లా కేంద్రాల్లో నిర్మాణంలో ఉన్న అంబేద్కర్ భవనాలను పూర్తి చేయడానికి తప్పనిసరిగా చర్యలు తీసుకుంటామని తమరి ద్వారా గౌ. సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎం. శేషగిరిరావు (బాపట్ల):- అధ్యక్షా, ఇది మేజర్ ఇరిగేషన్ మినిస్టర్ గారు వెప్పవలసిన విషయం.

డిసెంబర్ లో సెకండ్ క్రాప్ కొరకు నేడ్స్ ఇవ్వడానికి మనం సన్నద్ధం అవుతున్నాం. అయితే ఇప్పటి వరకు సెకండ్ క్రాప్ కు ఇవ్వవలసిన నీటి గురించి ఏలాంటి నిర్ణయం చేయకపోవడం వల్ల రైతుల్లో చాల అనుమానాలు కలుగుతున్నాయి. రెండవది, కాలువల మరమ్మత్తులకు డబ్బు వస్తున్న మాత్ర నిజమే. నేళ్లు ఇప్పుడే ఎండిపోవు. ఎండాకాలంలో ఎండిపోతాయి. అందువల్ల దయచేసి సెకండ్ క్రాప్ కు కృషా, వెస్ట్రన్ జోన్ లో మార్చి 31వ తేదీ వరకు నీరు ఇవ్వేందుకు ప్రయత్నాలు చేయాలని కోరుతున్నాను. నీటి పంపిణీ గురించి డిస్ట్రిక్ట్ ఇరిగేషన్ బోర్డు ఉంది. దాని మేటింగ్స్ అసలు జరగడం లేదు. దానితో ఏ కాలువలకు నీరు ఇస్తున్నారు, ఏ కాలువలకు ఇవ్వడం లేదో రైతులకు తెలియడం లేదు. కాలువల్లో ఇప్పుడు కావలసినంత నీరు ఉంది. పనులకు ఎటువంటి అటంకం ఉండదు.

11-30 శ్రీ తుమ్మల నాగేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, నీటి సంఘాల మేటింగ్సు పెట్టుకుని వారి ఉ. నిర్ణయం ప్రభుత్వానికి పంపితే తగు చర్య తీసుకుంటాము. శేషగిరిరావుగారు చెప్పినది కూడా పరిశీలించి తగు చర్య తీసుకుంటాం.

శ్రీ ఎం. కోదండరెడ్డి (ముషిరాబాద్):- అధ్యక్షా, అందరికీ ఒకటే రూలుండాలి. వారందరికీ అవకాశం యిచ్చి మాకు అవకాశం యివ్వడం లేదు.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- పురుషోత్తమరావు గారు మాట్లాడండి.

శ్రీ ఎం. కోదండరెడ్డి:- దయచేసి స్పీకరుగారు తెప్పిన విధంగా చేయండి. వారు చెప్పినదానిని వయ్యాలేట్ చేయకండి.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- వయ్యాలేట్ చేయడం లేదు, వారికి అవకాశం యిచ్చాను మాట్లాడనివ్వండి.

శ్రీ పి. పురుషోత్తమరావు (నిరిహార్):- అధ్యక్షా, ఇది మెడికల్ అండ్ హెల్తుకి మరెయి రెవెన్యూకి సంబంధించిన విషయం. సర్కెన రవాణా సౌకర్యం, రక్షిత మంచి నీటి సౌకర్యం వంటివి లేక ఆదిలాబాదు జిల్లాలో అతీసార వ్యాధి, మలేరియా వ్యాధి ప్రబలివోయి చాలా మంది చనిపోవడం జరిగింది. ప్రభుత్వ దృష్టికే, ముఖ్యమంత్రిగారి దృష్టికి తెచ్చాము. ముఖ్యమంత్రిగారు కూడా పర్యటించారు. ప్రస్తుతం యాక్సిడెంట్ డెత్స్ లో అనేక విధాల నష్టపరిహారం యిస్తున్నాము. ఇక్కడ 25 లేక 30 సంవత్సరాల యువతే యువకులు సైతం ఈ అతీసార, మలేరియా వ్యాధులవల్ల చనిపోయి, ఆ కుటుంబాల వారు దిక్కువేసి స్థితిలో వున్నారు. ఇన్నూరెన్సు ద్వారా డబ్బు కట్టి లక్క రూపాయలు ఎక్స్ గ్రేషియా ప్రకటిస్తున్నాము. మారుమూల ప్రాంతమైన, రవాణా, వైద్య, రక్షిత మంచి నీటి సౌకర్యాలు లేని మా ఆదిలాబాదు జిల్లాలో అర్హత కలిగిన కుటుంబాల వారికి, పేద వారికి, హరిజన, గిరిజన, వెనుకబడిన వారికి నష్టపరిహారం యివ్వాలన్న అవసరం వుంది. ముఖ్యమంత్రి రిలేఫ్ ఫండు నుండి ఆర్థిక సహాయాలు ఉపారంగా యివ్వడం జరుగుతోంది. ప్రస్తుతం మా జిల్లాలో అందోళనగా వుంది. అనేక కుటుంబాలు వేధిపాలవుతున్నాయి. తల్లితండ్రులు చనిపోయిన అనాధ కుటుంబాలు చాలా వున్నాయి. వీరందరినీ దృష్టిలో వుంచుకుని ఈ వ్యాధుల వల్ల మరణించిన కుటుంబాల వారికి లక్క రూపాయల చొప్పున నష్టపరిహారం యిప్పించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ బి. దేవేందర్ గౌడ్:- వారు చెప్పిన సజెషన్ నోట్ చేసుకోవడం జరిగింది అధ్యక్షా.

శ్రీ ఎం. కోదండరెడ్డి:- మీరు ఏమి పద్ధతి ఆవలంభిస్తున్నారు ఛాంస్?

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- స్పీకరుగారు చెప్పిన విధంగా చేస్తున్నాను. విజిషన్సు.

ఆర్జీల సమర్పణ

శ్రీ కె. సుబ్బారాజు (విజయవాడ - ఎడమర):- అధ్యక్షా, ఇది రాష్ట్రంలోని భవన నిర్మాణ కార్మికులకు సంబంధించినది. భవన నిర్మాణ కార్మికుల సంక్షేమార్థం కేంద్రప్రభుత్వం 1996లో యునైటెడ్ ఫ్రంట్ అధికారంలో వున్నపుడు ఒక చట్టం చేసింది. ఈ చట్టాన్ని అన్ని రాష్ట్రములలోనూ అమలు చేయాలని కేంద్రప్రభుత్వం ఆదేశించింది. అయితే ఈ రాష్ట్రంలో ఈ చట్టం అమలు చేయడం లేదని ఆ కార్మికులు తమ ఆవేదనను వ్యక్తం చేస్తున్నారు. వీరికి ఉద్యోగ భద్రత లేదు. భవన నిర్మాణ కార్మికుల చట్టాన్ని ఈ రాష్ట్రంలో అమలు చేయడంతో బాటు, సంక్షేమ బోర్డును ఒక దానిని ఏర్పాటు చేయాలని కోరుతూ ఆ కార్మికులు పెట్టుకున్న విజిషన్ యిది.

(విజిషన్ గౌ. ఉప సభాపతికి అందచేసారు)

శ్రీ ఎస్. వెంకటవీరయ్య:- అధ్యక్షా, ఖమ్మం జిల్లాలో పత్తి పంట నష్టం గురించి సర్వే సర్వేన విధంగా జరగ లేదని, అనేక అవకతవకలు జరిగాయని రైతాంగం ఆందోళన చెందుతున్నారు. ప్రతిపంట నష్టం గురించి సర్వే చేయడంలో రైవేన్యూ నిబ్బంది, పి.ఎ.ఓ.లు అవకతవకలకు పాల్పడ్డారు. డీసీఐ బాటు పాలేరు షుగర్ ఫ్యాక్టరీ కోఆపరేటివ్ నొస్ట్రేటి గత 5 - 6 సంవత్సరాలుగా బ్యాన్సువోర్డు సబ్సిడీ యివ్వకుండా నిలుపుదల చేశారు. వేటి మీద తగు చర్య తీసుకోవాల్సిందిగా కోరుతున్నాను.

(పిటిషను గౌ. ఉప సభాపతికి అందవేశారు.)

శ్రీ ఎం. కోదండరెడ్డి:- అధ్యక్షా, స్వీకరుగారు ఒక బులెటిన్ యిష్యూ చేశారు. అంతే కాకుండా మా సభ్యులు జీవన్ రెడ్డిగారు మాట్లాడుతున్నపుడు 3 నిమిషాలలో పూర్తి చేయాలని స్పెసిఫిక్ గా అన్నారు. మేము ఒక్కరితోనే సరిపెట్టుకున్నాం. ప్రతిపక్షాల వారికి ఒక్కొక్కరి చొప్పున యిచ్చి, పాలక పక్షం వారికి నలుగురైదుగురికి అవకాశం యివ్వడం అన్యాయం కాదా? దయచేసి తమరొకటి గుర్తుంచుకోవాలి. ఎప్పుడైనా ప్రతిపక్షం వారికి సమస్యలు ఎక్కువ వుంటాయి. వారి నుంచే ప్రజల సమస్యలు ఎక్కువ వస్తాయి. మా వద్దకు ఆశించి ప్రజలు వస్తారు. ఎన్నో అంశాలు రాష్ట్రానికి సంబంధించినవి వుంటాయి. మీరు దయచేసి మాకు కూడా అవకాశం యివ్వండి. గామ సర్పంచులు రైవేన్యూ మీనిస్టరుగారికి, ముఖ్యమంత్రిగారికి నివేదికలు యిచ్చారు. వాళ్లు కూడా ఒక పక్క ఉద్యమం చేస్తున్నారు. ఇవి బెప్పాలి. మాకు కూడా అవకాశం యివ్వండి.

Mr. Deputy Speaker:- All papers deemed to have been laid on the Table of the House.

సభా సమక్షంలో ఉంచిన పత్రము

A copy of the 22nd Annual Report for the year 1996-97 of Andhra Pradesh State Film Development Corporation Limited (APSFDC) in compliance with Section-619-A(3) of the Companies Act, 1956.

సభా కార్యక్రమము

11.40 శ్రీ ఎం. కోదండ రెడ్డి:- ఏ రకమయిన పద్ధతి అవలంబించారో చెప్పండి.
ఉ.

శ్రీ కె.ఆర్. సురేష్ రెడ్డి:- ఒకసారి 4 గురికి ఇస్తారు. మరొకసారి 8 మందికి ఇస్తారు ఇదేమీ. పద్ధతందే.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- అది స్పీకర్ గారి ఇష్టమండే. దయచేసి కూర్చోండి.

శ్రీ ఎం. కోదండ రెడ్డి:- వారికి ఇవ్వవద్దని కాదు. మాకు కూడా ఇవ్వండి.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- విజ్ఞప్తి మీద మాట్లాడండి. వరద రాజులు రెడ్డిగారు, మీరు పిజీషన్ ఇవ్వండి.

శ్రీ ఎం. కోదండ రెడ్డి:- నిన్న ఒకరకంగా, ఈరోజు ఒక రకంగా రేపు మరొక రకంగా అంటే ఎట్లా సారీ? మీరు ఏదయినా సమాధానం చెప్పాల్సిన అవసరం ఉంది.

శ్రీ ఎన్. వరదరాజులు రెడ్డి (పోర్టుబూర్):- అధ్యక్షా, నా నీయోజక వర్గంలోని అల్లాడిపల్లి అనే గ్రామంలో ఒక సింగిల్ విండ్ సొసైటీ ఉంది. అక్కడ రైతులకు లోను ఇచ్చే విషయంలో ఆ సొసైటీకి సంబంధించిన వారు లక్షలాది రూపాయలు తీన్నారు. దీనిపై విజిలెన్స్ అధికారిని నియమించి ఎంక్వయిర్ చేయించండి. ఒక్కొక్క ఇంటోనె చేన్నప్పిల్లల పేర్లు కూడా రాయించి పదేసి లోను తీసుకొన్న పరిస్థితి ఉంది. ఈ సొసైటీ అధ్యక్షులు, డైరెక్టరు, చాలా అవకతవకలకు పాల్పడ్డారు. దీని అధ్యక్షుడు మల్లెల లింగారెడ్డి లక్షల రూపాయలు క్రెడిట్ కారు. ఈ విషయంపై ఒక అధికారిని వేసి ఎంక్వయిర్ చేయించండి.

(డా|| డి.ఎల్. రవేంద్రా రెడ్డి, శ్రీ డి. నాగేందర్, శ్రీ కె.ఆర్. సురేష్ రెడ్డి, శ్రీ ఎం. కోదండ రెడ్డి, శ్రీ ఇ. పృథాప రెడ్డి, శ్రీ ఎన్. వరదరాజులు రెడ్డి శ్రీ డి.ఎస్. రెడ్డానాయక్ తమ స్థానాలనుండి లేచి నిలబడి తమ పార్టీ నుండి మరి కొంత మందికి అవకాశం ఇవ్వాలని కోరసాగారు)

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- జేరో అవర్ లో ఏమి మాట్లాడుతారు. కూర్చోండి. మీరు వెళ్లి స్పీకర్ గారితో మాట్లాడండి.

శ్రీ డి. నాగేందర్:- అధికార దుర్వినియోగం లోపల బయట కూడా చేస్తున్నారు సార్.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- హౌస్ సజవనవ్వండి. కూర్చోండి.

శ్రీ ఎం. కోదండ రెడ్డి:- స్పీకర్ గారు చేసినదానికి విరుద్ధంగా ఇక్కడ జరుగుతోంది.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- మీరు నాకు ఏమన్నా లెటరు ఇచ్చారా? లెటరు ఇవ్వకుండా అవకాశం కావాలంటే ఎట్లా? దీనికి ఒక పద్ధతి ఉంది. మీరు స్పీకర్ గారిని అడిగారా? నన్ను అడిగారా? కోదండ రెడ్డిగారు, మీరంటే నాకు చాలా గౌరవం ఉంది. దయచేసి కూర్చోండి. జేరో అవర్లో పర్మిషన్ తీసుకోవాలండే.

శ్రీ ఎం. కోదండ రెడ్డి:- ఒక్కరితో సరిపెట్టుకోమని అంటే ఎట్లా సార్: ఇది చాలా అన్యాయం.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- మీరు లెటర్ ఇచ్చారా? దీనికి ఒక పాలసీ ఉంటుంది.

శ్రీ డి. నాగేందర్:- మీ పాలసీ ఏమిటి చెప్పండి సార్?

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- జీరో అవర్లో మాట్లాడడానికి ముందు పర్మిషన్ తీసుకోవాలి. మీ షేపు నుండి ఒక్క లెటర్ వచ్చింది. శ్రీ ఎన్. వరదరాజులు రెడ్డి వర్సస్ గా లెటరు ఇచ్చారు.

శ్రీ డి.ఎన్. రెడ్డానాయక్ (దొర్నకల్):- ఇది కూడా ఎధిక్వేషనా సార్. ఎట్లా సార్ ఇది?

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- కోదండ రెడ్డిగారు లెటరు ఇవ్వలేదు. లెటర్ వస్తే పర్మిషన్ ఇవ్వేవాడిని. మీరు పర్మిషన్ అడగలేదు. కదా.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ (పెనుగొండ):- ఈ క్వీటీ ఉండాలి కదా. అపోజిషన్ అందరికీ పార్టీకి ఒక్కరికి ఇప్పీ రూలింగ్ పార్టీకి 5 మందికి ఇస్తే ఎట్లా సార్?

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- దయచేసి అర్డం చేసుకోండి. ముందు లెటర్ ఇవ్వాలి. శేషగిరి రావుగారు ముందే స్పీకర్ గారిని అడిగి పర్మిషన్ తీసుకొన్నారు. మీరు అడిగితే ఇస్తారు. దానికి ప్రొసీజర్ ఉంది.

శ్రీ ఎం. కోదండ రెడ్డి:- మీరు ఒక పద్ధతి పెట్టండి. పాలసీ తయారు చేయండి. ఇక్కడ ఏ పద్ధతి లేదు.

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:- Sir, let us go to the agenda.

(Interruption)

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- మీరంతా ముందు కూర్చోండి.

శ్రీ పి. అశోకగజపతి రాజు:- అధ్యక్షా, రాష్ట్రప్రజలు ఈ స్పెక్టాకల్ చాలా బాధ పడుతున్నారు. ప్రాణాలు పోయాయి. ఆస్తినిష్ఠం కల్గింది. ఇది నిన్నటి ఎజెండాలో వుంది. ఈరోజు ఎజెండాలో కూడా ఉంది. నిన్న అడ్డు వచ్చినవారు ఉన్నారు. ఈరోజు ఎందుకు

అద్భుతస్మన్నాలో నాకు అర్థం కావడంలేదు. పృజలను బేడిస్తున్న సమస్యపై కనీసం కొంతయినా న్యాయం కలిగేలా చూడాలని తమరిద్వారా గౌరవసభ్యులకు మనవిచేస్తున్నాను.

letus : go into the agenda, Letus address ourselves to peoples problems. Letus appropriate the time of the House rather disappropriating the time of the House. Let us address ourselves and find solutions to the peoples problems.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- మీరు ముందు కూర్చుంటారా లేదా?... ఇంద్రారెడ్డిగారూ మీరు హాంమంత్రిగా ఉన్నారు. ఇప్పటికి రెండుసార్లు చెప్పాను. కూర్చోండి.

శ్రీ పి. ఇంద్రారెడ్డి (చేవెలం):- పార్లమెంటులో ప్రజాస్వామిక హక్కులను మనం గౌరవించాలి. హక్కులు ఉల్లంఘించితే ప్రజాస్వామ్యం బాగుపడదు.

శ్రీ ఎం. కోదండరెడ్డి:- తమతో మా మనవి ఏమిటంటే, చాలాకాలం నుండి మీరు కూడా ప్రతిపక్షంలో ఉండి చూశారు. జేరో అవర్లో ప్రతిపక్ష పార్టీలకు ఏవిధంగా అవకాశం దొరుకుతుంది అనేది మీకు తెలుసు. అధికార పక్షానికి ఎక్కువ అవకాశం ఇస్తున్నారనేది మా అభ్యంతరం. మా అనుమానం చెబుతున్నాము. దానిని నివృత్తి చేయండి. దీనిని క్లారిఫై చేయండి. స్పీకర్ గారు బులెటిన్ జారీచేశారు. ఆందులో సమయం ఎంత తీసుకోవాలి, ఏవిధంగా విషయం ప్రస్తావించాలి ఎంత ముందుగా స్పీకర్ గారికి సమాచారం ఇవ్వాలనేది బులెటిన్ జారీ చేశారు. పత్రికలలో కూడా వచ్చింది. స్పీకర్ గారి రూల్ ప్రకారం ప్రొద్దున కూడా జీవన్ రెడ్డిగారు మాట్లాడేప్పుడు ఎక్కువ సమయం తీసుకోకుండా మూడు నిమిషాలలో పూర్తి చేయాలని చెబితే స్పీకర్ గారి ఆదేశాల ప్రకారం అది ప్రధానమయిన టీవర్స్ రికార్డింగ్ లో జరిగిన అక్కరలను మాపించడానికి ప్రయత్నం చేస్తుంటే కూడా స్పీకర్ గారి ఆదేశాల మేరకు పూర్తి చేశారు. దాని తరువాత ఉభయ కమ్యూనిస్ట్ పార్టీలు గానీ, బి.జె.పి., ఎం.బి.బి., ఎం.ఐ.ఎం. గానీ, లక్ష్మీపార్వతి పార్టీగానీ ఒక్కొక్కరికే అవకాశం ఇచ్చారు.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- వాళ్లు ఒక్కొక్కరే ఉన్నారు.

శ్రీ ఎం. కోదండరెడ్డి:- మేము ఒక్కరమే లేము కదా? స్పీకర్ గారు ఇచ్చిన ఆదేశానికి భిన్నంగా అధికార పక్షం వారికి నలుగురికి ఇచ్చారు. ఎప్పుడయినా అధికారపక్షం కంటే ఈరోజు దేశంలో, రాష్ట్రంలో వున్న సమస్యలు పారిశ్రామిక రంగానికి గానీ, విద్యార్థుల సమస్యలు గానీ పంచాయతీ సర్పంచుల సమస్యలు గానీ అనేక సమస్యలు ఉదయం ప్రతిపక్ష శాసనసభ్యుని దగ్గరకు క్యూలో వచ్చి ఇస్తారు. మా సమస్య శాసనసభలో ప్రభుత్వంతో నివేదించారని, ప్రభుత్వం నుండి సమస్య పరిష్కారానికి సమాధానం వస్తుందనే నమ్మకంతో ఇస్తారు.

034వ నియమము క్రింద ప్రస్తావించబడిన అంశము: కృష్ణా జిల్లా చల్లపల్లిలో ది. 29-10-1998న కమ్యూనిస్టు నాయకులను పట్టువగలు హత్య చేయుట గురించి.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్రీకర్:- తెలుగుదేశం పార్టీ వారికి ముగ్గురికి మాత్రమే అవకాశం ఇవ్వడం జరిగింది. శేషగిరి రావుగారు ఇండెండెంట్. శేషగిరి రావుగారిని బి.డి.పి.లో కలిపితే, ఇంద్రారెడ్డిని కూడా మేపార్టీలో కలిపినట్లయితే ఇద్దరికి ఇచ్చినట్లు అవుతుంది.

శ్రీ ఎం. కోదండ రెడ్డి:- మాజిమాజుకు అశోకగజపతి రాజుగారు అంటున్నారు. సమయం వృధా చేస్తున్నారు అనే మాట ప్రతిపక్షాన్ని విపర్య వేయడానికి ప్రతి సమయంలో వాడుకొంటున్నారు. ఈ రాష్ట్రంలో నోడల్ అఫేసర్స్ రాజ్యం చేస్తుంటే, వారికి సమాధానం అవసరం లేదా? ఈ సమస్య శాసనసభలో తేవడానికి ప్రతిపక్షానికి అవకాశం లేదా? ఇది 11.50 ప్రధానమైన సమస్య కాదా సర్? అశోక గజపతిరాజుగారు ఎట్లా మాట్లాడతారంటే ఊ. రాజుల కాలంలో మాట్లాడే విధంగా మాట్లాడడం పద్ధతి కాదు ప్రజాస్వామ్యంలో ప్రతిపక్ష పార్టీకి వుండే అవకాశాన్ని, అధికారాన్ని మీరు కాలరాస్తే యిది మంచి పద్ధతి కాదు. గతంలో ఏవిధంగా అయితే జీరో అవర్లో ఒక పద్ధతి, పాలసీ వుందో, అదే పద్ధతిని నడవనీయండి. ఒకవేళ మార్పులూ చేర్పులూ చేయదలచుకుంటే బి.ఎ.సి.సి. పిలవండి. అక్కడ నిర్ణయం చేయండి. బి.ఎ.సి.లో ఒక నిర్ణయం తీసుకుంటారు, బులెటిన్ ఒక రకంగా చేయబడుతుంది, శాసనసభలో ఒక పద్ధతి వుంటుంది. ఈ విషయాన్ని మీరు ప్రభుత్వానికి చెప్పాలి.

304వ నియమము క్రింద ప్రస్తావించబడిన అంశము కృష్ణా జిల్లా చల్లపల్లిలో ది. 29-10-1998న కమ్యూనిస్టు నాయకులను పట్టువగలు హత్య చేయుట గురించి.

శ్రీ కె. సుబ్బారాజు:- అధ్యక్షా, కృష్ణా జిల్లాలోని చల్లపల్లి గ్రామంలో 29-10-98వ తేదీన కృష్ణా జిల్లా కమ్యూనిస్టు పార్టీ నాయకులైన హనుమాన్ శివరామకృష్ణ, మలిపెద్ది కృష్ణమోహన్ అనే ఇరువురు వ్యక్తులు గత 2,3 వారాలుగా అక్కడ జరిగిన వరద, తుఫాను, తదితర సహాయ కారకకృమాలలో నిమగ్నులై వుండి, బ్యాంకులో తమ పనులను ముగించుకోవడం కోసం బ్యాంకుకు వెళ్ళి, తమ పనులను ముగించుకున్న పిదప బయటకు వస్తున్న తరుణంలో దారికాచి, కుట్రపన్నిన కిరాయి మూకల్లు, సంఘ వ్యతిరేక శక్తులు అత్యంత దారుణంగా పట్టువగలే నరికివేయడం జరిగింది. చల్లపల్లి గ్రామం చాలా ప్రశాంతమైన పరిస్థితులు నెలకొని వున్న ప్రదేశం. వినాదా కూడా మర్డర్లు కానీ, ఎటువంటి దారుణాలు కానీ జరిగిన చరిత్ర అక్కడ లేదు. కానీ ఈనాడు చల్లపల్లిలో మంచికోసం, పాటుపడే కమ్యూనిస్టు నేతలను బాహుళంగా నడిరోడ్డు మీద నరికివేసిన తరువాత కృష్ణా జిల్లా అంతా శాంతిభద్రతల సమస్యతో ఆందోళన చెందుతున్న పరిస్థితి వుంది.

304వ నీయమము క్రింద ప్రస్తావించబడిన
అంశము, కృష్ణా జిల్లా చల్లపల్లిలో
డి. 29-10-1998న కమ్యూనిస్టు
నాయకులను పట్టపగలు హత్య చేయుట
గురించి.

18 నవంబరు, 1998 199

ఆ ఇరువురిలో ఒకరు హత్యా సంఘటన నుండి బయట పడి వెళుతున్న సందర్భంలో, 2, 3 బజారులు దాటిపోయిన తరువాత, ఆ తప్పించుకున్న వారిని కూడా అక్కడికక్కడే నడిరోడ్డు మీదే నరికివేయడం జరిగింది. ఇది అత్యంత కిరాతకమైన చర్య. సంఘటన జరిగి 20 రోజులు గడవిన తరువాత 18 మంది మేద కేసు వెళ్లారు. అందులో దాదాపు 12 మంది మాత్రమే దొరికారు. ఇంకా ఆరుగురు ముద్దాయిలు అనేక ప్రాంతాలలో వున్నారనే అభిప్రాయం వున్నప్పటికీ కూడా ఇంతవరకూ వారిని అదుపులోకి తీసుకోలేదు.

ఆ ఇరువురిలో ఒకరు కమ్యూనిస్టు పార్టీనాయకులు కాగా, మరొకరు ప్రజా నాట్యమండలి - ప్రజా కళాకారుడుగా ఆ ప్రాంతంలో చలామణి అవుతున్నారు. వారి మరణం తరువాత దాదాపు 4, 5 గ్రామాలలో అందరూ తమ పనులను ఛానుకుని వేల ప్రాంతంలో ఉన్న నాయకుల అంతిమయాత్రలో పాల్గొన్న పరిస్థితి వుంది. అటువంటి నాయకులకు ఇటువంటి పరిస్థితి వచ్చిన తరువాత ప్రజలంతా తీవ్ర ఆందోళనలో వున్నారు.

ఇందులో 2, 3 అంశాలను తీసుకోవాలి. అసలు దీనికి కారణం ఏమిటి, ఎందుకు ఈ రకమైన పరిస్థితులు కొనసాగుతున్నాయంటే, పోలీసులు సక్రమమైన పద్ధతిలో కొన్ని చర్యలు తీసుకుని వుంటే, ఇటువంటి వాటిని నివారణ చేసి వుండవారనే అభిప్రాయం వుంది. అదే రకంగా వక్కలగడ్డ గ్రామంలో దాదాపు 3 దశాబ్దాలకు పైగా కమ్యూనిస్టు పార్టీ అనేకసార్లు ఏకగ్రీవంగానూ, కొన్నిసార్లు ఎన్నికలలోనూ గెలిచి కృష్ణా జిల్లాలో ఆదర్శవంతమైన గ్రామంగా పేరు ప్రఖ్యాతులు గాంచిన పరిస్థితులలో కొంతమంది పెద్దలు, పెత్తందార్లు కుట్రలతో, అక్కడ వున్న సంఘ వ్యతిరేక శక్తులతో కలిసి ఏదో రకంగా కమ్యూనిస్టు పార్టీని దెబ్బ తీయాలనే పరిస్థితులలో విద్యేషాలను రెచ్చగొట్టడం వలన ఆ విధంగా జరిగింది.

నేటి సంఘాల ఎన్నికలు జరిగిన సందర్భంలో, ప్రశాంతమైన పద్ధతిలో ప్రజారం చేసుకుంటున్న కమ్యూనిస్టు పార్టీకి చెందిన వారి మీద తీవ్రమైన మారణాయుధాలతో 17-6-98వ తేదీన దాడి చేసి గద్దె పూర్ణచంద్రరావు అనే పార్టీ వ్యక్తిని 2 కాళ్లనరికి వేయగా, అతనిని యూనివర్సిటీ జనరల్ ఆసుపత్రిలో అడ్మిట్ చేయగా 6 మాసాలు ట్రీట్మెంట్ తీసుకున్న తరువాత బయటకు రావడం జరిగింది. దాదాపు 16 మంది మేద కేసులు పెడితే, పలుకుబడిని వినియోగించి ఇద్దరు ముద్దాయిలను బయటకు కేసులు లేకుండా తీసుకువచ్చారు. 20-9-1997వ తేదీన అక్కడ డి.ఎస్.పి. ఈ పరిస్థితులను నివారించడం కోసం శాంతి కమిటీని వేయగా, దురదృష్టవశాత్తూ ఆ శాంతి కమిటీ నిర్ణయం ప్రకారం అక్కడ శాంతిని కాపాడలేని పరిస్థితులు వుండి, 27-1-98వ తేదీన వెనుకబడిన కులాలకు చెందిన నాగేశ్వర రావు అనే వ్యక్తి, ఆయన తన భార్యను చల్లపల్లి ఆసుపత్రిలో

304వ నియమము క్రింద ప్రస్తావించబడిన అంశము: కృష్ణా జిల్లా చల్లపల్లిలో డి. 29-10-1998న కమ్యూనిస్టు నాయకులను పట్టవగలు హత్య చేయుట గురించి.

వేర్పి వస్తుంటే, ఇదే కిరాతక వ్యక్తులు, 2 కాళ్లను విరగగొట్టడం జరిగింది. ఆయన దాదాపు 3 మాసాలు అక్కడ విజయవాడ ఆసుపత్రిలో వీకీత్ప వొందడం జరిగింది. ఇందుకు సంబంధించి రాష్ట్ర వంటి హారణాయుధాలను వినీయోగిస్తూ వుంటే, 307వ సెక్షన్ క్రింద కేసు పెట్టారు. మళ్లీ దానివీ 326 సెక్షన్ కు మార్చి కేసు నమోదు చేయడం జరిగింది. అలాగే 17-3-1998న మా పార్టీ కార్యకర్తలను కూడా తీవ్రంగా కొట్టడం జరిగింది. దానికి సంబంధించినంతవరకు మొదటి 307వ సెక్షన్ క్రింద కేసు నమోదు చేసి దానిని 324కు, ముద్దాయిలకు అనుకూలంగా మార్చడం జరిగింది. ఈ రకమైన పరిస్థితులలో కిరాతక చర్యలకు పాల్పడిన వారి మీద ఖచ్చితమైన చర్యలు తీసుకుని వుంటే సరియైన ఫలితాలు వచ్చి వుండేవి.

అధ్యక్షా, దీనికి సంబంధించినంతవరకూ ఆ గ్రామంలో ఒక ఘర్షణ జరిగితే, మాధవరావు, జనార్ధన రావు అనే వ్యక్తులను కొట్టారు అనే విషయం తెలుసుకుని ఆ గ్రామంలో వుండేవారు పెద్దపత్తున వచ్చిన తరువాత పరస్పరం ఘర్షణ పడిన తరువాత వెంకటేశ్వర రావు అనే వ్యక్తి చనిపోవడం జరిగింది. ఇది చాలా అన్యాయమైన విషయం. కానీ, ఇదే సందర్భంలో - వెంకటేశ్వరరావు హత్యకు సంబంధించి, ఎప్పుడూ ఎటువంటి గొడవలోనూ లేని వారు, ఆ నాడు ఉళ్లొనే లేని శివరామకృష్ణ, కృష్ణమోహన్ల మీద అన్యాయంగా కేసులను బనాయించడం జరిగింది. దీనిని నిరూపించుకోవడం కోసం మా పార్టీ పరంగా మేమే వచ్చి వాస్తవాలు బయటకు రావాలంటే సి.బి.సి.ఐ.డి. ఎంక్వైరీ వేయండి. ముద్దాయిలు ఎవరైతే వారిపైన చర్య తీసుకోవడని ప్రభుత్వానికి చెప్పాము. గౌరవ హోంమంత్రిగారు సి.బి.సి.ఐ.డి. ఎంక్వైరీ వేసారు. అది జరుగుతున్న సందర్భంలో, బీమకు కూడా చేటు చేయని శివరామకృష్ణను, ప్రజల కోసం పాటుపడుతున్న కృష్ణ మోహన్ ను నడిరోడ్డు మీద చంపివేయడం చాలా దారుణమైన సంఘటన. ఇటువంటి 12.00 చర్యలు ఖచ్చితంగా నివారించడానికి తగు చర్యలు గైకొనాలి. ఇటువంటివి పునరావృత్తం కాకుండా చర్యలు తీసుకోవాలి. మల్లినెమ్మి కృష్ణమోహన్ పేద కళాకారుడు. వారికి ఏ రకమయిన ఆధారం లేదు. వారి కుటుంబంలో ఒక వికలాంగుడయిన గ్రామ్యయోజ్ నిరుద్యోగంతో ఉన్నాడు. అతనికి ఉద్యోగం ఇప్పించి వారి కుటుంబాన్ని ఆదుకోవాలని కోరుతున్నాను. ముద్దాయి ఎవరయినా కఠిన చర్యలు తీసుకోవాలి. చల్లపల్లి మరి ఎక్కడయినా కావచ్చు. ఇటువంటి అసాంఘిక కార్యక్రమాలను చేపట్టి ఈనాడు హత్యలు చేస్తున్నారు. ఈ విధంగా సంఘ వ్యతిరేక కార్యకలాపాలు బాహుళంగా జరుగుతున్న పరిస్థితులను ఎదుర్కోవడానికిగాను సరయిన చర్యలు తీసుకోవాలి.

అంశము: కృష్ణా జిల్లా చల్లపల్లిలో
డి. 29-10-1998న కమ్యూనిస్టు
నాయకులను పట్టువగలు హత్య చేయుట
గురించి.

కృష్ణా జిల్లాలోని పరిస్థితి ఈ విధంగా ఉండే, విజయవాడలో సిబీకేబుల్ ఎం.డి.
వొట్లాగి రామకృష్ణను బహిరంగంగా కాల్చివేసిన తరువాత భవానీపురంలో పేలుడు
సంఘటన జరిగి 12 మంది మరణించారు. కృష్ణా జిల్లాలో తేవ్ర పరిస్థితులు నెలకొని
ఉన్నాయి. సరయిన పద్ధతిలో పోలీసు యంత్రాంగం చర్యలు తీసుకోవాలి. ఏ రాజకీయ
పార్టీనో మద్దతు ఇస్తుందని బాహుళంగా చేస్తున్నారు. ఈనాడు ప్రశాంతత లేదు.
కమ్యూనిస్టు పార్టీ నాయకులకి రక్షణ లేదు. శాంతిభద్రతల పరిస్థితి అస్వస్థంగా ఉంది.
శాంతిభద్రతలను కాపాడాలి. పేద కృష్ణమోహన్ కుటుంబాన్ని ప్రభుత్వం ఆదుకోవాలి. ఆ
విషయంలో చర్య తీసుకోవాలని విజిజిఎఫ్ఐ చేస్తున్నాను.

శ్రీ పి. రామయ్య:- సోదర సభ్యులు సుబ్బరాజుగారు చెప్పారు. ఆ విషయాలే నేను
పునశ్చరణ చేయదలచుకోలేదు. దివినీమకు చల్లపల్లి నడిరోడ్డు దానికి ఒక ప్రశస్తి ఉంది.
అది కమ్యూనిస్టు ఉద్యమ కేంద్రము అక్కడ గ్యామీణ పేదలను సమీకరించి సి.పి.ఐ.,
సి.పి.ఎం. ఇతర శక్తులను కూడగట్టి దీర్ఘకాలంగా చల్లపల్లి రాజా భూములు కావాలని
పోట్లాడిన కేంద్రం. అన్ని సందర్భాలలోనూ కొట్లాటల్లో, కేసుల్లో బయట ఎదుర్కొని
నిలబడి అక్కడ 2,600 ఎకరాల మిగులు భూమిని సాధించిన ఉద్యమం. అది ఆ విధంగా
ఉద్యమ ప్రశస్తి కలిగిన ప్రాంతము.

ఉద్యమంలో పాల్గొన్న వారొకరి చెందినవారిని ఈ విధంగా హింసించి చంపడం
ఘోరమయిన విషయం. దీని వెనుక ఏమీ ఉన్నదో తెలియదు. అక్కడ అరాచక శక్తులు
పెచ్చరిల్తుఉన్నాయనే దానికి ఈ హత్య ఒక ఉదాహరణ. ఇదే కొనసాగితే ప్రశాంతత ఎక్కడ
ఉంటుంది, ఏ ప్రాంతంకో ఉంటుంది? స్త్రీలు, పిల్లలు, ఎటువంటి దానికి సంబంధం లేని
సామాన్య ప్రజలు ఈనాడు నిశ్చింతగా ఉండే పరిస్థితి లేదు. వెలరేగుతున్న ఈ అరాచక
శక్తులు, సంఘ వ్యతిరేక శక్తులను వెంటనే అణచివేయవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వం మీద
ఉంది. ఇందాక వారు చెప్పారు. 20వ తేదీన ఒక కేసు జరిగింది. అంతకుముందు కొన్ని
వీవాదాలు వచ్చి ఇరు అభిప్రాయాలపై ఘర్షణలు జరిగాయి. దాని పర్యవసానంగా పోలీసు
అధికారుల సమక్షంలో శాంతి కమిటీ ఏర్పడింది. ఇరువురు రాజీ పడ్డారు. శాంతి
ఒప్పందం ఏర్పడింది.

ఆయితే ఆ శాంతి ఒప్పందాన్ని ఉల్లంఘించి ఈ అరాచక శక్తులు ఇళ్ల మీద పడి
స్త్రీలను అవమానపరచి, గందరగోళం చేసి భీతావహ పరిస్థితిని సృష్టించి, దానిని
ఎదుర్కునేందుకు ఒక ప్రతిఘటన జరిగింది. ఇరుపక్షాల మధ్య కొట్లాట జరిగింది.
అక్కడా, ఇక్కడా ఎవరయినా చనిపోవచ్చు. అవతలివైపు చనిపోయారు. దానిని మర్డర్గా

304వ నియమము క్రింద, ప్రస్తావించబడిన అంశము కృష్ణా జిల్లా చల్లపల్లిలో డి. 29-10-1998న కమ్యూనిస్టు నాయకులను పట్టపగలు హత్య చేయుట గురించి.

చిత్తేకరించి కేసు పెట్టడం ప్రచారం చేయడం మంచిది కాదు. సామాన్య ప్రజలమీద, ఇళ్లమీద దాడి చేసి స్త్రీలను బెదిరించి భీతావహ వాతావరణాన్ని సృష్టించి, చనిపోయినదానికి మర్డర్ గా చిత్తేకరిస్తే అర్థం ఉందా? హోమ్ మినిస్టర్ సి.బి.సి.ఐ.డి. ఎంక్వయిరీకి వేసినట్లు తెలుస్తుంది. ఇంకా నివేదిక రాలేదు. ఆ విధంగా చిత్తేకరించడంలో తప్పు జరిగింది. అలా మర్డర్ గా చిత్తేకరించడం మౌరవాలు. దానిని ఆసరాగా తీసుకొని అరాచక శక్తులు వెలరేగడానికి అవకాశం ఏర్పడింది.

ప్రభుత్వం వేటన్నింటిని దృష్టిలో పెట్టుకోవాలి. ఎఫ్.ఐ.ఆర్.లో ఉన్న సెక్షన్స్ ని వోల్టేసులు మార్చారు. అందులో ముఖ్యమయిన ఇద్దరు ముద్దాయిలను తప్పించి కేసు పెట్టారు. మొదట సెక్షన్ 307 ఉంటే, తరువాత సెక్షన్ 326గా మార్చారు. ఇది ఎలా జరిగిందని ఆలోచించాలి. దానికి బాధ్యులయిన వోల్టేసు అధికారులపై వెంటనే చర్య గైకొనాలి. ఆ విధంగా చేయనట్లయితే, జరిగిన వాస్తవాన్ని ఇంకొక విధంగా చిత్తేకరించి లేని వారని కేసులోపెట్టి ఉన్నవారిని కేసులో తీసివేసి అరాచక శక్తికి అడ్డు, అదుపులేదు.

ఈ విధంగా కేసులన్నీ మార్చే చేసే పరిస్థితి అరాచక శక్తులకు ఎక్కడి నుండి వచ్చింది. ఎవరి శక్తి ఉంది? ఈ విషయాలన్నీ హోమ్ మినిస్టర్ గారు పరిశీలించాలి. అటువంటి శక్తుల వెనుక ఏ రాజకీయ శక్తి ఉందనేది తెలుసుకోవాలి. ఎవరు ఆడిస్తున్నారు, ఎవరి ప్రోత్సాహంతో జరుగుతోంది అనేది బయటకు లాగవలసిన అవసరం ఉంది. ముఖ్యంగా హోమ్ మినిస్టర్ నిష్పక్షపాతంగా, రాజకీయాలకు తాను ఇవ్వకుండా ఎవరు బాధ్యుల వారినీ పట్టుకొని తగు శిక్ష విధించవలసి ఉంది. ఈ సంఘటనలు ఇలాగే కొనసాగడానికి వీలు లేదు. 2,600 ఎకరాల మిగులు భూమినీ 8,000 మందికి 20 సెంటర్ల చొప్పున పంచిన ఈ కేంద్రంలో అటువంటి ఉద్యమంలో ప్రతినీధులుగా ఉన్న కార్యకర్తలకు, నాయకులకు ఇటువంటి పరిస్థితి ఏర్పడడం ఎమిటి? ఈ విషయం ఎక్కడ నుండి వచ్చింది, ఎవరు వెనుక ఉన్నారో గమనించాలి, వెలికితేయాలి.

మల్లిపెద్ది కృష్ణమోహన్ కళాకారుడు. జిల్లా ప్రజా నాట్యమండలి అధ్యక్షుడు. ఆ ప్రాంతానికి కళాసేవ చేసినవారు. ఎప్పుడూ పని చేసే కార్యకర్త. వారి కుటుంబం పేదది. ఆయనను చంపివేశారు. చనిపోయిన ఇద్దరిలో వారొకరు. ఆయన కుటుంబానికి తక్కువ మే సహాయం చేయాలి. వారి రెండవ అబ్బాయి అంగవైకల్యంతో ఉన్న రాజశేఖరం ఉద్యోగం లేకుండా ఉన్నారు. ఆయనకు ఉద్యోగావకాశం కల్పించాలి. దీనిని ప్రభుత్వం పరిశీలించాలి. కేసు విషయంలో వోల్టేసులు తగు చర్య తీసుకోవాలి. కేసు విషయంలో దెబ్బలు తగిలి 6 నెలలు ఆసుపత్రిలో ఉంటే ఆ కేసును 307 క్రింద నమోదు చేయకుండా 326 సెక్షన్ క్రింద

304వ నియమము క్రింద ప్రస్తావించబడిన
 అంశము: కృష్ణా జిల్లా చల్లపల్లిలో
 డి. 29-10-1998న కమ్యూనిస్టు
 నాయకులను పట్టువగలు హత్య చేయుట
 గురించి.

18 నవంబరు, 1998

203

నమోదు చేశారు. దీనిని ఎవరూ పట్టించుకోవడం లేదు. ఎఫ్.ఐ.ఆర్.లోని అంశాలను తొలగించారు అంటే వోలేసు అధికారికి ఎంత ధైర్యం ఉండాలని అంటున్నాను. ఆ విధంగా చేయకుండా ఉంటే ఇలా జరిగేది కాదు. ఏమీ చేసినా చెలామణి అవుతుంది, ఎవరినయినా చంపుతామనే పరిస్థితి అరాచక శక్తికి వచ్చింది అంటే అదంతా అధికారుల ద్వారానే జరిగిందని అర్థమవుతుంది.

కాబట్టి ఈ విషయాలను పూర్తిగా విచారించాలి. అధికారులు, ఈ విధంగా కేసును మార్చారు. సదరు అధికారి ఎక్కడ ఉన్నప్పటికీ వారిపై తప్పక చర్య తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను.

12.10 పి. నాగేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, అనుమానుల శివరామకృష్ణయ్య, మల్లిశెట్టి ము. కృష్ణమోహన్లను పట్టు వగలు చల్లపల్లి, కేంద్రం వద్ద అత్యంత దారుణంగా చంపిన విషయం గురించి సభ్యులు శ్రీ సుబ్బరాజు, ఆ నియోజక వర్గం ఎం.ఎల్.ఎ. శ్రీ రామయ్యగార్లు చాలా వివరముగా విషయాలు తెలియజేశారు. నేను హోంశాఖ మంత్రి ఇచ్చిన రిపోర్టుని చదివాను. దురదృష్టవశాత్తు, మంత్రిగారి సమాధానంలో "రెండు వర్గాల మధ్య వున్న రాజకీయ వైషమ్యాలు పై నేరానికి కారణమని" నిర్ణయానికి వచ్చినట్లు చెప్పారు. మేము ఫలానా రాజకీయ పార్టీ ప్రత్యర్థులు చంపారని చెప్పడం లేదు. మేము ఏ పార్టీవైనా నిందింపడానికి! ప్రయత్నం చేయడం లేదు. గతంలో హోంమంత్రిగారి సి.బి.సి.ఐ.డి.చే ఎంక్వయర్ చేయించారు. నేడు ఆ హోం శాఖమంత్రి ఒక నిర్ణయానికి వచ్చి రిపోర్టు ఇచ్చే పరిస్థితి ఉండకూడదని అనుకుంటున్నాను. ఎవరైతే చంపబడ్డారో వారు ఒక్క కేసులో కూడా ముద్దాయిలు కారు. మేరు ఎంక్వయర్ చేశారు. దాని రిపోర్ట్ వచ్చిన తరువాత నిర్ణయానికి వస్తూ నాకభ్యంతరం లేదు. హత్య ఆ రోజు మధ్యాహ్నం జరిగింది. హత్యచేసిన వారిని రెడ్ హ్యాండెడ్ గా స్వాట్ లో మా కార్యకర్తలు వెళ్లి పట్టుకున్నారు. తరువాత మేరు అరెస్ట్ చేశారు. ఈ విషయం మరియు సి.బి.సి.ఐ.డి. ఎంక్వయర్ విషయం మేరు మే సెట్ మెంట్ లో చెప్పాలి కదా. చెప్పలేదు. కేవలం రాజకీయ వైషమ్యాలు అంటే సరిపోతుందా? అదే జిల్లాకి సంబంధించిన మంత్రి పెద్దలు శ్రీ సింహాద్రి సత్యనారాయణగారు ఉన్నారు. వారు ఏ తీర్పు చెవితే దానికి మేము బిల్లుమై ఉంటాము. శివరామ కృష్ణయ్య మోహన్లు ఎటువంటి వారో, వారి ఫ్యామిలీ ఎటువంటిదో ఒకసారి పరిశీలన చేయించమని అడుగుతున్నాను. చల్లపల్లికి ఒక చరిత్ర ఉంది. చంద్రరాజేశ్వరరావుగారు అక్కడ జరిగిన ఒక ఉద్యమానికి నాయకత్వం వహించి చల్లపల్లి జమీందారు నుండి భూములు పంచి ఇచ్చించిన ప్రాంతం అది. ప్రశాంతమ్మన వాతావరణం కల ప్రదేశం అది. మేరు ఏదో

గ్రామ నియమము క్రింద ప్రకటించబడిన
చరణము: కృష్ణా జిల్లా బల్లనల్లిలో
29-10-1992 కమ్యూనిటీ
నాయకులు ద్వారా వాత్య నియమ
సూచి

రాజకీయ వైషమ్యాలను నేరకే రాజకీయాలను చెప్పడం సరైనవి కాదు కేవలం గణనా
రాజకీయాలను మాత్రమే గణనా చేయాలి అని చెప్పడం అక్కడ మర్రి జరిగిన గోజున నేను
డిప్యూటీ కమ్యూనిటీ డైరెక్టరు కేసు మాదిరి తేదీన అక్కడికి వెళ్లి, పరిస్థితిని
చూచి అక్కడి వాత్యం అత్యంత దారుణంగా ఉంది మీరు శాంతి కమిటీలు
వేయించాలి ఆ కమిటీలు జరిగిన గానీ మీరు నియంత్రణగా సమాధానం తప్పే విధంగా
వెళ్ళడం ద్వారా మీ కమిటీలు ఏమీ చేయలేవు అని ఒకాయనకు ముగించి కేసులు ఉన్నాడు
అవగాళి పెళ్ళి కాలేదు అని అనుభవం కల్గి వచ్చింది కాబట్టి ఈ కమిటీలు సహాయం
చేయాలి అని చెప్పడం ద్వారా అక్కడ వచ్చిన ద్వారా తగిన ఉద్దేశం ఇవ్వించాలని
నిందితలను కొంతమందిని కేసులను సంఘటనలో గానీ వచ్చినవిలు తేదీని
మరింత చెప్పడానికి అనుకూలంగా ఉండే కేసులను తేదీలు కావాలని
వెళ్ళాలి నేను, సత్వం మీ గానీ కమిటీలు అని అని మీ కేసుల మార్గాయిలా తేక
కావాలని వందనా అని కుట్రదారా గంపారా అన్న నియమాలు అలొపచ చేయాలని
కోరుతున్నాను. శాంతి మంత్రిగారు తన ప్రకటన సరి చేసుకొనే మంచిది
ప్రారంభం తప్పిందలా వ్యవహరించి అక్కడ ప్రకటన వాత్యంబంబం నెలకొల్పాలి కృష్ణా
జిల్లాలో ప్రకాశంపేట వాత్యంబంబం నెలకొల్పాలి అవసరం ఉంది ఈ సంఘటనకు
సరైన పరిష్కార మార్గం చెప్పాలి నిందితులను కఠినముగా శిక్షించాలి ఆ కుటుంబంలో
అంగవికలుడైన అతనికి సహాయం చేయాలని కోరుతున్నాను

శ్రీ ఎ చంద్రవరెడ్డి - అధ్యక్షుడు, 29-10-98 తేదీ మధ్యాహ్నం 12 30 గం లకు
రత్నగిరి అనే తాతినేని బలరాం, 17 మంది ఇతరులు వచ్చి వివిధంగా సమావేశమై,
వెంకటేశ్వరరావుగారి కుమారుడు మల్లికార్జున్ కృష్ణమోహన్, నీతారామయ్యగారి కుమారుడు
అనుమానుల శివరామకృష్ణయ్యలు చల్లపల్లి ఆంధ్రాబ్యాంకు నుండి స్వాధీనులై తిరిగి
వస్తుండగా, మారణయుధాలతో వారిపై దాడిచేసి దారిని అక్కడికక్కడే నరికివేసారు శ్రీ
పాలడుగు రత్నకుమార్ చల్లపల్లి పోలీసు స్టేషనులో పై కేసును రిపోర్టు చేశారు ఆ
ప్రకారంగా, ఐ పి సి , 149 సెక్షనులో పాటు 148, 302 సెక్షన్ల క్రింద నేరం
నెం 136/98 కేసును నమోదు చేయడం జరిగినది. గ్రామస్థాయిలో రెండు వర్గాల మధ్య
వున్న రాజకీయ వైషమ్యాలు పై నేరానికి కారణమని దర్యాప్తులో వెల్లడి అయినది.
మరణించిన వ్యక్తులు ఇద్దరు, చల్లపల్లి పోలీసు స్టేషనులో ఐ పి సి 149 తోపాటు
147, 148, 302, 302, 324 సెక్షన్ల క్రింద నమోదు అయిన నేరం నెం 41/98లోని
వాత్య కేసులో నిందితులు ఆ కేసులో శ్రీ దాసి వెంకటేశ్వరరావు అనే వ్యక్తిని నరికి
వేసారు 18 మంది నిందితులలో, 13 నిందితుడు మరియు 11 మంది ఇతర నిందితులను
అరెస్టు చేయడం జరిగింది మిగిలిన ఆరుగురు నిందితులను అరెస్టు చేయడానికి
ప్రయత్నాలు జరుగుతున్నవి పై నేరం జరిగిన తరువాత గ్రామంలో పోలీసు పికెటును,
పెట్రోలింగును కూడా ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. పరిస్థితి అదుపులో వుంది కేసు
దర్యాప్తులో వుంది.

అంశము: కృష్ణా జిల్లా చల్లపల్లిలో
డి. 29-10-1998న కమ్యూనిస్టు
నాయకులను పట్టపగలు హత్య చేయుట
గురించి.

అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు శ్రీ పువ్వాడ నాగేశ్వరరావు, రామయ్య, సుబ్బరాజు గార్లు చాలా వివరాలు చెప్పారు. ఎఫ్.ఐ.ఆర్.లో మాత్రం 13 మంది పేర్లు ఇచ్చారు. ఇన్వెస్టిగేషన్ తరువాత మరో అయిదుగురి పేర్లు యింక్యామ్ చేయడం జరిగింది. 12 మందిని అరెస్టు చేశాము. మిగతా 6గురికి వెంబడి అరెస్టు చేయడానికి తగిన చర్యలు తీసుకొంటున్నామని తెలియజేస్తున్నాను. 1993వ సంవత్సరంలో రెండు వర్గాల మధ్యన ఘర్షణలు జరిగాయి. ఆ రోజుల్లో సెక్షన్ 107ని విధించడం జరిగింది. 1997లో ఆఫీస్ అయిన సంఘటనలు ఉన్నాయి. ఆ సంవత్సరంలో కూడా సెక్షన్ 107, 214, 215 ఉంచినవి. 1998లో ఈ రెండు సంఘటనలు జరిగాయి. ఏదెన్నైనప్పటికీ ఇరు వర్గాల మధ్య పున్న రాజకీయ వైషమ్యాల వల్లనే ఇది జరిగింది. నిందితులు ఎవరైనా వారిపైన కఠిన చర్యలు తీసుకొంటాము. అరెస్టులు చేయడానికి తగిన చర్యలు తప్పకుండా తీసుకొంటామని తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, నేను చాలా క్లియర్ గా ఒక అంశం అడిగాను. మీరు మీ స్వహస్తాలతో, 1997లో జరిగిన అంశంపైన సి.బి.సి.ఐ.డి. తో ఎంక్వయిరీ చేశారా? లేదా? మీరు రాజకీయ కారణాలని మాట్లాడుతున్నారు. ఏ వ్యక్తులైతే పంపబడ్డారో వారు దోషులు కారు. కావాలనే వారిని ముద్దాయిలుగా చేర్చారు. మీరు సి.బి.సి.ఐ.డి. ఎంక్వయిరీ చేశారు. ఫ్యాక్ట్ ని ఫ్యాక్ట్ గా ఉంచండి. అక్కడ నిందితులను స్పాట్ లో ఆదోక్షి అదే సమయంలో పట్టి ఇచ్చారు. ఫ్యాక్ట్ ని ఫ్యాక్ట్ గా చెప్పండి. మేము ఎక్స్ ప్రెజియూ విషయం, వికలాంగుడికి ఉద్యోగ విషయం అడిగాము. మీరు దాని గురించి వికలాంగుడికి ఏదైనా న్యాయం చేయడానికి ప్రయత్నం దయచేసి చేయండి. గతంలో మా వారు నిందితులుగా ఉంటే మీరు సి.బి.సి.ఐ.డి. ఎంక్వయిరీ చేశారా? లేదా? చెప్పండి. పెద్దలు శ్రీ సత్యనారాయణ గార్ని మీరు అడిగి అక్కడి పరిస్థితులు తెలుసుకొండి. వారు ఎటువంటి వ్యక్తులో మీకే తెలుస్తుంది. వారు కేసులో ఇన్ వాల్వ్ అయినారా లేదా? అన్నది డిటెయిల్ గా చరిత్రేస్తే మీకే తెలుస్తుంది. పోలీసులు ఏదీచెప్పి పంపిస్తే అదే చేస్తే ఎట్లా? 12-20 మీరు వేసిసి సి.బి.సి.ఐ.డి. ఎంక్వయిరీ గూర్చి చెప్పారా? లేకపోతే వాళ్లకు ము. వున్నటువంటి సంబంధ వాంఛనీయ గూర్చి చెప్పండి? మేము ఫలానా పార్టీవారు చేశారని అనడంలేదు. మీరే అతికిస్తున్నారు. ఫలానా వారు చేశారనిగానీ, టి.డి.పి. పార్టీవారో లేక కాంగ్రెసు పార్టీవారో చేశారని మేము చెప్పడంలేదు.

శ్రీ ఎ. మాధవ రెడ్డి:- 1993లో కేసులు వున్నాయి. 1997లో కొన్ని కేసులు వున్నాయి. 1997లో ఘర్షణలు జరిగాయి. 1998లో మర్డర్ కేసులు వున్నాయి. అలా వున్నట్లుగా రిపోర్టు చెప్పతున్నది. కోర్టు జడ్జిమెంటు రాలేదు. ఏదీ ఏమైనప్పటికీ

304వ నియమము క్రింద ప్రస్తావించబడిన అంశము: కృష్ణా జిల్లా చల్లపల్లిలో డి. 29-10-1997న కమ్యూనిస్టు నాయకులను పట్టపగలు హత్య చేయుట గురించి.

1998లో జరిగిన కేసు నెం. 41/98లో వేళ్లు ఇద్దరూ వున్నారని చెప్పాను. వాళ్ళిద్దరినీ పబ్లింబారని చెప్పారు. ఇంతవరకు 12 మందిని అరెస్టు చేశామని. మిగతా ఆరుగురిని అరెస్టు చేస్తాము. ఏ పార్టీకి చెందిన వారు, ఎవరు అన్నది విషయం కాదు. సంబంధితులపై వారు ఎవరైనప్పటికీ తప్పకుండా చర్యలు తీసుకుంటాము. అదే విధంగా పేద కుటుంబానికి చెందిన వారంటున్నారు. కనుక ప్రభుత్వపరంగా వారికున్న ఎలిజిబిలిటీని బట్టి వారి విషయం సానుభూతితో పరిశీలిస్తామని ఈ సందర్భంగా మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ పి. నాగేశ్వర రావు:- మాకు ఫ్యాక్ట్స్ కావాలి. మీరు ఏదో చేస్తారనికాదు. ఎవరు బాధ్యులు అన్నది కావాలి. గతంలో వారు స్వహస్తాలతో సి.బి.సి.ఐ.డి. ఎంక్వయిర్ కొరకు ఆర్డరు వేశారు. దయచేసి ఆ రికార్డులను చూడండి. మీరే ఎంక్వయిర్ వేశారు. ఫ్లెండింగు ఏమిటన్నది చెప్పండి? మేము దోషులయితే చెప్పండి.

(అంతరాయం)

శ్రీ ఎ. మాధవ రెడ్డి:- 1998 మార్చిలో ఒక హత్య జరిగింది. తరువాత మొన్న ఒకటి జరిగింది. ఈ రెండు కేసులు సి.బి.సి.ఐ.డి.కి యివ్వడం జరిగింది. నేను ఇక్కడ ఇందులో వున్న విషయాలను చెబుతున్నాను.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- దయచేసి వెర్షెన్ చెయండి.

(అంతరాయం)

1993 నుంచి రెండు వర్గాల మధ్య ఘర్షణలు వుంటున్నాయి.

శ్రీ ఎ. మాధవ రెడ్డి:- 1993లోనూ, 1997లోనూ, 1998లోనూ కేసులు వున్నాయి. కావాలంటే తెప్పించుకుని వివరాలు చెబుతాను.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- మీరు అందరినీ ఒకదాట కడుతున్నారు.

మీస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- వారు వివరాలు తెప్పించుకుని చూసి చెబుతాము అంటున్నారు.

304వ నియమము క్రింద ప్రస్తావించబడిన
 అంశము: కృష్ణా జిల్లా చల్లపల్లిలో
 డి. 29-10-1998న కమ్యూనిస్టు
 నాయకులను పట్టుపగలు హత్య చేయుట
 గురించి.

18 నవంబరు, 1998

207

శ్రీ పి. రామయ్య:- గౌరవ మంత్రిగా ఆలోచించవలసిన విషయాలు రెండు
 వున్నాయి. 17.6.1997లో ఒక సంఘటన జరిగింది. ఆ సంఘటనలో సి.పి.ఐ. స్థానిక
 నాయకులు గద్దె పూర్వ చంద్రారావును ప్రత్యర్థులు వచ్చి విపరీతంగా కర్కలతో,
 రాళ్లతో కొట్టారు. మరి ఆ కేసులో పోలీసులు ఏమి చర్య తీసుకున్నారు? వాస్తవం చెప్పాలంటే,
 ఇందుకు సంబంధించి కేసులో 16 మందిని బాధ్యులను చేస్తే, అందులో ఇద్దరిని
 కేసునుంచి తొలగించారు. కేసు జరిగి 6 నెలలు జరిగినా ఏవిధమైన చర్య తీసుకోకుండానే
 గడుపుతున్నారు. మమ్ములను కొడితే ఆ పరిస్థితి ఈ విధంగా వుంటుంది. మరి ఆ కేసు
 72 రింది మేరు ఏమి చేస్తున్నారని ప్రశ్నిస్తున్నాను. 27.1.98 శాంతి కమిటీ ఏర్పాటు
 అయినప్పటికీ కూడా మళ్లీ అలాగే కొట్టడం జరిగింది. అప్పుడు ఒకాయనకు కాళ్లు
 చేతులు వీరిగి మూడు మాసాలు వైద్యం చేయించుకోవలసిన పరిస్థితి ఏర్పడింది. ఆ కేసులో
 వాస్తవానికి 307 సెక్షను పెట్టవలసి వుంది. ఆవిధంగా ఎఫ్.ఐ.ఆర్.లో వున్నప్పటికీ దానిని
 మార్చి 326కు దిగజార్చారు. నేను వాస్తవానికి చెప్పేదేమంటే మూడు నెలలు ఆసుపత్రిలోపడి
 చికిత్స పొందితే, కాళ్లుచేతులు వీరిగితే ఆ కేసు గురించి ఏమిచేశారు? 17.3.1998న ఇవే
 అరాచకశక్తులు గ్రామంలో పడి కొందరి ఇళ్లపైపడి మనుషులను కొట్టారు. స్త్రీలను
 అవమానపరచారు. అక్కడ వున్న ప్రజలను భయోత్పాతాలకు గురి చేశారు. ఆ సందర్భంలో
 అటు యిటు జనాలు పారిపోవడంలో ఒక వ్యక్తి చనిపోయాడు. అలాంటి సంఘటనను
 ఇక్కడ వేరు హత్య కేసుగా నమోదు చేశారు. ఏమైనా అర్థం వుందాని నేను
 ప్రశ్నిస్తున్నాను. ఇప్పుడు మంత్రిగారు ఇద్దరు ముద్దాయిలని చెబుతున్నారు. ఆనాడే
 మేము మంత్రిగారికి చెప్పాము. అయ్యా, అత్యరక్షణ కోసం చేసిన ప్రయత్నంలో ఈ
 విధంగా అక్కడ ఒక వ్యక్తి చనిపోయారని చెప్పాము. ఇలా సామూహికంగా జరిగిన
 సంఘటనలో వ్యక్తి చనిపోతే దానిని ఏవిధంగా హత్య కేసుగా పెడతారో చెప్పండి? ఆ
 విషయమై సర్కెన విచారణ జరపమని, సి.బి.సి.ఐ.డి. ఎంక్వయిర్ జరిపించమని మేము
 చెప్పాము. అలాంటిది అందులో ముద్దాయిలుగా మేరు ఎలా నిర్ధారిస్తున్నారు?
 చెప్పవలసిందిగా మేము అడుగుతున్నాము.

శ్రీ ఎ. మాధవ రెడ్డి:- 1993 నుంచి కేసులు వున్నాయి. 23.1.93న ఒక కేసు
 వుంది. అలాగే 9.3.98లో రెండో కేసు వుంది. 1997లో అంటే 17.6.97లో 6 కేసులు
 రిజిష్టర్ చేశారు. 6.10.97న కేసు రిజిష్టరు అయింది. 28.7.97న ఒక కేసు రిజిష్టరు
 అయింది. అదే విధంగా 14.9.1997న ఒక కేసు రిజిష్టరు అయింది. ఇదే కాకుండా
 మొన్న 1998 మార్చిలో ఒక మర్తకు కేసు జరిగింది. మేకు వివరాలు కావాలి అంటే 1993
 నుంచి ఇప్పటి వరకూ ఎన్ని కేసులు వున్నవే, ఇరువర్గాల మేద బుక్ చేసిన వివరాలు
 వున్నాయి.

(అంతరాయం)

గౌరవ సభ్యులు నాగేశ్వర రావుగారు ఇరువర్గాల మీద కేసులు బుక్ చేయలేదు అంటున్నారు. అలాకాదు. ఇరువర్గాల మీద కేసులు బుక్ చేయడం జరిగింది. అదే 107 క్రింద బుక్ చేశాము. ఇద్దరి మీదా చర్యలు తీసుకుంటున్నాము.

(అంతరాయం)

శ్రీ పి. నాగేశ్వర రావు:- మూడు నాలుగేళ్లగా అక్కడ కేసులు వున్నాయని అంటున్నారు. సంఘ వ్యతిరేక శక్తులు పెరుగుతున్నాయి. అందులో ఇద్దరు వ్యక్తులు హత్య కాపింబబడ్డారు. వాళ్లు హత్య చేశారని పేర్కొన్నారు. ఇంతకు ముందు వారి మీద క్రిమినల్ కేసులు లేవు. మేము అడిగాము. మీరు సి.బి.సి.ఐ.డి. ఎంక్వయిర్ వేశారు. మరి ఇప్పుడు వాని రిపోర్టు రాక ముందే ఏ విధంగా వారిని హత్యచేసిన వారిగా పేర్కొంటున్నారు? మిమ్ములను ప్రక్కదారిని పట్టిస్తున్నారు. ఒక సి.ఐ.ఐ ప్రక్కదారి పట్టిస్తున్నారు. అప్పుడే మిమ్ములను రిక్వెస్టు చేశాము. ఆ సి.ఐ.ఐ చోస్టు కూడా యింకా అలాగే వుంది. మీ ఇష్యుం వచ్చినట్లు స్వైరవిహారం చేయడం కాదు. 307 కేసును 325 క్రిందకు ఎలా మార్చారు? మీరు సి.బి.సి.ఐ.డి. ఎంక్వయిర్ వేశారా? ఫైండింగు ఏమీ వచ్చింది? వాళ్లు చోపులుగా నిర్ణయించబడ్డారా?

శ్రీ ఎ. మాధవ రెడ్డి:- వాళ్లు చోపులు కాదని తెలితే తప్పకుండా వారికి న్యాయం చేస్తాము. ఈ కేసులో కూడా సి.బి.సి.ఐ.డి.కి ఇవ్వమంటే ఇస్తాము. అందుకు మాకు ఎటువంటి అభ్యంతరంలేదు. రెండు కేసులనూ ఎంక్వయిర్ చేయించి న్యాయం చేస్తాము.

శ్రీ పి. రామయ్య:- కేసు తమరు విచారణ జరిపించారా? దాని ఫైండింగ్స్ వచ్చాయా? విచారణ పూర్తి అయి ఫైండింగ్స్ రాకుండా వారిని ముద్దాయిలుగా ఎలా చెబుతారు?

శ్రీ ఎ. మాధవ రెడ్డి:- ఎఫ్.ఐ.ఆర్.లో వాళ్లు పేర్లు వున్నాయని చెప్పారు. ఇన్వెస్టిగేషనులో వారు లేకపోతే తప్పకుండా వాళ్లను టీసి వేసి తగు న్యాయం వారికి చేస్తాము.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- "అంధ్ర ప్రదేశ్ మాజీ శాసన సభా సభ్యులు శ్రీ కర్నాటి కృష్ణయ్యగారి మృతిపట్ల ఈ సభ తీవ్ర సంతాపాన్ని వ్యక్తం చేస్తూ, శోకార్తులైన వారి కుటుంబ సభ్యులకు తన ప్రగాఢ సానుభూతిని తెలియజేస్తున్నది."

ప్రముఖ స్వాతంత్ర్య సమర యోధులు శ్రీ కర్నాటి కృష్ణయ్యగారు 1952-57 సంవత్సరాలలో ఖమ్మం నియోజక వర్గానికి శాసన సభా సభ్యునిగా ప్రాతినిధ్యం వహించారు. వీరు తమ నియోజక వర్గ అభివృద్ధికి ఎంతో కృషి చేశారు.

వీరు 1998, అక్టోబర్ 17వ తేదీన మరణించారు.

"ఆంధ్రప్రదేశ్ మాజీ శాసనసభ సభ్యులు శ్రీ బస్వారెడ్డి శంకరయ్యగారి మృతి పట్ల ఈ సభ తీవ్ర సంతాపాన్ని వ్యక్తం చేస్తూ శోకార్పణలైన వారి కుటుంబ సభ్యులకు తన ప్రగాఢ సానుభూతిని తెలియజేస్తున్నది."

శ్రీ బస్వారెడ్డి శంకరయ్యగారు 1952వ సంవత్సరంలో మరియు 1955వ సంవత్సరంలో జరిగిన మధ్యంతర ఎన్నికలలో కూడా కోపూరు నియోజక వర్గం నుండి శాసనసభా సభ్యునిగా ఎన్నికైనారు. వీరు 1956లో కమ్యూనిస్టు పార్టీ సభ్యునిగా చేరి నెల్లూరు, జిల్లాలో కమ్యూనిస్టు ఉద్యమ సీరియాలిని, ఆమెండారీ, ఇనాందారీ విధానాల రద్దుకు కృషి చేశారు. బలమైన రైతు ఉద్యమ నిర్వాహినిగా, వ్యవసాయ కార్మికోద్యమ అభివృద్ధికి ఎంతో కృషి చేశారు. స్వాతంత్ర్య సముపార్జనకు కూడా కృషి చేశారు.

వీరు 1998 అక్టోబరు 26వ తేదీన మరణించారు. వీరి వయస్సు 82 సంవత్సరాలు.

వీరి ఆత్మలకు శాంతి చేకూరాలని రెండు నిమిషాలపాటు మౌనం పాటిద్దాము.

(సభ రెండు నిమిషాలపాటు మౌనం పాటింపింది)

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్: కాల్ ఎటెన్షన్ ను పోస్టుపోను వేశాను.

శ్రీ ఎం.ఎ. గూరూ:- అధ్యక్షా, మేము కాల్ ఎటెన్షన్ ను రెవిన్యూ మినిస్టరుకు యివ్వడం జరిగింది. అయితే అది సంబంధిత మంత్రిగారికి కాకుండా ఎనర్జీ మినిస్టరుగారికి పోయింది. కనుక రేపు సంబంధిత మంత్రి జవాబు పెప్షేగా చెప్పాలని కోరుతున్నాను.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- సెక్యూన్ స్టేట్ మెంట్.

శ్రీ జి. దేవేందర్ గౌడ్:- అధ్యక్షా, సెక్యూన్ విషయమై స్టేట్ మెంట్ ఇచ్చే ముందుగా సెప్టెంబరు 20వ తారీకు నుంచి అక్టోబరు 18వ తేదీ వరకు కురిసిన భారీ వర్షాల మూలంగా వచ్చిన వరదలలో 260 మంది చనిపోయారు. అదే విధంగా నాగేశ్వరరావు,

12-30] ఎ.డి., సర్వే అండ్ నెటిల్ మెంటు, గుంటూరు జిల్లా వాసులు ఈ యొక్క రిపోర్ట్
 మ. ఆపరేషన్సులో పడవ మునిగి చనిపోవడం జరిగింది. నవంబరు 14, 15 తారీఖున
 విశాఖపట్టణం వద్ద తీరం వాటిని తుఫాను మూలంగా 7గురు మృతి చెందారు. వేరికి
 సంతాప సూచకంగా తమరియొక్క అనుమతితో ఒక్క రెండు నిముషాలు సభ సంతాపం
 మాపిస్తే బాగుంటుంది.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- వారి ఆత్మకాంతికై రెండు నిమిషాలు మౌనం
 పాటిద్దాము.

(తుఫానులో మరణించిన వారి పట్ల సభ రెండు నిముషాలు మౌనం పాటించింది)

శ్రీ పి. జనార్థన్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఇప్పుడు దేవేందర్ గౌడ్ గారు ఫగ్గుడు వచ్చాయని
 చెప్పడం జరిగింది. ఎవరో చనిపోయారని చెప్పడం జరిగింది. వారే కండోలెన్సు మోషన్
 మూవ్ చేసి అందరినీ నిలబడమంటే ఎట్లా సర్?

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- నేను చెప్పాను.

శ్రీ పి. జనార్థన్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, మీరు మూవ్ వేయాలి కదా?

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- నేనే ఒ.కె. చెప్పాను.

శ్రీ పి. జనార్థన్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఇది ఏమీ పద్ధతి? మా అందరికీ సానుభూతి
 వుంది. పద్ధతి ద్వారా వాళ్లు ఏమైనది? ఏమిటి? మాకు చెబితే మేము కూడా
 మాట్లాడకూడదు, సడన్ గా తీసుకొచ్చి చెబితే ఎట్లా సర్?

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- పర్మిషన్ అడిగారు ఒ.కె. చెప్పాను కదా?

శ్రీ పి. జనార్థన్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, రేపు ఎవో తెచ్చి కండోలెన్సు మూవ్ చేస్తానంటే
 మీరు నాకు పర్మిషన్ ఇస్తారా? చిదన్నా వుంటే షేర్ మూవ్ వేయాలి.

శ్రీ జి. దేవేందర్ గౌడ్:- అధ్యక్షా, చనిపోయిన వారికి సంతాపం తెలియచేయడం
 కూడా ఇది బాగాలేదు.

(అంతరాయము)

శ్రీ పి. జనార్థన్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, మేము తప్పు అనడం లేదు. ఒక సిస్టమ్
 ప్రకారం పోవాలి.

రెవెన్యూ మంత్రి స్టేట్ మెంటు: రాష్ట్రంలో
తుఫాను బీభత్సం గురించి.

18 నవంబరు, 1992

211

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్.- వాస్తవం.

శ్రీ పి. జనార్దన్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఎజెండాలో నేను మేము లేదు. ఇప్పుడు వచ్చినట్లు అసెంబ్లీ సెడిషించుకొంటామని అంటే ఎలా?

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- స్టేట్ మెంటు ఇవ్వండి.

రెవెన్యూ మంత్రి స్టేట్ మెంటు:
రాష్ట్రంలో తుఫాను బీభత్సం గురించి.

శ్రీ టి. దేవందర్ గౌడ్:- అధ్యక్షా, సెప్టెంబరు, అక్టోబరు నెలలో రాష్ట్రంలో సంబంధించిన వరాల మూలంగా 1-10-98 నుండి 14-10-98 వరకు మన రాష్ట్రంలో 116 శాతం వర్షపాతం నమోదు అయినది. ఇదే కాలం లోపల ప్రకాశం, కర్నూలు, పాల్నాదు జిల్లాలో 30% శాతం వర్షపాతం నమోదు అయినది. కృష్ణా తూర్పు గోదావరి, గుంటూరు, అనంతపూర్, మహబూబ్ నగర్ గంగారెడ్డి జిల్లాలలో 13 శాతం నుంచి 239 శాతం వరకు వర్షపాతం నమోదు అయినదని చెప్పి మే ద్వారా గౌరవ సభ్యులకు తెలియచేస్తున్నాను. ఇదే కాకుండా మహారాష్ట్ర, కర్ణాటక రాష్ట్రాలకు గోదావరి, కృష్ణా నదుల క్యాచ్ మెంటు ఏరియాలో కురిసిన వర్షాల మూలంగా మొదటి ఏడాది సెప్టెంబరు 20 నుండి 22, రెండవ ఏడాది సెప్టెంబరు 28, 29 వరకు మూడవ ఏడాది అక్టోబరు 3 నుంచి 18 వరకు వివరతప్పకుండా వర్షాల మూలంగా రాష్ట్రంలో వర్షాల సంభవించాయని చెప్పి మే ద్వారా సభ్యులకు తెలియచేస్తున్నాను. దీని కారణంగా కృష్ణా గుంటూరు, నల్గొండ, జిల్లాలలో వరదలు రావడం జరిగింది. వరదలు రాగానే మొత్తం 10 నుంచి 12 గంటల సమయంలో రమారమి లక్షా 7వేల మందికి రిలీఫ్ అందవేయడం జరిగింది. అత్యధికంగా ప్రభుత్వం తరుపున అక్కడ ముందు జాగ్రత్త, చర్యలు తీసుకోవడం మూలంగా ప్రాణనష్టం చాలావరకు తగ్గించగలిగాము. 2525 కొబ్బి రూపాయల నష్టం జరిగినట్లుగా ప్రాథమిక అంచనాలు మనకు తెలియచేస్తున్నాయి. ముఖ్యంగా వరదల సమాచారం అందగానే ప్రభుత్వం చర్యలు తీసుకోవడం, శరణి, బస్సులు, లోబు, బ్యాక్యూలు, వూడ పాలికాఫ్లర్లు సుగంభోతి నెంబస్ దింపడం జరిగింది. చివరకు కూడా ఎలర్టు చేయడం జరిగింది. కృష్ణా గుంటూరు మరియు నల్గొండ జిల్లాలలో 100 గామాల నుంచి 47 లాల్ లో కానీ వాహనాలలో కానీ లక్షా 7 వేల మందిని 159 పునరావాస కేంద్రాలకు తరలించడం జరిగింది. చనిపోయిన వారికి ఎక్స్ గ్రేషియో ట్రాగా ఇవ్వడం జరిగింది. మునుపు ఎన్నడూ నేనివిధంగా బియ్యం క్యాంపెయిన్ 10 కేజీల నుంచి చాలా పెద్ద పత్తున పెంచడం జరిగింది. సమాచారం రాగానే రాత్రి పగలు అనక ముఖ్యమంత్రిగారు కానీ ఫీఫ్ సెక్యూరిటీ అందరు కూడా రెండు రోజులు పాటు ప్రతి గంటకు సమాచారం తెలుసుకొంటూ దానికి కావలసినట్లు అన్ని ఏర్పాట్లు చేశామని మే ద్వారా

సడకు తెలియచేస్తున్నాను. అదే విధంగా 1,027 ఎనుజుమరేట్ల బీములను పంపించి మొత్తం ఊల్కాల లోపల జరిగినటువంటి నష్టాన్ని అంచనా వేయడం జరిగిందని మే ద్వారా సభకు తెలియచేస్తున్నాను. అదే విధంగా 638 మెడికల్ బీములు, 318 స్టెషల్ పార్ట్ క్యూర్సులు నిర్వహించాను. మే ద్వారా సభకు తెలియచేస్తున్నాను. వైదవసాయపరంగా 3.50 లక్షల పాక్కార్లలో వోగ్డు తిరుగుడు, ప్రశ్ని వేయనగ, వర్తి, మీర్చి దెబ్బతీస్తాయని చెప్పి మే ద్వారా సభకు తెలియచేస్తున్నాను. 9.76 లక్షల పాక్కార్లలో పంట దెబ్బతినడం జరిగిందని వాణిమిక అంచనా వేశారు. నీటి పారుదల శాఖకు సంబంధించి భారీ ఎల్లనల ఫండే డ్రాఫ్ట్ కెనాబుకు నష్టం జరిగింది. రోడ్డు మరియు ఖననాల శాఖను ఒకసారి చూసినట్లయితే సెన్సైటివ్ పైన ఎన్ గుంట, - వోగ్డుంటారు కాకేవే కూలిపోయింది. అదే విధంగా మహబూబ్ నగర్ జిల్లాలో రోడ్డుపై ఉన్న పాత వంతెన కూడా భారీ వరదలకు కూలిపోయింది. బాతేయ వహదారులకు సుమారు 50 కోట్ల రూపాయలు నష్టం వాటిల్లింది. గూత్లం పునరుద్ధరణ కార్యక్రమాలకు 400 కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు అవుతాయని అంచనా వేశాము. అదే విధంగా కృష్ణ నది గురించి 1998 లోపల శ్రీశైలం రిజర్వాయరు వద్ద ఒకసారి చూసినట్లయితే సాధారణ ప్రవాహం కేవలం 70.62 టి.ఎమ్.సిలు మళ్ళీ వస్తుంది. అటువంటిది అక్కోబరు సెలలో 778 టి.ఎమ్.సి.ల వరద నేరు వచ్చింది. ఈ మధ్య కాలంలో ఎప్పుడు యింత పెద్ద ఎత్తున వరద నేరు రాలేదు. ఈ అనుకోకుండా వచ్చినటువంటి వరద మూలంగా లక్కడ వాలా వరకు గ్యామాలలో నేరు వచ్చిందని ఈ సందర్భంగా మే ద్వారా సభకు తెలియ చేస్తున్నాను. అదే విధంగా అక్కోబరు 17వ వరద ఉద్భవములంగా 8.05 లక్షల క్యూసెక్కుల నేరును విడుదల చేయడం విశేషం. సి.డబ్ల్యు.సి బాక్సు ఇచ్చిన రిపోర్టులో మనం ఒకసారి చూసినట్లయితే ముఖ్యంగా జురాల నుంచి శ్రీశైలం వరకు మధ్యలో వచ్చిన నేరు వారు క్యాలక్యులేషన్ చేయలేదని ఈ సందర్భంగా తెలియచేస్తున్నాను. మేము ఇచ్చిన రిపోర్టులో తేదీ ప్రకారంగా ఏతేదీన ఎంత ఇన్ ఫ్లో ఉన్నది ఎంత ఔటఫ్లో ఉన్నది కూడా గౌరవ సభ్యుల ముందు పెట్టడం జరిగింది. అదే విధంగా 12వ తారీఖునాడు 4 లక్షల 69 క్యూసెక్కుల నేరు శ్రీశైలం నుంచి వదిలొమని చెప్పాము. 14వ తారీఖున 5.76 లక్షల క్యూసెక్కుల నేరు అదే విధంగా 15వ తేదీన 8 లక్షల క్యూసెక్కుల నేరు శ్రీశైలం నుంచి విడుదల చేయడం జరిగింది. అదే విధంగా నాగార్జునసాగ్ రిజర్వాయర్ నుండి 12వ తారీఖున 4.79 లక్షల క్యూసెక్కులు 14వ తారీఖున 5.69 లక్షల క్యూసెక్కుల నీటిని 15 తారీఖునాడు 8.91 లక్షల క్యూసెక్కుల నీటిని విడుదల చేయడం జరిగింది. ఈ మధ్యకాలంలో 1964 తరువాత ఇంత పెద్ద ఎత్తున రిజర్వాయర్ లోపలకి నేరు రాలేదు. అదే విధంగా క్రాద్ది సమయం లోపలే పెద్ద ఎత్తున వరదలు వచ్చాయని ఈ సందర్భంగా తెలియచేస్తున్నాను. ఈ యొక్క సందర్భంలో కాపర్ డ్యామ్ కూలిపోవడం పవర్ హౌస్ లోకి నేరు పోవడం సంభవించిదని ఈ సందర్భంగా మేకు తెలియచేస్తున్నాను. దాని మూలంగా పవర్ హౌస్ కు పెద్ద నష్టం జరిగిందని అనుకున్నాము కాని ఇప్పుడు మొత్తం పవర్ హౌస్ కు ప్రస్తుతం 15 కోట్ల రూపాయల నష్టం జరిగిందని చెప్పి మే ద్వారా సభకు తెలియచేస్తున్నాను. పవర్ హౌస్ రిపేర్ చేయడంలో ఇంజనీర్లు నిమగ్నమై రేయింబవళ్లు పనిచేస్తున్నారు. అది తొందరలోనే కొన్ని యూనిట్స్ స్మార్టు చేయబోతున్నాము. ముఖ్యమంత్రిగారు ఎప్పటికప్పుడు సమాచారం తెలుసుకోవడమే కాకుండా పర్సనల్ గా అక్కడ కావలసిన విషయాన్ని తెలుసుకోవడం జరుగుతోంది.

12.40 | శ్రీ పి. జనార్ధన్‌రెడ్డి:- శ్రీశైలం పవర్ హౌస్‌పై వేరగా డిస్కస్ చేద్దామని
మ. చెప్పాము. స్పెకర్‌గారితో అందరం కలిసి వెళ్లి చూట్టాడనిప్పుడు రేపు 304లో దీనిని
హోస్ట్ చేశారు. దీనిని రేపు సవరణగా డిస్కస్ చేద్దాము

శ్రీ బి. దేవేందర్‌గౌడ్:- నోట్‌లో జరిగిన పరిణామాలన్నీ చాలా క్లియర్‌గా ఇచ్చాను.
అందులో ఇది కూడా ఉంది, కాబట్టి దీనిని మెన్షన్ చేస్తున్నాను. తమరు దీనిని సవరణగా
డిస్కస్ చేయబానికి అంగీకరించి ఉంటే నాకు అభ్యంతరం లేదు

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- 304లో రేపు తీసుకుందాం.

శ్రీ వి. దేవేందర్‌గౌడ్:- రైతాంగానికి రాష్ట్ర చరిత్రలో ఎప్పుడూ లేనంతగా నష్ట
పరిహారం ఇప్పుడు ఇస్తున్నాము. రైతాంగానికి ఏమీ ఇస్తున్నారని మీతులు
అంటున్నారు. 1994లో చూస్తూ వారు కాబినీకు రూ. 200 మాత్రమే ఇచ్చారు.

(అంతరాయం)

శ్రీ కన్నా లక్ష్మీనారాయణ (పెదకూరపాడు):- అప్పటి కిషాయలు ఇప్పుడు
ఎందుకు సరే. అప్పుడు వాబర్ టాక్స్, పవర్ టాక్స్ ఎంతో ఇప్పుడు ఎంతో చంద్రబాబు
నాయుడు ముఖ్యమంత్రి అయిన తరువాత వాబర్ టాక్స్ రూ. 60 నుండి రూ. 300లకు,
పవర్ టారిఫ్ రూ. 80 నుండి రూ. 400లకు పెరిగింది. ఆ రేషియోను ఒక్కసారి
చెప్పమనండి.

శ్రీ ఎమ్. కోదండరెడ్డి:- ఖాన్సేఫార్మర్స్ అమ్ముకుంటున్నారు అధ్యక్షా.
రైతులను పట్టించుకోవటంలేదు.

(అంతరాయం)

శ్రీ బి. దేవేందర్‌గౌడ్:- వారు రూ. 200లు హాకటించినప్పటికీ వినామ సక్రమంగా
ఇవ్వలేదు. ఏ రకంగా ఊరేధార్లు జరిగిపో, డబ్బులు తీసుకోవడానికి రైతులు ఎరకంగా
ఇబ్బందులు పడేవారో ఒక్కసారి గుర్తుచేస్తున్నాను. ఈనాడు రిజిస్ట్రేషన్ క్రింద
మామూలు పంటకు రూ. 1000/- కమర్షియల్ పంటకు రూ. 1550/- లెఖ్ఖన
ఇస్తున్నాము.

(అంతరాయం)

హెచ్చార్లు రూ. 200 వారు ఇచ్చారు. మనీజి పనిచేతే రూ. 5,000 మాత్రమే వారు ఇచ్చారు. ఈనాడు మిగిలి పనిచేతే రూ. 1 లక్ష ఇస్తున్నాము.

శ్రీ పి. జనార్దన్ రెడ్డి:- 1990 వందల రైతులు అడవిమాత్రం వెనుకొన్నారు, వారికి ఎక్స్ గ్రేషియా ప్రభుత్వం ఇప్పించినందుకు ఇవ్వండి. ఈ ప్రభుత్వానికి సగు, శరం లేదు.

(అంతరాయం)

శ్రీ పి. కేవేందర్ గౌడ్:- అదృష్టా, మూడు సంవత్సరాలుగా పురుగుస్తున్నారు. విజ్ఞానం ప్రభుత్వం చేస్తున్నది. సీనియర్ అధికారులకి వివిధంగా ఎలాంటి పని పనిచేయడానికి సహజం చేస్తున్నామో చెప్పండి. మా పుస్తకాలు, రికార్డులలో, జనాభా వివరాలు పనిచేస్తున్నామో తెలుసుకుంటున్నాను. ఏనాడు కూడా వారు రైతాంగంపై ఇంజనీరింగ్ చేసుకోలేదు. మా గాంధీయూనివర్సిటీ కలెక్షన్ కార్యక్రమం, ప్రభుత్వ యంత్రాంగం రాత్రింబగళ్లు, మేన్లు సరకులు వచ్చినప్పుడు కష్టపడి పనిచేయండి. వారు మాత్రం ఎప్పుడూ పార్టీ అండ్ పనిచేయరు. ఏదైనా కలెక్షన్ జరిగితే కనిపించకుండా ఒక ఇన్సిడెంట్ ఏదైనా జరిగితే మాత్రం దానిని రాజీయం చేయడానికి ముందుకు వస్తున్నారు తప్ప మరొకటి కాదు. ఇదేమైనా సొరవాటా? ఇంజనీర్ నేను చెప్పింది ఏదైనా తప్పు ఉందేమో వారిని మెంషన్ చేయమనండి.

(అంతరాయం)

గత రెండు మూడు సంవత్సరాలుగా వస్తున్నా ప్రకృతి వైపరీత్యాలను ఒక్కసారి ఎనల్వైట్ చేస్తే ఈనాడు ప్రకృతి ఒక్క ఇన్సిడెంట్లు స్వయంగా గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు, మంత్రులు, శాసనసభ్యులు ప్రభుత్వ యంత్రాంగం రాత్రింబగళ్లు కష్టపడి ఏవిధంగా పనిచేస్తున్నారో మీరు చూస్తున్నారు, ప్రజలు కూడా చూస్తున్నారు. మీరు రాజకీయానికి మాట్లాడడంపైకుంటే నా నద్దం జవాబు లేదు. ప్రజలు అన్నీ చూస్తున్నారు. రైతాంగానికి 1994లో వారు ఏవిధంగా ఇచ్చారో, ఈనాడు మేము ఏవిధంగా ఇస్తున్నామో వారికి వెప్పటానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాను. గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియానుండి కూడా 1994లో ఏవిధంగా ఫండ్స్ వచ్చాయో 1996 నుండి ఏవిధంగా ఫండ్స్ వస్తున్నాయో ఒక్క సారి గమనించండి. 1995లో మొత్తం దేశానికి రూ. 700 కోట్లు ఇస్తే ఒక్క ఆంధ్రప్రదేశ్ కు రూ. 205 కోట్లు శేవడం జరిగింది. ఇది మనకు ఇయర్ మార్కెట్ ఫండ్ గా కాకుండా అదనంగా ఇచ్చారు. మొన్న ఇచ్చిన రూ. 200 కోట్లు కాకుండా రూ. 205 కోట్లు గతంలో శేవడం జరిగింది. 1995-96లో రూ. 21 కోట్లు అదనంగా ఇచ్చారు, 1996-97లో రూ. 142 కోట్లు, 1997-98లో రూ. 42 కోట్లు అదనంగా నిధులు తీసుకురావటం జరిగింది. దీని మూలంగా మేము రైతాంగానికి అదనంగా రిలీఫ్ ఇవ్వటం

జరుగుతోంది. ప్రకృతి వైపరీత్యాల కారణంగా ఈనాడు రాష్ట్రం ఇబ్బంది పడుతుంది. ప్రకృతిని మనమెవ్వరము ఎదిరించలేము. ముందు జాగ్రత్త చర్యలు తీసుకుంటూ ప్రాణనష్టాన్ని నివారించటం, అనంతరం ప్రజానీకానికి ఏవిధమైన కార్యక్రమాలు చేయాలనేది ప్రధాన అంశం. ప్రజానీకానికి ఏవిధమైన కార్యక్రమాలు చేయాలనేది ప్రధాన అంశం. ఈనాడు ప్రకృతి వైపరీత్యాలవల్ల ఎరిగిన నష్టాన్ని పూడ్చడానికి మేము ఏయే కార్యక్రమాలు చేపట్టామో శాసనసభ ముందు పెట్టాము. మేము తీసుకున్నటువంటి రిలేస్ మెంట్ల, మెడికల్ క్యాంప్స్ వంటి క్యాంప్స్ యొద్దగ్నన చర్యలు ఏవేవి తీసుకున్నామో కూడా ముందు పెట్టాము. మీరు దీనిని రాజకీయం చేయకుండా మీరు కూడా ఏమైన, సూచనలు ఇవ్వండి. ఇంకా రిలేఫ్ అందనట్లయితే నారు ఎవరైనా ఉంకే మా దృష్టికి వచ్చుకురండి. మీరు సూచనలు ఇస్తే మనకు దిస్కస్ చేద్దాము. ఆ విధంగా కనీసం క్లిష్టంగా దిస్కస్ చేయాలని గౌరవసభ్యులకు సలహా చేసుకుంటున్నాను.

అ. బొమ్మ.

రాష్ట్రంలో తుఫాను బీభత్సం గురించి

శ్రీ ఎస్. సాంబయ్య (చీలకలురీపేట):- ఇప్పుడు జరుగుతున్న చర్చ సాంప్రదాయానికి కొంచెం విరుద్ధంగా ఉన్నది. ప్రశ్నిపాత్రలు మాట్లాడిన తరువాత, సూచనలు చేసిన తరువాత ప్రభుత్వం వారు జవాబు చెప్పటం అనవాయిత్యం ఉంది. కానీ గుండుగా ముత్యిగారు మాట్లాడారు. వారు చెప్పినట్లు ఈ మధ్య కురిసిన భారీ వర్షాలవల్ల ప్షెరుకు భారీగా నష్టం జరిగింది. సుమారు 3 లక్షల 56 వేల హెక్టారులోని పంటలు పూర్తిగా ధ్వంసమయ్యాయని, 8 లక్షల హెక్టారుల పాక్షికంగా ధ్వంసమయ్యాయని ఒప్పుకోవటం జరిగింది. దీనివల్ల కారణం భారీగా వర్షాలు పడటం, వెల్లవ రావటం. వెల్లవ రావటానికి కారణమైనటువంటి శ్రీశైలం ప్రాజెక్టుకు సంబంధించినంతవరకు మా పార్టీ తరపున నేను మాట్లాడదలచుకోలేదు. దానిపై ప్రత్యేకంగా 304 నిబంధన క్రింద వేరే చర్చ జరుగుతుంది కాబట్టి దానిని వదిలేసి నేను కొన్ని విషయాలు మనవివేయదలచు కున్నాను. పంట నష్టం ఎంత జరిగిందనే దానిపై ఒక ప్రకటన కూడా వెడుదలచేయటం జరిగింది.

12.50 (శ్రీ కరణం రామచంద్రారావు అధ్యక్ష స్థానంలో వున్నారు.)
మ.

కొన్న, సజ్జ, రాగులు మొదలైన వాటికి నష్టం 50 శాతం పైన జరిగితే మూడు వందల రూపాయలు, మొక్కజొన్న, పొద్దు తిరుగుడు పంటలు దెబ్బ తింకే నాలుగు వందల రూపాయలు, తెరుకు, పసుపు దెబ్బ తింకే ఐదు వందల రూపాయలు. ఎకరానికి ఐదు వందల రూపాయలకు మించి నష్టం పరిహారం దీనిలో ఎక్కడా లేదు. దీనిలో వివిత్యం ఏమిటంటే పసుపు పంట చేయాలంటే ఎకరాకు దాదాపు 30 నుండి 35 వేల రూపాయలు ఖర్చవుతుంది. ప్రతికీ పదివేల రూపాయలవుతుంది. ఇంత ఖర్చవుతున్నప్పుడు మనం ఇప్ప

రెండు వందలు, మూడు వందలు మాక్సిమమ్ ఐదు వందల రూపాయలు 50 కేజీల డి.ఎ.పి. బస్తా ఖరీదు మాత్రమే అవుతుంది. వ్యవసాయదారులు ఎన్నోవేలు, లక్షలు ఖర్చు పెట్టి పంటలు పండించడానికి ప్యాయత్నాలు చేస్తున్నప్పుడు ఇటువంటి ప్రకృతి వైపరీత్యాలు వచ్చినప్పుడు వారికి ఎక్కువగా సహాయం చేసి మార్కెట్లో కొనవలసిన బావ్యత ప్రభుత్వం మీద ఉంది. మే కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వంలో, రెండు, మూడు వందలు మాత్రమే ఇచ్చారని చెప్పారు. కాంగ్రెస్ పార్టీ గాని, మే పార్టీ గాని ఏ ప్రభుత్వాలు అధికారంలో ఉన్నప్పుడు ఎక్కువ నష్టం జరిగినప్పుడు అప్పటి ప్రభుత్వాలు తక్షణం స్పందించి సహాయ చేయాలే తప్ప అప్పుడు మీరిప్పింది తక్కువ, ఇప్పుడు మేమిచ్చేది చాల ఎక్కువ అని చెప్పడం మంచిదికాదు. వరదలు, తుఫానులు, వర్షాలు మొదలైన వాటిని 1995 నుండి మాస్ట్రో 1995 అక్టోబర్, నవంబర్ నెలలలో 250 మంది చనిపోయారు, రు. 1383 కోట్ల నష్టం జరిగింది. 1996 జూన్, జూలై, ఆగస్ట్, సెప్టెంబర్, అక్టోబర్ తుఫానులతో దాదాపు రు. 1132 కోట్ల నష్టం జరిగింది. 565 మంది చనిపోయారని చెప్పడం జరిగింది. 1997లో తీవ్రమైన అనావృష్టి వల్ల సెప్టెంబర్ 15 దాకా వర్షాలు లేవు. ఆ సంవత్సరంలోనే దాదాపు 400 మంది రైతులు ఆత్మహత్యలు చేసుకున్నారని రికార్డ్స్ ఉన్నాయి. ఈ 1998 సెప్టెంబర్, అక్టోబర్, నవంబర్లలో మాస్ట్రో ఎడతెరిపి లేకుండా కురిసిన వర్షాల వల్ల, వరదల వల్ల దాదాపు రు. 2500 కోట్ల నష్టం జరిగింది. దానిలో వ్యవసాయానికే రు. 850 కోట్ల నష్టం జరిగిందని చెప్పారు. మనం మాస్ట్రోనే ఉన్నాము. రైతులు కూలేలుగా మారిపోయే పరిస్థితే తప్ప రైతుగా నిలబడే పరిస్థితి ప్రస్తుత సమయంలో కనిపించడం లేదు. ఈ తుఫాను, కరువు కాటకాలు మొదలైన వాటివల్ల బాధపడే రైతులకు మార్కెట్ కమిటీలు కూడా సక్రమంగా ఆదుకోవడం లేదు. ప్రభుత్వం యాక్షన్ ప్లాన్ ఫార్వర్డ్ అని పెట్టిన తరువాత కొంతమంది వ్యాపారస్తులు ఒక రింగ్ గా ఏర్పడి రేట్లు తగ్గించడం జరుగుతున్నది. దానికి ప్రభుత్వం స్పందించి ఇంత రేటుకు తప్పితే కొనమని మార్కెట్ కమిటీ ఆక్షన్ ప్లాన్ ఫార్వర్డ్ ముందుకు వచ్చేలా చేయాలి. వారి మానాన వారిని వదిలేస్తున్నారు. వారికి ఇన్సూరెన్స్ లేదు. వారికి సరియైన ధరలు ఇచ్చే పరిస్థితి లేదు. వ్యాపారస్తులు, ఇండస్ట్రియల్ సొల్యులకయితే కాస్తో 70 శాతం వరకు ఇస్తారు. అదే రైతులకు అయ్యే ఖర్చులో 20 శాతం ఇచ్చే పరిస్థితి లేదు. ఆయనా బ్యాంకులో అప్పు తీసుకుంటాడు, ఈయనా బ్యాంకులో అప్పు తీసుకుంటాడు. వారికి ఒక నిబంధన. వేరికి ఒక నిబంధన. ప్రభుత్వం దీనినే ప్రక్షింమకోకుండా ఎవరి దారిన వారిని వదిలేసిన పరిస్థితి ఉంది. 350 కోట్ల రూపాయల మార్కెటింగ్ ఫేజు వస్తున్నప్పటికీ దానిని ప్రభుత్వ ఐజనాలో వేస్తున్నారే కానీ రైతులను ఆదుకున్న దాఖలాలు ఎక్కడా కనిపించడం లేదు. ఈ నాలుగు సంవత్సరాల నుండి ఈవిధంగా జరుగుతూ వుంటే మన ప్రభుత్వమేమో ఏదో ఏదో ఇమాజినేషన్లో ఉండడం తప్ప భూమి మీదకు వచ్చి ఆచరణలో ఏమీ జరుగుతుందో, గౌండ్ రియాలిటీస్ ఏవిధంగా ఉన్నాయో ఆలోచించడం లేదు. దీనికి ఎక్కడా నౌల్యాషన్స్ కనపడే పరిస్థితి లేదు. ఇంతకుముందు ముఖ్యమంత్రిగారు ఒక ప్రయత్నం చేశారు. ఆ ప్రయత్నం ఏమిటంటే కర్షక విజ్ఞాన వేదికలు అని పెట్టారు. దానివల్ల ప్రయోజనం తూన్యం. డిలాగుకు వంద కోట్లు అన్నారు. కాని కాంక్రీట్ గా

రైతులు ఇంతవరకు తోసుకున్న దాఖలాలు కనిపించడం లేదు. షెల్ట్ అనే కవిగారు మాఘ్య ఆర్కాడ్ మీద ఒక కామెంట్ చేయడం జరిగింది. దానికే, దీనికే చాల దగ్గర సంబంధం ఉంది కాబట్టి నాకు అది గుర్తుకు వస్తున్నది. 'Beautiful angel frittering its wings in the wind but in vain.'

అది చేద్దాము, ఇది చేద్దాము అనుకుంటూ ఇమాజినేషన్ తప్ప గ్యాండ్ రియాలిటీస్ ఏవిధంగా ఉన్నాయో ఆలోచించడం లేదు. ముఖ్యమంత్రిగారు ఆకాశంలో విహరించడమే తప్ప భూమి మీదకు రావడం లేదు.

(అంతరాయం)

నేను మాట్లాడేదానిని వారు అపార్థం చేసుకుంటున్నారు. నేను వారిని దూషించడం లేదు. వారు చెప్పేదానికి, ఉపాించేదానికి తేడాలున్నాయన్న భావాన్ని అర్థం చేసుకుంటే ఇటువంటి గోల ఉండదని నేను అనుకుంటున్నాను. ఆయన మీద ప్రేమ ఉంటే మీరు దానిని ఇక్కడ చూపించవలసిన పని లేదు. మీ నియోజకవర్గంలో చూపించండి బాగుపడతారని మనవి చేస్తున్నాను. ఆయనను ఆయన కాపాడుకోగలరు, ఆయనే మంచి సమాధానం చెప్పగలరు. మీ సపోర్ట్ ఎందుకు?

శ్రీ జి. దేవేందర్ గౌడ్:- అధ్యక్షా, ఈ ప్రకృతివైపర్యాలన్నవి కొత్తగా ఈరోజు వచ్చినవి కావు. గతంలో చాలా సందర్భాలలో వచ్చాయి. చాలా నష్టాలు జరిగాయి. గతంలో చాల మంది ముఖ్యమంత్రులుగా ఈ రాష్ట్రానికి ఉన్నారు. ఈనాడు ఎవరైనా సరే ఈ ఫ్లండ్స్ లోనే కాకుండా ఈ గౌ. ముఖ్యమంత్రిగారు ఒక జిల్లాకు 10 నుండి 15 సార్లు ఒక్కొక్క జిల్లాకు వెళ్ళిన సందర్భాలు ఎవరైనా చూశారా? ఫ్లండ్స్ ఎఫెక్ట్ అయినవెంటనే ఇమ్మీడియట్ గా అక్కడికి పోవడమే కాకుండా ప్రజల సమస్యలను పరిష్కరించడానికి ఎవరైనా ప్రయత్నాలు చేశారా అని అడుగుతున్నాను. ఎప్పుడైనా ప్రజల మధ్య వుండి 1.00 వారి సమస్యలను పరిష్కారం చేశారా? ఏదో హైదరాబాదులో కూర్చోని ఫోన్ లో వుంటే మాట్లాడడమే తప్ప ఏనాడూ కూడా మీరు ప్రజల్లో తిరగలేదు. ఎప్పుడైనా సరే ప్రజా సమస్యలను పరిష్కారం చేశారా అని ఈ సందర్భంగా అడుగుతున్నాను. ఏదో రాజకీయం కోసం అడుగుతున్నారు, మాట్లాడుతున్నారే తప్ప మరొకటి కాదని ఈ సందర్భంగా మనవి చేస్తున్నాను.

(అంతరాయం)

శ్రీ పి. జనార్థన్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, దేవేందర్ గౌడ్ గారు మాట్లాడుతూ, వారి ముఖ్యమంత్రి 10 సార్లు జిల్లాలకు వెళ్లారని చెబుతున్నారు. 'కేన్ అండ్ గ్రీన్'ను పెట్టే ప్రజలను రోడ్లమీదకు తోసుకొచ్చారు, వారిచే ఏవో పనులు చేయిస్తున్నారు.

(అధికార పక్ష సభ్యుల నుంచి, అంతరాయం)

మీ ద్వారా మనవి చేసేదేమంటే, అపుడున్నటువంటి ముఖ్యమంత్రులు ఎఫెక్టివ్ గా వుండేవారు, కూర్చున్న చోటనుంచే పనులు చేయించేవారు. ఇప్పుడు ఏ ఆఫీసర్ సరిగా పనిచేయడం లేదు. కలెక్టర్లు ఎస్.సి. కార్పొరేషన్ లో అణిండర్గ పేర్ల మీద లోను తోసుకుంటున్నారు, సబ్సిడీని పొందుతున్నారు. అధికారులు చెప్పిన మాట వినడం లేదని స్వయంగా ముఖ్యమంత్రి చెబుతున్నారు, అంతకంటే సిగ్గుచేటు మరొకటి వుందా?

(అధికారపక్షం నుంచి అంతరాయం)

డా|| ఆర్. రవీంద్రనాథ్ (తెనాలి):- అధ్యక్షా, 'కష్టపడి పనిచేసే ముఖ్యమంత్రి' అని చెప్పడం తప్పు అయితే, అది నేరంగా, అవమానంగా మీరు భావించినట్లయితే దాన్ని మీ విజ్ఞాతకే వదిలివేస్తున్నాము. ఎ.సి.లలో కూర్చోని ప్రజల బాధల గురించి పట్టించుకోనటువంటి మీరు ఈరోజు కష్టపడి పనిచేసే ముఖ్యమంత్రి మీద ఆరోపణలు చేయడం ఊచితరము.

(అంతరాయం)

శ్రీ పి. జనార్థన్ రెడ్డి:- భారీ వర్షాలు వస్తే, వరదలు వస్తే, జనమంతా నానాయిబ్బందులు, తంటాలు పడుతుంటే ఈ మంత్రులంతా ఎక్కడున్నారు? ఖమ్మం జిల్లాలోని మర్లకుంటలో పంది మాంసం, కింక మాంసం తీసుకుంటూ, నెమళ్ల మాంసం తీసుకుంటూ, బాగా గురకలు పెట్టుకుంటూ నీద్రబోయారు. ఈ మంత్రులకు సిగ్గు లేదు సార్.

శ్రీ జి. దేవేందర్ గౌడ్:- అధ్యక్షా, ఆవేశయంపై నిన్న చాలా సుదీర్ఘ పర్వ జరిగింది. ముఖ్యమంత్రిగారు, గౌరవ మంత్రివర్యులు కూడా మాట్లాడారు. జనార్థన్ రెడ్డి గారికి పంది తప్ప గుర్తు రావడం లేదు. ఆయన మాట్లాడితే పంది, పంది మాంసం అని అంటున్నారే తప్ప మరొక మాట మాట్లాడడం లేదు. 13వ తారీఖున అక్కడ ఎం.ఆర్.ఓ. ఆఫీసుకు ఫౌండేషన్ స్టోన్ వేయవలసిన అవసరం వుందనిపెప్పి గౌరవ మంత్రివర్యులతో సాయంత్రం మూడు గంటలకు ఇక్కడ నుంచి బయలుదేరి వెళ్లము. 13వ తారీఖున యిక్కడ ఏమేమి జరిగిందో తెలుసుకొని అక్కడికి వెళ్లం, అదే రాత్రి మర్లకుంట నుంచి యిక్కడికి వచ్చిన విషయం అందరికీ తెలుసు. ఆ ఫంక్షన్ కు వెళ్లిన సందర్భంలో అక్కడ

ఎమీ జరిగిందో ఫ్యాక్స్ చేసి కలెక్టర్ ద్వారా విషయాలను తెలుసుకోవడం జరిగింది. అయితే 14వ తేదీ మార్నింగ్ క్వెస్టిన్ స్టార్ అయింది. విషయాలను తెలుసుకోకపోతే తెలుసుకొని మాట్లాడవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ పి. జనార్ధన్ రెడ్డి:- 14వ తారీఖున్న శ్రీశైలంలోని పవర్ హౌస్ మునిగి పోయింది. మేరంతా పందిమాంసం, జింక మాంసం తింటూ అక్కడ వేయడం వల్లే అది మునిగిపోయింది.

డా|| రెహ్మాన్, ఎస్:- పంది మాంసమని, జింకల మాంసం అని పదేపదే ఏదో జోకలా మాట్లాడడం మంచిది కాదు సార్.

ఛైర్మన్:- సాంబయ్యగారు, మేరు మాట్లాడి కన్క్లూడ్ చేయండి.

శ్రీ ఎస్. సాంబయ్య:- సార్, నేను ప్రజాస్వామ్యబద్ధంగానే మాట్లాడుతున్నాను.

(అంతరాయం)

శ్రీ పి. జనార్ధన్ రెడ్డి:- మంచులంతా ఆరేబు ఎక్కడున్నారో చెప్పమనండి సార్.

(అధికారపక్ష సభ్యుల నుంచి తీవ్ర అంతరాయం)

శ్రీ కన్నా లక్ష్మీనారాయణ:- ఏమీటి సార్, యిది? రన్నింగ్ కామెంట్స్ నడుస్తోందా? సభ్యులకు ఏమీ ఎథిక్స్ పెట్టారు సార్. ఏమీటి ఈ కాకులగోల.

(అంతరాయం)

శ్రీ ఎం. కోదండరెడ్డి:- అధ్యక్షా, మంత్రిగారు రికార్డులోకి వెళ్లారు కాబట్టి మేము కూడా రికార్డులోకి వెళ్లవలసిన అవసరం వుంది. గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు కూడా సభలో వున్నారు. శ్రీశైలం ప్రాజెక్టులో పవర్ జనరేషన్ యూనిట్ మునిగిపోయిన తర్వాత..

(అంతరాయం)

డ.....

ప్రధాన ప్రతిపక్షంగా, మా బాధ్యతగా జనార్జన్ రెడ్డిగారితో కలసి మాసభ్యులమంతా, శ్రీశైలం, కృష్ణా జిల్లా, దివిసేమ, గుంటూరు మెదలైన ప్రాంతాలన్నీ తీరిగిన తర్వాత మేము ఒక అవగాహనకు వచ్చి, హైదరాబాదుకు వచ్చిన తర్వాత.....

(అధికారపక్ష సభ్యుల నుంచి అంతరాయం)

అధ్యక్షా, యిది మంచి పద్ధతి కాదు. మంత్రిగారు రికార్డులోకి వెళ్లారు కాబట్టి మేము కూడా వెళ్లవలసి వస్తోంది. మేము ఎ.సి. రూములో కూర్చోని మాట్లాడడం లేదు. ప్రధాన ప్రతిపక్షంగా ఎక్కడ ఉపద్రవం వస్తే, ఎక్కడ సమస్య వస్తే అక్కడికి వెళ్లి ప్రజలను ఓదార్చి వారి సమస్యలను పరిష్కరించాలని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాము. మొన్న అదిలాబాదు జిల్లాకు కూడా వెళ్లి వచ్చాము. నిరాదారమైన ఆరోపణలు చేయడానికి మేము తయారుగా లేము. మేలా సెక్రటరీయట్ లో కూర్చోని మాట్లాడడం లేదు.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- కోదండరెడ్డిగారు మాట్లాడుతూ, తమ పార్టీ ప్రధాన ప్రతిపక్షమని గుర్తు తెచ్చుకున్నందుకు సంతోషం. అసెంబ్లీ సమావేశాలు జరుగుతున్నప్పుడు విశాఖపట్నం, తూర్పుగోదావరి, విజయవాడ మొదలైన ప్రాంతాలలో తుఫానులు వచ్చినపుడు ఆ విషయాన్ని చర్చించడానికి పిలిపినపుడు, అన్ని పార్టీలు వచ్చాయి గానీ మే పార్టీ మాత్రం రాలేదు. భయంకరంగా ఫ్లడ్స్ వస్తే ఆవిషయంపై చర్చించడానికి అన్ని పార్టీలను పిలిస్తే, మే పార్టీ తప్ప అన్ని పార్టీలు వచ్చి సమావేశంలో పాల్గొని సలహాలు యివ్వడం జరిగింది. అదేవిధంగా నీన్న, మొన్న కూడా చూశాం, ఒక ప్రకృతి ప్రజలంతా వరదలతో బాధపడుతుంటే, అది మేకు సంబంధం లేదన్నట్లుగా ప్రవర్తిస్తున్నారు. మొన్న అసెంబ్లీ సమావేశాల మొదటిరోజు బ్రేకఫాస్ట్ కు మమ్మలను పిలిస్తే అక్కడ కూడా ఏదో వెకిలి చేష్టలు చేశారు. మొదటిరోజు అసెంబ్లీ జరుగుతుంటే మేరు ఏవిధంగా చేశారో మేకు బాగా తెలుసు. రాజకీయలే తప్ప మేకు ప్రజల సమస్యలు పట్టవు. నీన్న మొన్న మేరు అసెంబ్లీలో ప్రవర్తించిన తీరే దానికి తార్కాణం. మూడవ రోజు కూడా ఏవో వ్యక్తిగత ఆరోపణలు చేస్తూ మాట్లాడి విషయాన్ని డివియేట్ చేస్తున్నారే తప్ప మరొకటి కాదు. ఇప్పుడైనా సరే ఆర్థం చేసుకొని ప్రజల సమస్యల గురించి మాట్లాడితే ప్రజలు మీమ్మలను అప్రిషియేట్ చేస్తారు. మావాళ్లు చెప్పింది నేను మ. చెప్పడం లేదు కానీ కనీసం గౌరవమైనా మీగులుతుంది, గౌరవాన్ని కాపాడుకోవాలని ముఖ్యంగా కోదండరెడ్డి లాంటి మంచి వ్యక్తులను కోరుతున్నాను. మే పార్టీలో ఇంకా కొంత మంది మంచి వ్యక్తులు ఉంటే ఉపయోగించుకొమ్మని కోరుతున్నాను.

(అంతరాయము, శ్రీ యం. కోదండరెడ్డి, శ్రీ కన్నా లక్ష్మీనారాయణ, శ్రీ పి. జనార్జన్ రెడ్డి లేవీ నిలుచున్నారు)

వైర్యన్:- సాంబయ్యగారిని మాట్లాడనివ్వండి, చర్చ జరగనివ్వండి...

శ్రీ పి. జనార్ధన్ రెడ్డి:- మమ్ములను చెప్పనివ్వండి, ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పారు. మేము మా పార్టీ తరపున ఏవిధంగా పని చేస్తున్నామో చంద్రబాబు నాయుడిగారి సర్టిఫికేట్ మాకు అక్కరలేదు. నేను మనవిచేసి ఏమిటంటే వారు ముఖ్యమంత్రి అయిన తరువాత మొదట ఫోర్ లీడర్స్ ను పిలుస్తుండేవారు అన్నంటికి. అయితే మేము గట్టిగా మాట్లాడేవరకు ఫోర్ లీడర్స్ ను కాక పార్టీ లీడర్స్ ను పిలవడం మొదలుపెట్టారు. అన్ని విషయాలు మాకు తెలుస్తున్నాయి కాబట్టి మేము మేటింగ్ లో గట్టిగా అడుగుతున్నాం, నిలదీస్తున్నాం అని మమ్ముల్ని పిలవకుండా మొన్న పి.సి.సి. వారిని పిలవడం జరిగింది. పి.సి.సి. వారిని కూడా ఏ టైంలో పిలిచారంటే ఆరు గంటలకు మేటింగ్ పెట్టి, నాలుగు, నాలుగున్నరకు ఆ విషయం చెప్పడంవల్ల కమ్యూనికేషన్ గేప్ ఏర్పడి వారు రాలేదు, అంతకాని గాంధీ భవన్ వారం ఎవరమూ ఇలాంటివి సెగ్మెంట్ చేయలేదు. వారు టిపాల్స్ లో పడవేశారు, ఫోన్ చేశారు. మేము ఎప్పుడు కూడా వరదలు వచ్చినా, ఏదీ వచ్చినా ముందే పోయాం. మొదటి రోజు అసెంబ్లీ నడపనివ్వలేదు, రెండో రోజు అసెంబ్లీ నడపనివ్వలేదు, వారు పోయేటప్పుడు అగుమన్నాం అని ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పారు. వారిని ఎందుకు అగమన్నామో చెప్పాను. ఏదైతే ఇష్యూ వచ్చిందో మొదట దానిగురించి మేము చెప్పలేదు, హిందూ పేపర్ల ఆ విషయం అంటే డిన్నర్ విషయం అక్కోబర్ 22న రావడం జరిగింది. డిన్నర్ విషయాన్ని మేము ఎందుకు తీసుకువచ్చామంటే 13వ తారీఖున రాష్ట్ర ప్రజలంతా వర్షాలవల్ల, భారీ వరదల వల్ల చనిపోతూ వుంటే, పంట నష్టం, ఆస్తి నష్టం జరుగుతుంటే ఈ మంత్రులు దుప్పి మాంసం, జింక మాంసం తీసి గాఢ నిద్రపోయి సిగ్గు లేకుండా మాట్లాడుతున్నారు.

(అంతరాయము)

ఈ సి.యం.కు ధైర్యం వుంటే సి.బి.ఐ. ఎంక్వయిర్ చేయండి, మేము నిరూపిస్తాం, వన్య మృగాలను చంపి తినడం జరిగింది అని గట్టిగా అడగడం జరిగింది. తుఫాను వస్తే మేరు తుఫాను బాధితులను ఆదుకోకుండా ఢిల్లీకి పోయి కూర్చున్నారు, మే మంత్రులమో ఖమ్మంలోని మర్లకుంటలో వన్య మృగాలను షికారు చేసుకొంటూ వాటి మాంసాన్ని తింటున్నారు, సిగ్గులేదు. ముఖ్యమంత్రి తప్పించుకొని పోతుంటే మే మంత్రులు చేసే తప్పునుగురించి అడగాలని ఆరోజు ముఖ్యమంత్రినే అగమని చెప్పడం జరిగింది. నీజంగా చిత్తుశుద్ధి వుంటే ఫోర్ లీడర్స్ ను కూడా నే వెంట తీసుకుపోయేది వుండే. నాటకాలు అడుక్కువ్, రాజకీయాలు చేస్తున్నవ్. ఫన్డ్స్ లో ఇంత డబ్బు వస్తే ఇంత పర్సంటేజీ వేళ్లకు

వస్తుందన ఉద్దేశంతో చేస్తున్నారు. వీరు చావుతో రాజకీయాలు చేస్తున్నారు. ఇది మంచిది కాదు. ఈ రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రికి ఇది మంచిది కాదు. మీకు తెలుసు, మేము ప్రతి జాగాలకు వెళ్లడం జరిగింది...

(అంతరాయము)

మేము శ్రీశైలంకు వెళ్లడం జరిగింది, కృష్ణాకు వెళ్లడం జరిగింది, గుంటూరుకు వెళ్లడం జరిగింది. ఈ గవర్నమెంట్‌లో పోలీసువారు మానభంగం చేస్తే అక్కడికి మేము వెళ్లడం జరిగింది, మర్నాటి చేస్తే వెళ్లడం జరిగింది, ఈ రోజు ప్రజలు మీకు బుద్ధి చెబుతారు, సిగ్గు లేకుండా మాట్లాడుతున్నారు...

(గౌరవ సభాపతి అధ్యక్ష స్థానంలో వున్నారు)

మిస్టర్ స్పీకర్:- వాచీజ్ ది ఇష్యూ..

శ్రీ డి. శివరామరాజు:- (కాంగ్రెస్ పక్ష సభ్యులను ఉద్దేశించి) మీ పార్టీ దౌర్భాగ్యం ఇది...

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబు నాయుడు:- కోడండరెడ్డిగారూ, నేను ఇండాకా చెప్పాను, కాంగ్రెస్ పార్టీలో మంచి వాళ్లు కొందరు వున్నారని, ఏ రకం మనుషులు ఉన్నారో వారికి తెలుసు, నేను మాట్లాడడం లేదు...

(అంతరాయము)

శ్రీ పి- జనార్థన్ రెడ్డి:- రాజకీయ హత్య చేసి నువ్వు మాట్లాడుతావ్ రాజకీయాల గురించి, నువ్వు నాకు అంటావ్?

(శ్రీ డి. శివరామరాజు మొదలైన వారినుంచి అభ్యంతరం)

ఇదే అసెంబ్లీలో చెప్పారు, నాలో 30 శాతం కాంగ్రెస్ రక్తం వుందని అన్నారు.

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఐ యామ్ నాజ్ ఎలోవింగ్...

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబు నాయుడు:- వేతులు, కాళ్ళు పెత్తెత్తి మాట్లాడితే లేకుంటే నువ్వు, నువ్వు అని మాట్లాడితే ఇక్కడ మేము కూడా ఉన్నాం. సభా సాంప్రదాయాలు ఉన్నాయి, గౌరవం వుంది. ఈరోజున ఎథిక్స్ కమిటీని ఎందుకు పెట్టుకొన్నామంటే కొంత మంది ఈ విధంగా మాట్లాడుతున్నారు కాబట్టి మా లాంటి వాళ్ళం వాళ్ళను కొంటే చేయలేకపోతున్నాం ఆ దుర్భాషలో అందువల్ల ఎథిక్స్ కమిటీని అలాంటి వాళ్ళను కంట్రోల్ చేయడానికి పెట్టుకొన్నాం. ఇక నాగేశ్వరరావుగారికి తెలుసు, ఫోన్ లీడర్స్ ను మేము మేటింగ్ నుకు పిలిచేవాళ్ళం. అయితే రోజయ్యగారు పి.సి.సి. పెన్సిడెంట్ గా వుండి ఫోన్ లీడర్స్ ను కాదు, పార్టీ లీడర్స్ ను పిలవాలని ఆయన అడిగినప్పుడు, అదేవిధంగా సి.పి.ఎం. నుంచి కూడా అడిగినప్పుడు పొలిటికల్ డిసిషన్స్ వుంటాయి కాబట్టి అప్పటినుంచి పార్టీ లీడర్స్ ను - పెన్సిడెంట్ కు, జనరల్ సెక్రెటరీకి పంపిస్తున్నాం. అయితే పార్టీ లీడర్స్, ఫోన్ లీడర్స్ ఇద్దరు కూడా వస్తున్నారు. నేను ఎప్పుడు కూడా ఫోన్ లీడర్స్ ను రావడంని చెప్పలేదు, వారి పార్టీ నుంచి ఇద్దరు, ముగ్గురు వస్తే వాళ్ళు చెప్పింది వేంటున్నాం, సజెషన్స్ తీసుకొంటున్నాం, అది ఒక సాంప్రదాయంగా వస్తోంది. ఇక మొన్న ఫోన్ లీడర్స్ కు కూడా ఇన్ ఫర్మేషన్ ఇవ్వాలని చెప్పి ఫోన్ లీడర్స్ కు, పార్టీ పెన్సిడెంట్ కు ఇన్ ఫర్మేషన్ పంపితే ఇతర పార్టీల వారు వస్తే కాంగ్రెస్ పార్టీ వారు మాత్రం రాకుండా ఇప్పుడు బ్లాబ్ లింట్ గా సత్యదూరమైన విషయాలు చెబుతున్నారు. వాళ్ళ పి.ఎ.కు ఫోన్ చేసి ఆయన కూడా ఇన్ ఫర్మేషన్ ఇచ్చామని కన్ ఫర్మ్ చేసినా పి.సి.సి. వారు మరియు ఫోన్ లీడర్స్ మాకు- ఇన్ ఫర్మేషన్ రాలేదని చెప్పే పరిస్థితి వచ్చింది. ఇన్ ఫర్మేషన్ ఇవ్వకుండా ఇచ్చామని చెప్పే అవసరం మాకు లేదు. ఇతర లీడర్స్ వచ్చి ఒక కాంగ్రెస్ పార్టీ వారు రావడంలేదంటే ఏవిధంగా అవకాశ రాజకీయాలకు ఉపయోగించుకొంటున్నారో, ప్రజలను కూడా మీసీలేడ్ చేస్తున్నారో ప్రజలే అర్థం చేసుకొంటారు. ఈరోజు అన్ని పార్టీలవారు వస్తున్నారు, మాట్లాడుతున్నారు. కానీ వేరీ నోటి నుంచి 24 గంటలూ డిన్నర్, డిన్నర్, దుప్పులు అని తప్ప రెండో మాట రావడంలేదంటే కేవలం రాజకీయం చేసి, బ్లాక్ మెయిల్ చేసి మాట్లాడడం తప్ప ప్రజల సమస్యల గురించి - ఫ్లడ్స్ గురించి గానీ, రాష్ట్రానికి జరిగిన నష్టాన్ని గురించిగానీ మాట్లాడడంలేదు. ఇది ప్రజలు కూడా అలోచిస్తున్నారు. మీరు చెప్పిన వాటిన్నీంటికీ సమాధానాలు చెప్పాం, ఎంక్వయిర్ వేశాం, ప్రతి రోజూ ఏదో మాట్లాడి రాజకీయ పబ్లిం గడుపుకోవాలంటే మాత్రం ప్రజలు మిమ్ములను క్షమించే పరిస్థితి వుండదని మాత్రం మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ గాదె వెంకటరెడ్డి (పర్చూర్):- అసలు అపోజిషన్ పార్టీ లీడర్స్ తో మేటింగ్ అంటే ఫోన్ లీడర్స్ ను పిలవాలి. కానీ చంద్రబాబు నాయుడుగారు ముఖ్యమంత్రి అయిన తరువాత.....

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబు నాయుడు:- మీతులు వెంకటరెడ్డిగారు నాకు సమాధానం చెప్పాలి, ఎందుకంటే దీనికి నాకు సమాధానం దొరకడం లేదు. వెంకటరెడ్డిలాంటి విజ్ఞులు, చదువుకొన్నవారు సమాధానం చెప్పతారని అడుగుతున్నాను. అన్ని రాజకీయ పార్టీలకు పార్టీ ప్రెసిడెంట్, ఫోర్ లీడర్స్ వుంటారు, కొఆర్డినేషన్తో పని చేసుకొంటారు. కానీ కాంగ్రెస్ పార్టీలో మాత్రం రెండు పార్టీలు ఉన్నాయో, మూడు పార్టీలు వున్నాయో నాకు తెలియదు. మీకు ఒక లెక్చివరు పార్టీ కాదు మూడు నాలుగు పార్టీలు ఉన్నాయి. 1-20 ఉన్నాయి. ఇంజనీర్ డిఫరెన్స్ వున్నాయి. ఎవరికి పంపించాలో తెలియవేయాలి. మ. వారికే పంపిస్తాము. ఇప్పటికీ కూడా నాకు ఎద్యసు దొరకడం లేదు. ఎవరికి చెప్పాలో మీరే చెప్పండి?

శ్రీ గాదె వెంకటరెడ్డి:- ముఖ్యమంత్రిగారు చాలా చాలా ఎక్కువగా మాట్లాడారు.

(అధికార పక్షం నుంచి అంతరాయం)

ఒక సభ్యుడు మాట్లాడినపుడు ఇతర సభ్యులు మాట్లాడకుడదు అని ఎఫీక్స్ కమిటీ నిర్ణయం..

Mr. Speaker:- Please maintain silence. I permitted Venkata Reddy Garu to speak. Please have patience.

(ఇంతంతాన్ని)

శ్రీ గాదె వెంకటరెడ్డి:- శాసనసభలో ఈ విషయం గురించి ఒకరకంగా సమాధానం చెప్పవలసిన బాధ్యత, క్లారిఫికేషన్ చెప్పవలసిన బాధ్యత మీ ముందే వుంది. కొంచెం స్వేచ్ఛగా వుండాలని చెప్పండి? చంద్రబాబు నాయుడుగారు ముఖ్యమంత్రి అయిన తరువాత ఫోర్ లీడర్లు అందరికీ కూడా ఇన్విజిషన్స్ పంపించడం జరుగుతా వున్నది. పి.సి.సి.కి పంపించే వారు కాదు. ప్రతిపక్షాలు అంటే ఫోర్ లీడర్లు లేకుండా మేటింగు జరగడం అనేది ఎక్కడా చరిత్రలో, ఏ రాష్ట్రంలోనూ లేదని మనవి చేస్తున్నాను. మొదట్లో ఫోర్ లీడర్లుకు పంపేవారు. తరువాత ఎందుకు మానుకున్నారో తెలియదు. కాంగ్రెసు పార్టీ ఫోర్ లీడర్లుకు ఇన్విజిషన్ పంపించడం మానేశారు. ఇది నగ్నసత్యం. దీని విషయంలో కొంత మందికి తెలియదు. ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పిన దానికి సమాధానం చెప్పుతున్నాను. తక్కినవారు కామెంట్ చేస్తే బాగుంది? ఇది ప్రధానమైన సమస్య. పి.సి.సి.కి పంపించడం నేర్చుకున్నారు. ఇంకొకటి మనవి చేస్తున్నాను. రేపు మేటింగు అయితే సాయంత్రం 5 గంటలకు పి.సి.సి ఆఫీసులో పడేయడం జరుగుతా వుంది. మేము కోపరేట్ చేయడం లేదు

అనే మాట సరేంది కాదు. దేవెగొడగారు వచ్చినపుడు, మరియు చతురానన్ మిశ్రా వచ్చినపుడు, 1996లో గాని, ప్రతిసారీ మేము సహకరిస్తూ వస్తున్నాము. వారు పిలుస్తుంటే వస్తున్నాము. స్కెక్చోన్ కు సంబంధించి, వరదలకు సంబంధించిన విషయాలలో కోపరేట్ చేస్తున్నాము. గౌ. ప్రధాన మంత్రి శ్రీ దేవెగొడ విశాఖకు వచ్చినపుడు మరియు చతురానన్ మిశ్రా వచ్చినపుడు కలవడం జరిగింది. గౌరవనీయులు అయిన శ్రీ వాకీపెయిగారు వచ్చినపుడు కూడా కలవడం జరిగిందని మనవిచేస్తున్నాను. ఎయిరోప్లేన్ లో వారితో కలసి ఎరియల్ సర్వీస్ కూడా పాల్గొన్నాము. కానీ ఘట్టమంతిగా మేము సహాయం చేయడంలేదు, సహకరించడం లేదు, శ్రద్ధ లేదు, ఇంటర్ స్టూ లేదని చెప్పడం భావ్యంగా లేదు. వారు సభానాయకుడిగా వుండి, కొంచెం సంయమనం పాటించి మాట్లాడితే మంచిదని అభిప్రాయపడుతున్నాను. ఘట్టమంతిగా సభానాయకునికి వుండవలసిన గౌరవాన్ని హుందాతనాన్ని కాపాడుకోవాలని కోరుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను. ఇకముందు ఏదైనా సరే, మేటింగుకు పిలవండి ఇద్దరినీ అయినా, ముగ్గురినీ అయినా మా పార్టీ తరపున వస్తారు. పి.సి.సి.కి. పంపించండి మరియు సి.ఎల్.పి. కూడా పంపించండి, మేము ఎవరము అయినా వస్తాము మా అభిప్రాయాలు చెప్పతాము.

శ్రీ జి. బుచ్చయ్య చౌదరి (రాజమండ్రి):- అధ్యక్షా, వారి ప్రెసిడెంటు ఒకటి చెప్పతారు, వేరు ఒకటి చెప్పతారు.

Mr. Speaker:- Buchaiah Chowdary Garu, you are not the person to reply. Let us go to the subject.

శ్రీ గాదె వెంకటరెడ్డి:- ఇన్ విట్ షన్ పంపించండి? మేము రాకపోతే బేమ్ చేయండి? ఇన్ విట్ షన్ పంపించకుండా మేము రావడం లేదు, సహకరించడం లేదు అంటూ మేము వేరవిధంగా చేస్తున్నామని, కాంగ్రెసు పార్టీ వారే చేస్తున్నారనే చెప్పేమాట భావ్యం కాదు. పి.సి.సి.కి, సి.ఎల్.పి.కి డిఫరెన్సులు వున్నవని చెప్పడం సరికాదు. మా మధ్య అభిప్రాయభేదాలు లేవు. I request the Hon'ble Chief Minister to invite us. If we don't come he can name us. ప్రతిపక్షాలు అంటి ఫ్లోర్ లేడర్లు లేకుండా గవర్నమెంటు సమావేశాలు జరపడం సరియైనచర్యకావని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ బద్దం బాల్ రెడ్డి:- ఒక సజైషన్ ఇస్తాను సార్.

Mr. Speaker:- What is your suggestion? We are seriously discussing an issue.

శ్రీ బద్దం బాల్‌రెడ్డి:- అధ్యక్షా, సభ్యులయొక్క హక్కులను రక్షించాలని కోరుతున్నాను. ఏ ప్రభుత్వమైనా ఆ పార్టీ ప్రభుత్వం వున్నా ఈ పార్టీ ప్రభుత్వం వున్నా ఆపార్థం చేసుకోవడానికి వీలు లేకుండా చూడాలి. ఎందుకంటే, గౌరవ వెంకటరెడ్డి గారికి తెలుసు. మీ సమక్షంలో, ముఖ్యమంత్రిగారి సమక్షంలో మాకు ఫోన్ లీడర్లుకు ఇంపార్టెన్సు వుంటుంది. ముఖ్యమంత్రిగారి సమక్షంలో అయినప్పటికీ ఫోన్ లీడర్లుకు ఇంపార్టెన్సు వుంటుంది. మా ఫోన్ లీడర్లును పిలిచే ఆనవాయితీ పెట్టుకుని మాకు అవకాశాన్ని కల్పించాలని కోరుచున్నాను. అంటే, మా పార్టీకి ఇన్‌విటేషన్ ఇచ్చినా, ఫోన్ లీడర్లుకు కూడా ఇన్‌ఫర్‌మేషన్ ఇచ్చే ఆనవాయితీ పెట్టుకోండి. పార్టీ ప్రెసిడెంటు ఇతరులు డిల్లీ పర్యటనలో వుండవచ్చు, ఢిల్లీలో వుండవచ్చు, ఎక్కడ దొరుకుతారు? జాతీయ పార్టీ అయితే దొరుకరు. కాబట్టి, ప్రెసిడెంటు, జనరల్ సెక్రటరీ లేని సందర్భంలో కనీసం ప్రజాప్రతినిధులుగావున్న ప్రతిపక్ష పార్టీ ఫోన్ లీడర్లును పిలువాలి. సిటిలో వున్నా మీటింగు ఎక్కడ వున్నా, మేము కానీ, ఆఫీసు బేరర్లు కానీ రావడానికి అవకాశం వుంటుంది. మీరు విశాల హృదయంతో అహ్వనిస్తున్నారు. కాదనడం లేదు. ఒక్కొక్కసారి పార్టీ నుంచి ఇద్దరు, ముగ్గురు వచ్చినా ఎందుకు వచ్చారు అని అడిగిన సందర్భాలు లేవు. దయచేసి, పార్టీ పరంగా వారు నిర్ణయిస్తారు. ఫోన్ లీడర్లు వెంటి ఎవరిని అయినా రానేయండి. ఒక స్టాండింగు ఆర్డరు ఇవ్వాలి. ముఖ్యమంత్రిగారు మాకు అవకాశం కల్పించాలని కోరుచున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఫోన్ లీడర్లును పంపించవలసిన బాధ్యత మీ మీద వుంది కదా?

శ్రీ బద్దం బాల్‌రెడ్డి:- ఇన్‌విటేషన్ ఇస్తున్నార కదా? పార్టీకి ఇవ్వాలి. ఫోన్ లీడర్లుకు కూడా యివ్వాలి.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- నేను ఒక పార్టీ ఫోన్ లీడర్లును పిలుస్తున్నాను. కొంతమంది పార్టీ ప్రెసిడెంటు మమ్మల్ని పిలువాలి అన్నారు. ఇంతకు ముందు శ్రీ రోశయ్యగారు అట్టెక్కు చేశారు. మా పార్టీ తరపున గవర్నమెంటు మమ్మల్ని పిలువాలని కోరారు. అప్పటి నుంచి పార్టీలీడర్లుకు పిలిచాము. నేను ప్రతి పార్టీకి అసెంబ్లీ వున్న సమయంలో ఫోన్ లీడర్లుకు ఇన్‌విటేషన్ పంపుతున్నాను. అసెంబ్లీ లేనప్పుడు పార్టీకి పంపుతున్నాము ఎందుకంటే, పార్టీలో ఎవరినైనా పంపిస్తారని, లేదా పార్టీలీడర్లును పిలుస్తాము. మీరు డిస్కషన్ చేసుకుని పంపించండి? ఎవరిని పంపించినా వారితో మాట్లాడతాము. కాంగ్రెసు పార్టీ శ్రీ వెంకటరెడ్డిగారితో మాట్లాడాము. ఇష్టం లేకుంటే అవాయిడ్ చేస్తున్నారు. ఆ విషయం కూడా తెలుసుకోకుండా ఇన్‌ఫర్‌మేషన్ పంపించడంలేదని నెపం వేయడం బాగాలేదు. ఒకసారికారు, అనేకసార్లు కాంట్రావర్సీ వచ్చింది. ఇన్‌ఫర్‌మేషన్ ఇచ్చినపుడు రాలేదని చెప్పడం సబబు అయిన పద్ధతి కాదని మనవి

చేస్తున్నాను. ఇన్ఫర్మేషన్ ఇచ్చాము నేను కన్ఫర్ చేస్తున్నాను ఇచ్చాము ఫోర్ లీడర్లతో మేటింగు వుందని మా సెక్రటరీ, పిఎతో కూడా చెప్పాను. మెసజీ అందిందని కన్ఫర్మేషన్ ఇచ్చారు. That is the information.

శ్రీ పి. జనార్దన్ రెడ్డి:- మా విషయం చారీ మీ ఎట్లా చివుతారు సార్. ఎమీ మాట్లాడుతున్నారు సార్ ఆయన ఆయన ఇష్టం వచ్చినట్లు మాట్లాడుతున్నాడు

(ఇంటరవ్యూస్)

శ్రీ ఎన్. వంద్యబాబు నాయుడు:- కాంగ్రెసు సభ్యులు చిబ్బలు, ఆలోచించుకోండి, ఎవరికి చెప్పాలో ఆలోచించండి, ఆల్ ఫోర్ లీడర్లు వచ్చినప్పుడు మీరు రాకపోతే, ఇన్వేస్ట్మెంట్ రాలేదని మా మీద నెట్టడం కరెక్టు కాదు. ఇంతకంటే దౌర్జన్యం ఇంకొకటి లేదు. రాజకీయాలు ఒక పద్ధతి ప్రకారం జరుగుతున్నాయి. ప్రజాస్వామ్యం ప్రకారం జరుగుతున్నాయి. కానీ ఇష్టం వచ్చినట్లు జరిగడం కు. నేను చెప్పాను కాబట్టి చెబుతున్నాను. మళ్ళీ మళ్ళీ రాబోయే రోజుల్లో ఎన్నికలకు ప్రకారం వార్షికోత్సవం ఇన్వేస్ట్మెంట్ పంపుతాము. శాసనసభ సమయంలో మేటి మాట్లాడడం జరుగుతోంటే ఇది ఎప్పటినుంచో సంప్రదాయం ప్రకారం వస్తున్నది ఆ గాంధీదాయాన్ని సాజీస్మావని మేకు తెలియచేస్తున్నాను.

1.30 | శ్రీ ఎన్. సాంబయ్య:- అర్జున్, నేను మాటా దిన దానిలో అసహనమెంటు చేస్తున్నాను. తప్ప కానీ ప్రతిపక్షంలో ఉన్నప్పుడు, కఠికారపక్షానికి అనుకూలంగా, వారికి వచ్చిన విధంగా మాట్లాడడం అంటే గాంధీ తెలిసిన ప్రజాస్వామ్యంకోసం ఎక్కడా క సేవగా జరగలేదు. అందు వల్ల నేను మనవి చేసేది - అధికారంలో ఉండే వారు మళ్ళీ అధికారంలోకి రావడానికి అనేక రకాలైన ప్రోగ్రామ్స్ పెడతారు. వాటిలో లోపాలు చెప్పడం ప్రతిపక్షాల ధర్మం. దానిలో భాగంగానే చెప్పాము తప్ప వేరేగా కాదు.

మిస్టర్ స్పీకర్:- స్పీకర్ గురించీ మాట్లాడండి

శ్రీ ఎన్. సాంబయ్య:- సరైన దృక్పథంతో అర్థం చేసుకోవాలని అనడం తప్ప వేరే కాదు. ముఖ్యమంత్రిగారు కానీ సహజంగా ఏ వార్డు అడిగితే అయినా కానీ ప్రోగ్రామ్స్ పెడతారు. మన ముఖ్యమంత్రిగారు విజన్-2020 అని చెబుతారు. కర్నూట్ విజ్ఞాన వేదికలు ఉన్నాయి. జన్మభూమి అన్నాను. అటువంటి కార్యక్రమాలలో రోడ్డుసాట్లు ఏమీటి, అనే ప్రజలకు ఉపయోగపడుతున్నాయో, లేదా అనేది చెప్పవలసిన ధర్మం చూడి. జన్మభూమి

కార్యక్రమం ఈ రోజుది కాదు. శ్రమదానానికి సంబంధించినది. దానికి సంబంధించిన కంట్రీబ్యూషన్స్ చేస్తేనే, పృజలకు మేలు కలుగుతుంది. పృజలను భాగస్వాములుగా వేయించినట్లు ఉంటుందనీ ముఖ్యమంత్రిగారి ఉద్దేశం. ముందు 50 శాతం, 30 శాతం అనే తరువాత 50 శాతం అనే పెట్టడం జరిగింది. ఆయన ముఖ్యమంత్రి అయిన తరువాత ఇది నాలుగవ సంవత్సరం. ఈ నాలుగు సంవత్సరాల నుంచీ 15 శాతం, 30 శాతం అని...

(ఇంటరవ్యూస్)

మిస్టర్ స్పీకర్:- జన్మభూమి గురించి మాట్లాడుతున్నారా? సైకోలోజీ గురించి చెప్పండి.

శ్రీ ఎస్. సాంబయ్య:- ఒక్క నిమిషం వినండి. 1995 నుంచీ ఈ రోజు వరకూ సైకోలోజీలో సరిపోయింది అని మనవి చేస్తున్నాను. దెబ్బతెన్న రైతులు 15 శాతం, 20 శాతం లేదా 30 శాతం అనే రకంగా ఎట్లా పెట్టగలుగుతారు? రైతుల పర్సెంటేజ్ పవర్ ఏమయినా పెంచారా? తలసరి ఆదాయం పెంచడానికి కృషి చేశారా? అవి రెండూ లేకుండా జన్మభూమి కార్యక్రమం ఎట్లా సక్సెస్ అయిందనుకుంటారు అనే విషయం మనవి చెయ్యడానికి చెప్పాను తప్ప, లేకపోతే జన్మభూమి గురించి మాట్లాడే అవసరం లేదు. మరొక విషయం ఏమంటే, ఇంత దెబ్బతెన్న ఉన్నారు కనుక రైతుల పరిస్థితిని గమనించాలి. అగ్రికల్చర్ ఎకానమీ మన రాష్ట్రంలో కానీ దేశంలో కానీ చూస్తే 75 శాతం మంది దీనిపై జీవించడం మనకు తెలిసిందే. అంత ప్రాధాన్యత ఉన్న అగ్రికల్చర్ సర్వనాశనం అవుతోంది. నాలుగు సంవత్సరాలుగా తుఫానులతోను, కరువుతోను సర్వనాశనం అయింది కనుక దాని కోసం కొన్ని సూచనలు చేస్తున్నాను. పంటల భీమా పథకం పెట్టి తీరాలి. బ్యాంకుల నుంచి ఇంతకు ముందు మాదిరిగా ఎకరానికి ఖర్చు రూ. 1000 అయితే 20 శాతం ఇస్తే కుదరదు. కనీసం 85 శాతం అయినా వ్యాపారులకు, ఇండస్ట్రీస్ కు ఇచ్చే మాదిరిగా రైతులకు కూడా ఇవ్వవలసిన అవసరం ఉంది. 20 శాతం ఇస్తే మిగతా 80 శాతం వారు ప్రయివేటుగా అప్పులు తెచ్చుకుని, అధిక వడ్డీలు కడుతున్నారు. తుఫాను, కరువు పరిస్థితుల వల్ల మరింత అప్పుల పాలయి, అత్యవసరాలు చేసుకునే పరిస్థితి వస్తోంది. కనుక దానిని నివారించాలంటే వ్యాపారులతో సమానంగా బ్యాంకులు కానీ, ఫైనాన్షియల్ ఇన్స్టిట్యూషన్స్ కానీ 85 శాతం అప్పు ఇచ్చే పరిస్థితి కల్పించాలి. అటువంటి పరిస్థితి వస్తే బాగుంటుంది. సైకోలోజీ వంటి నేచరల్ కెలామిటీస్ వచ్చినప్పుడు ఆ సంవత్సరం వరకయినా కనీసం వడ్డీని మాఫీ చేసే విధానం ఉండాలి. అది కూడా చెయ్యకపోవడం వల్ల రైతులు సర్వనాశనం అవుతున్నారు. పంటల భీమా పథకం అమెరికాలో ఉంది, జపాన్ లో ఉంది. మన దేశంలో చిన్న కమతాలు కనుక జపాన్ లో స్టడీ చెయ్యండి. అక్కడ మనకు సామ్యంగా

ఉంటుంది. అక్కడ నీడే, ఫర్మిలైజర్స్ సప్లయ్ చేస్తారు. సక్యైఫైర్లుగా ఉంది ఆ దేశం రైతులు చాలా బాగా పని చేస్తున్నారు. అప్పుల పాలు కాకుండా ఆ ప్రభుత్వం ఏర్పాటు చేసింది. అక్కడ రైతులకు తెలియకుండా ఇన్ క్రెడిట్ గా వ్యాపారాలు, సెల్లుల వనూలు చేస్తున్నారు. అట్లాగే పెద్ద కమిషనాలు గల యు.ఎస్.ఎ.లో చిన్న కమిషనాలు గల జపాన్ వక్కగా జరుగుతోంది కనుక మన దేశంలో కూడా అటువంటి కార్యక్రమాలు చేపట్టాలని మనవి చేస్తున్నాను. కేవలం కేంద్ర ప్రభుత్వం వెయ్యాలి, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం మ్యూచువాలిటీ లు ఉంటుంది అని కాకుండా, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కూడా వెయ్యవచ్చును కేంద్రంలో చేయించే అవకాశాలు ఉన్నాయి. చేయించేటప్పుడు రైతు సంఘాల ప్రతినిధులను మినహా వ్యవసాయ విశ్వవిద్యాలయాల ప్రతినిధులను, జనరల్ ఇన్ సూరిస్, జి.ఎ. సంపాదించి వారి సూచనల మేరకు క్యాప్ ఇన్ సూరిస్ అవులు చేసే అవకాశం ఎంతైనా ఉంది. క్యాప్ లోకి ఇన్ సూరిస్ ఇప్పటి వరకూ ఉంది కానీ క్యాప్ ఇన్ సూరిస్ తేదు. పప్పు గాఢాలకు, మిగతా వాటికి ఉండి తప్ప, వ్యాపార సంబంధం లేదు. చుఫాను, కరువు పరిస్థితులు మన రాష్ట్రాన్ని ఎక్కువగా బీడిస్తున్నాయి కనుక ప్రతి సంవత్సరం ఎంతో చూచి రైతులను నష్టపోతున్నారు. దీని గురించి అలోచించాలి కృషి, నదీ వరదల వల్ల గుట్టలను ఏడయినా ప్రమాదం వస్తే, కారు కూడా పోలేని పరిస్థితి ఉంది. గట్లను పటిష్టం చేస్తారు రోడ్లు వేస్తే, అటువంటి పరిస్థితులలో చివనే ట్రాన్స్ పోర్ట్ కు అవకాశం ఉంటుందని సూచిస్తున్నాను. హెక్టారుకు రు. 300 అనొరు. 500 అనో ఇవ్వాలి, కూడా రైతులకు అందలేదు. దబ్బు వస్తుందన్నాడు కానీ అంత చాలా రాజీవ్. నెలరోజులు అయింది. రైతులు కానో, కూనో వస్తుందని దురు షా, సె.ఎ. వాస్తవం. రిలేఫ్ మెజిస్ట్రేట్ ఏజీ ఉన్నప్పుడే, అన్ని పార్టీలకు సంబంధించిన హాతిగింజులతో గ్రామ సభలు నుంచీ రిలేఫ్ మెజిస్ట్రేట్ కుమిచే వేగే అవకాశాలకు, ఎవ్వరికీ తాళం ఉంటుంది. మన రాష్ట్రంలో ఉల్లివాయలు ఇంకా పనిచేయకు అమ్మవలసిన ఇవనరం లేదు కందిపప్పు అంత రేటుకు అమ్మనవనరం లేదు ధానం అంత రేటుకు అమ్మనవనరం లేదు కొన్ని రెస్ట్రాక్ట్ చేశారు. ఎసెన్సియల్ కనావిటీస్ ఉన్నాయి. దాని కింద వెళ్లి భరణ రాకుండా చేస్తున్నారు కనుక పంటలు తగ్గిపోతున్నాయి. ఉల్లి మూడు మాసాలలో పండించే పంట. ఇంత రేటు ఉంటే, దాని మీద యిద్ద మాపలేదని వీ, ము. కృష్ణం అవుతోంది. ఇది కంటికి కనిపిస్తున్న విషయం. ఇటువంటివి శ్రద్ధగా చూసి ఆదుకావలసిన అవసరం ఎంతైనా ఉంది నాకే అవకాశం ఇవ్వనందుకు ధన్యవాదాలతో సె.ఎ. తీసుకుంటున్నాను.

140 శ్రీ కె. సుబ్బారావు:- అధ్యక్షా, రాష్ట్రవ్యాప్తంగా ముద్రణలో మూడు దశలుగా ము. తరువాత మళ్లీ ఇటీవల విశాఖపట్నం ఇతరతాళ జిల్లాలో నాల్గవ పర్యాయం వచ్చిన పెను తుఫాను, భారీ వర్షాల కారణంగా తీవ్రమైన నష్టం జరిగింది అలాగే ఈనాడు ఈ పెను తుఫానులు, వరదలు భారీ వర్షాలు వేటి అన్నిటికీ సంబంధించి కూడా ప్రభుత్వ పరంగా తీసుకున్న కొన్ని ముందు జాగ్రత్త చర్యలతోబాటు ప్రధానంగా ఆయా ప్రాంతాలలో

ఉన్నటువంటి ప్రజానీకం, ఆ యా ప్రాంతాలలో ఉన్న రైతాంగం తీసుకున్న చొరవ కారణంగా ముఖ్యంగా దూరదర్శన్ కావచ్చు, ఆకాశవాణి కావచ్చు, పత్రికలు కావచ్చు ఇచ్చిన సూచనలు వేటిని అన్నిటిని దృష్ట్యలో పెట్టుకుని పెద్ద ప్రమాదం, ప్రాణ నష్టం జరగలేదన్నది స్పష్టంగా ఇక్కడ - అవుతోంది. ఇంగ్లీష్ ప్రచారనమైన నష్టం శ్రీశైలం ప్రాజెక్టుకు జరిగింది. దానికి సంబంధించి ప్రత్యేకంగా 304 ఉంది కాబట్టి దానికి సంబంధించిన అంశాలు చెప్పడానికి సిద్ధంగా లేము.

ప్రధానంగా తుఫానులు, వరదలు వేటికి సంబంధించినంత వరకు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం గతంలో కంటే మెరుగుదల చర్యలు చేపట్టామని, పెంపుదల చర్యలు చేపట్టామని చెబుతున్నది. ఈనాడు పెరుగుతున్న ధరలకు అనుగుణంగా, అవసరాలకు అనుగుణంగా, జరిగిన నష్టాలకు అనుగుణంగా అటు రైతాంగానికి కాని, ప్రజలకు కాని సరయిన రేటిలో కావలసిన సహాయ, సహకారాలు సంతుష్టికరంగా అందలేదని మనవి చేస్తున్నాను. దాదాపు ఈ రాష్ట్రంలో 2525 కోట్ల రూపాయలు నష్టం జరిగిందని ఇంతకు ముందు ప్రకటించింది. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కూడా రు. 240 కోట్లు మొట్టమొదటి రిలేజ్ చేసి అనేక ప్రాంతాలలో కొన్ని కార్యక్రమాలు చేపట్టడానికి ఖర్చు పెట్టడం జరిగింది. అలాగే మన ప్రధాన మంత్రి మన రాష్ట్రంలో పర్యటించి రు. 200 కోట్లు సహాయం ప్రకటించింది. ఇది సహాయమా, గ్యాంటా ఏ విధంగా ఉందన్నది చెప్పలేదు. ఇందులో కేవలం కొంత మేరకు గ్యాంటా ఉన్నదనీ, మిగిలినది ముందస్తు సహాయమన్న విషయం కనపడుతోంది.

ఈనాడు రాష్ట్రంలో సంభవించిన నష్టానికి అనుగుణంగా ప్రధాని ప్రకటించిన రు. 200 కోట్లు కూడా పూర్తిగా గ్యాంటాగా మంజూరు చేయాలని కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని డిమాండ్ చేయవలసిన అవసరం ఉంది. రు. 200 కోట్లు అన్నది చాలా పాక్షికం అనుకుంటున్నాను. మళ్లీ ఇటీవల గత 14, 15 తేదీలలో జరిగిన నష్టాలతో పోల్చుకుంటే తిరిగి మన ప్రభుత్వం కేంద్ర ప్రభుత్వం నుంచి నష్టపరిహారం రాబట్టవలసిన అవసరం ఉంది. అలాగే సెంట్రల్ టీమ్స్ పరిశీలించి తగిన నివేదికలు ఇవ్వవలసిన అవసరం ఉంది. కనీసం రు. 1000 కోట్లు మన రాష్ట్రానికి ఇస్తే తప్ప ఇవ్వాళ ఉన్నటువంటి ఉపద్రవ పరిస్థితి నుంచి బయటపడే పరిస్థితి లేదు.

అక్కడక్కడ కొన్ని అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు, పునర్నిర్మాణ కార్యక్రమాలు పునరావాస కార్యక్రమాలు చేపట్టినా ఇది చాలా పాక్షికమైన పద్ధతిలో ఉన్నాయి. ఇవ్వాళ జరిగిన నష్టంతో పోల్చుకుంటే చాలా పరిమితమైన రేటిలో ఉన్నాయి. ఈనాడున్న రుతుపవనాలు చూస్తుంటే ఈ రాష్ట్రంలో ఉన్న రైతాంగం అంతా కూడా ఎన్నడూ లేని మంచి రోజులు వస్తాయి, మంచి పంటలు వస్తాయని ఆశించారు. కానీ అధిక వర్షాల వల్ల జరగకూడని నష్టం జరిగిన కారణంగా కొలుకొలేని పద్ధతిలో, మాట్లాడలేని పద్ధతిలో

చిన్న రైతాంగం, సాధారణ రైతాంగం ఉన్న పరిస్థితి. ఈ రైతాంగానికి ప్రకటించిన సహాయంలో కేవలం వరికి ప్రకటించింది రు. 1000 లు. హెక్టారు కావచ్చు, ఇంకొకటి కావచ్చు. మిగిలిన పంటలకు ప్రకటించిన సహాయం చూస్తే జరిగిన నష్టం ఆ యా వొలాల నుంచి బయటకు పారవేయడానికి ఎకరానికి రు. 400 లు ఉంటే కనీసం కూల్ ఛార్జీలకు సరిపోదు. అందరూ వాస్తవంగా అర్థం చేసుకుంటే ఇది స్పష్టంగా అర్థం అవుతుంది. అందువల్ల హెక్టారు అని కాకుండా ఎకరాల ప్రకారం శ్రమిహారం ప్రకటించాలి. పరిహారాన్ని పెద్ద ఎత్తున అవసరాలకు అనుగుణంగా, వాస్తవాలకు అనుగుణంగా పెంపుదల చేయాలని ఈ సందర్భంగా మనవి చేస్తున్నాను.

1

అలాగే వరదలకు సంబంధించి ఒక్కో జిల్లాకు ఒక్కో పద్ధతిలో ఉన్న కారణంగా ఆ యా జిల్లాలో జరిగిన నష్టం ఒక్కో రకంగా ఉంది. ప్రకటించిన సహాయం చూస్తే అన్నిటిని జనరల్ గా చేసి ప్రకటించారు తప్ప ఆ యా ప్రాంతాలలో ఉన్న అంచనాలు ఏమిటి అన్నది బేస్ చేసుకోలేదు. అంతే కాకుండా అధికారులను మే జిల్లాలో జరిగిన నష్టం యొక్క వివరాలను ఉదయం నుంచి సాయంత్రంలాగా వ్యాదరాజాద్ కు రిపోర్టు అందేలా చూడమంటే అక్కడ ఇంత, ఇక్కడ ఇంత అని ఉన్న బొట లేని చోట రకరకాల పద్ధతిలో వచ్చిన నివేదికలు తప్ప వాస్తవ పరిస్థితులు కావు. నష్టం ఎన్ని ఎకరాలలో జరిగింది, ఏ యే ప్రాంతాలలో జరిగింది ఎంత పంట నష్టపోయిందో అన్న నిర్దిష్టమైన పరిశీలన కావాలంటే సమయం అవసరం. హడావుడిగా జరిగిన అంచనాల వల్ల చాలా తేడాలు రకరకాలుగా ఉన్నాయి. అందువల్ల వాస్తవంగా జరిగిన నష్టాలకు సంబంధించి ఆ యా జిల్లాలకు తగిన న్యాయం జరపాలని ఈ సందర్భంగా మనవి చేస్తున్నాను.

ఇవ్వాళ జరిగిన మూడు వరదలకు సంబంధించి, ప్రధానంగా కృష్ణా నదికి సంబంధించిన వరదలకు సంబంధించి కృష్ణా, గుంటూరు, నల్గొండ ఇతర ప్రాంతాలలో ముంపుకు గురి కావడం జరిగింది. దీనిని నివారించడానికి కావలసిన పద్ధతులలో గత అనేక సంవత్సరాలలో రకరకాల ప్రాజెక్టులు, రకరకాల పథకాలు ప్రకటించబడ్డాయి. కానీ ఆచరణలో జరగకపోవడం కారణంగా అనేక ప్రాంతాలలో కనీసం ఈ కరకట్టలకు బలం లేక నష్టం సంభవించింది. ఇరిగేషన్ డిపార్టుమెంట్ లో కరకట్టలకు సంబంధించి తగిన అవగాహన లేక, అజమాయిషీ లేక అనేక కట్టలు కొని తెచ్చుకోవడం జరిగింది. అందువల్ల సమగ్రమైన పద్ధతిలో ఎక్కడ ఏ రకమైన పద్ధతులున్నాయన్నది ఆలోచించి పటిష్టమైన చర్యలు తీసుకోవలసిన అవసరం ఉంది. ప్రకాశం బ్యారేజీకి సంబంధించి అక్కడ ఇబ్బిపో పట్నం ధర్మల్ స్టేషన్ కు నీరు ఇవ్వవలసిన అవసరం ఉన్న కారణంగా రెగ్యులర్ గా 11 ఫీట్ మెయినిటెన్యన్స్ చేయవలసిన అవసరం ఉన్న కారణంగా రకరకాలుగా మొత్తం బ్యారేజీకి ఇబ్బందులు ఏర్పడిన పరిస్థితి ఉంది. మరమత్తులు ఏర్పడిన పరిస్థితి ఉంది. దీనిని నివారించడానికి రిఫ్ట్ పేరుతో ఇంకో పేరుతో ఇబ్బిపో పట్నానికి నీరు ఇస్తే ఇవ్వాళ

ప్రకాశం బ్యారేజీకి ఆ రకమైన పరిస్థితి ఉండేది కాదు. దానిని కాపాడడానికి తగిన పద్ధతిలో తగిన చర్యలు తీసుకోవలసిన అవసరం ఉంది. ప్రధానంగా రైతాంగం కావచ్చు, ఆయా ప్రాంతాలలో ఉన్న ప్రజానీకం కావచ్చు - ఇవ్వాళ విజయవాడ నగరంలో ఉన్న దేవేనగర్, భీమరాంబహుర్, తోట్లవల్లూరు, వెలుగోడు, తారకరామ నగర్ ఇటువంటి ప్రాంతాలలో అక్కడున్న ప్రజానీకం అందరూ కూడా కరెంటు లేకపోయినా మనకు నష్టం వచ్చిందని రాతీర్చబడకుండా కంటికి రెప్పలా ఉండి అనేక రకమైన చర్యలు చేపట్టగలిగారు కాబట్టి ప్రాణ నష్టం, ఆస్తి నష్టం ఒక మేరకు మాత్రమే పరిమితమైంది. ఇటువంటి పరిస్థితి పునరావృతం కాకుండా తగిన చర్యలు తీసుకోవలసిన అవసరం ఉంది. ఇళ్లు పూర్తిగా నష్టపోయిన వారికి రూ. 1000/-లు ఇస్తున్నారు. ఇది చాలా పరిమితమైంది. ఎందుకంటే ఇవ్వాళ గృహనిర్మాణానికి ప్రభుత్వం తరఫున డబ్బు పెంచింది. కనుక దీనిని కూడా పెంచాలి. ఇవ్వాళ ఇచ్చిన వెయ్యి రూపాయలు ఏమాత్రం సరిపోవు. దానిని పెంచాలి. అడ్డికు ఉన్న వారికి సహాయం అందడం లేదు. అడ్డికున్న వారికి వంట పాత్రలకు రూ. 500లు ఇచ్చారు తప్ప నష్ట పరిహారం ఇవ్వడం లేదు. దానిని సరిచేసి అడ్డికున్న వారికి కూడా ఇవ్వవలసిన అవసరం ఉంది. వార్షిక ఆదాయం రూ. 12,000 లోపు ఉన్న వారికి మాత్రమే సహాయం అందుతోంది. ఇవ్వాళ ఉన్న పరిస్థితిలో దానిని కనీసం రూ. 20 వేలకు వార్షిక ఆదాయానికి పెంపుదల చేసి నష్ట పోయిన వారికి ఇచ్చి వారిని ఆ రకంగా ఆదుకోవాలని మనవి చేస్తున్నాను. అనేక ప్రాంతాలలో మునిసిపాలిటీలు కావచ్చు. రకరకాలైన రోడ్లు, భవనాలు కావచ్చు రూ. 410 కోట్లు నష్టపోతే కేవలం రూ. 30 కోట్లు మాత్రమే అంద చేశారు. ఎలక్ట్రిసిటీ రూ. 308 కోట్లు నష్టపోతే రూ. 50 కోట్లు మాత్రమే ఇవ్వడం జరిగింది. మునిసిపాలిటీలు రూ. 160 కోట్లు నష్టపోతే కేవలం రూ. 10 కోట్లు మాత్రమే ఇచ్చారు. విజయవాడ నగరంలో రూ. 13 కోట్లు నగర పాలక సంస్థ నష్టపోతే కేవలం రూ. 30 లక్షలు మంజూరు చేసింది. ఒక రోడ్ కానీ, ఒక ప్రాంతం కానీ అభివృద్ధి చేయడానికి సరయిన పరిస్థితి లేదు. పరిహారం పెంపుదల చేయవలసిన అవసరం ఉంది. ఇవాళ మొత్తం తీర ప్రాంతం అంతా కూడా పంటలు నష్టపోయి 1.50 రైతాంగం అంతా కూడా ఇబ్బంది పడుతున్న పరిస్థితి వున్నది. అలాగే మ. విశాఖపట్టణం కావచ్చు, విజయనగరం కావచ్చు ఈ జిల్లాలలో కూడా రైతాంగం పంట అంతా పోయి చాలా విపరీతమైన ఇబ్బందులకు, నష్టాలకు గురి అవుతున్న పరిస్థితి వున్నది. అనంతపురం ప్రాంతంలో కూడా కనీస పద్ధతులలో కూడా సహాయ సహకారాలు అందలేదనేది వున్నది. నీన్న, మొన్నటి తుఫానులో కూడా కొన్ని ప్రాంతాలలో దాచేపల్లి అలాంటి చోట్ల కూడా సహాయం అందలేదు. 14వ తారీఖున వరద వస్తే ఈనాటికి కూడా సహాయం అందలేదని ఆభేషర్ల మీద ఆందోళన జరుపుతున్న పరిస్థితి వున్నది. విజయవాడలాంటి కొన్ని చోట్ల కూడా ఇంకా కనీస సహాయ సహకారాలు పూర్తి కాని పరిస్థితి వున్నది. అలాగే పంటల భీమా పథకం ప్రధానమైనది. ఇవాళ రైతాంగానికి ప్రభుత్వాలు తాత్కాలికంగా చేసే చర్యల కంటే శాశ్వతమైన పద్ధతిలో వాళ్లకు రక్షణ

కల్పించడానికి వేలైన పంటల భీమా పథకాన్ని అమలుచేయవలసిన అవసరం వున్నది. 50 శాతం సబ్సిడీతో ఎరువులు కానీ, ఇంకా ఇతరమైనవి కానీ రైతాంగానికి ఇచ్చి వారిని ఆదుకోవలసిన అవసరం వున్నది. చేనేత కార్మికులకే కావచ్చు, మత్స్య కార్మికులకే కావచ్చు రు. 500 లు వరకు పరిహారంగా ఇస్తూ వాళ్లు ఎలా జీవించగలుగుతారు. మా కళ్ల ఎదుజే విజయవాడ నగరం కృష్ణానది ఒడ్డున వున్న మత్స్య కార్మికుల ఇళ్లు పలలు కొట్టుకుపోతే రు. 500 లు ఏ రకమైన పద్ధతిలో ఇస్తున్నామనేది ఒకసారి ఆలోచించుకోవాలి. వాళ్లు మరల తిరిగి వలలు కొనుక్కోగలుగుతారా ఈ రు. 500 లతో అనేది కొంచెము ఆలోచించవలసిన అవసరం వున్నది. ఈ రకమైన వాటన్నిటికి కూడా ప్రభుత్వ పరంగా కేంద్ర ప్రభుత్వం నుంచి ఎక్కువ నిధులు రాబట్టడానికి, ప్రయత్నం చేయాలి. అలాగే రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఇప్పుడు ఇచ్చే రు. 240 కోట్ల గాకుండా మిగిలిన ప్రాంతాలనుంచి కూడా సమగ్రమైన నివేదికలు తెప్పించి నష్టపోయిన ప్రాంతాలన్నీటికి కూడా న్యాయమైన పద్ధతిలో కేటాయింపులు చేయడం ద్వారా మరల పునర్నిర్మాణ కార్యక్రమాలు చేపట్టవలసిన అవసరం వున్నది. ప్రధానంగా కృష్ణా బ్యారేజీ పురమృత్తుల దగ్గర నుంచి కృష్ణా నది కరకట్టను అవసరం అయితే రహదారి మార్గంగా ఏర్పాటు చేయడానికి గతంలో వున్న నివేదికను అనుసరించి దానిని ఏర్పాటు చేయడానికి కావలసిన వర్యలు తీసుకోవలసిన అవసరం వున్నది. విజయవాడ నగరానికి బుడమేరు ముంపు నివారణ పథకం అనేది ఎంతో కాలంగా 1992వ సంవత్సరం నుంచీ పెండింగ్లో వున్నది. కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వ హయాంలో దానికి శంకుస్థాపన చేశారు. ఈనాటివరకు అమలుజరగలేదు. దాదాపు రు. 90 కోట్ల ఖర్చుతో ఆ బుడమేరు ముంపు నివారణ పథకం అమలుజరపడం ద్వారా వరద ముంపు నుంచి కాపాడవచ్చు. దానికి కావలసిన నిర్దిష్టమైన చర్యలు తీసుకోవలసిందిగా కోరుతున్నాను. ఇప్పుడు అందించే సహాయాన్ని ఇంకా కొంచెము పెంపుదల చేయడానికి కావలసిన చర్యలు తీసుకోవలసిందిగా ప్రభుత్వానికి విజ్ఞప్తి, వేస్తు. ఈ అవకాశాన్ని ఇచ్చినందులకు ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ పి. రామయ్య:- అధ్యక్షా, గత మూడు సంవత్సరాలుగా మన రాష్ట్రం ప్రకృతి వైపరీత్యాలకు గురి అవుతున్నది. ఒకసారి తుఫాను, మరొకసారి వరదలు మూడు సంవత్సరాల క్రితం వచ్చాయి. గత సంవత్సరం దాదాపు 804 మండలాల్లో విపరీతమైన కరువు సంభవించింది. మరల నిన్ను, మొన్న తుఫాను, భారీ వర్షాలు, వరదల వలన విశాఖపట్టణం, శ్రీకాకుళం, తూర్పు గోదావరి జిల్లాలు విపరీతమైన నష్టాలకు గురి అయ్యాయి. నేను చెప్పబోయే వాటిలో శ్రీశైలం వీధ్యుల్ ప్లాంట్ ముంపు విషయం 304 నిబంధన క్రింద అడిగాము. అది రేపు పోస్టు అవుతుందనే నమ్మకంతో వున్నాము. ఆ విషయాన్ని నేను ప్రశ్నావించడం లేదు. మూడు సంవత్సరాలుగా వస్తున్న వడగళ్ల వానలు, తుఫానులు, కరువులు, వరదలు ఇవన్నీ కూడా రాష్ట్రాన్ని చాలా నష్టాలకు గురి చేశాయి.

ఈ నష్టం మన రాష్ట్రం యొక్క ఆర్థిక వ్యవస్థను చీల్చాల్సింది. దీనిని ప్రభుత్వం ప్రత్యేకంగా పరిగణనలోకి తీసుకోవలసిన అవసరం వున్నది. దీని ఫలితంగా మన ప్రజల కొనుగోలు శక్తి బాగా పడిపోతున్నది. రైతాంగం, మిగతా చిన్న వ్యాపారస్తులు, వృత్తిదారులు కానీ, ఇలా సామాన్య ప్రజలకు వస్తున్న ఆదాయం పడిపోతున్నది. ధరలు విపరీతంగా పెరిగిపోతున్నాయి. అందువలన సామాన్య ప్రజల జీవన విధానం పైన ఈ ప్రకృతి వైపరీత్యాల ప్రభావం చాలా ఎక్కువగా పడుతున్నది. దీనికి ప్రభుత్వం తాత్కాలికంగా కొన్ని సహాయక చర్యలు తీసుకుంటే బాగుంటుంది. ఈ విషయం గూర్చి ప్రభుత్వం సకృమంగా ఆలోచన చేయవలసిన అవసరం వున్నదని తెలియజేస్తున్నాను. మొన్న వరదలు వచ్చాయి. సకాలానికి ప్రభుత్వ అధికారులు, ప్రజలు కూడా కలసి కొన్ని చర్యలు తీసుకోవడం వలన ప్రాణ నష్టం పెద్దగా జరగలేదు. లేకపోతే చాలా విపరీతంగా నష్టం జరిగివుండేది. నాగార్జునసాగర్ నుంచి 8 క్యూసెక్కుల నీరు విడుదల చేసే దానికి తగిన విధంగా క్రెస్ట్ గేట్లు అమర్చుకున్నాము. కానీ దానికి తగిన విధంగా ఫ్లడ్ బ్యాంకులు స్పాంగ్స్ చేసుకోవడంలో ఎలాంటి ఆసక్తి లేకుండా పోయింది. నిరీక్ష్యం చేయబడిందనేది మొన్నటి పరిస్థితులవలన మనకు అర్థం అవుతున్నది. 25 సంవత్సరాల నుంచే ఒక్క పార మట్టి కూడా కృష్ణానదీ కరకట్టల మీద వేయలేదనే దానిని ప్రభుత్వం నోట్ చేసుకోవలసిన అవసరం వున్నది. మరి ఈ 25 సంవత్సరాలు ఇరిగేషన్ డిపార్ట్మెంట్ వారు ఏమీ చేశారో నాకు తెలియదు. బాగా స్పాంగ్స్ చేయవలసిన కరకట్టలు చేయకపోబట్టి మొన్న జరిగిన వరదలలో విపరీతంగా అనుకోని విధంగా, వరద వచ్చి పడేసరికి చాలా చోట్ల గండ్లుపడే దానికి అవకాశం వుండినది. ఆ గండ్ల పడి వుంటే కొన్ని గ్యామాలకు గ్యామాలే కొట్టుకొని పోయేవి. ఇలాంటి పరిస్థితిని అధికారులు, ప్రజలు ఆపగలిగారు. ఆ విధంగా ప్రజలు, అధికారులు సమన్వయంతో ముందుకు వచ్చి కృషి చేయబట్టి వీపత్తు తప్పింది. వేలకు వేలు ఇసుక బస్తాలు తీసుకొని వచ్చి అడ్డం వేసి ముమ్మరంగా పని చేయబట్టే ఆ ప్రమాదం నుంచి బయటపడే దానికి అవకాశం కలిగింది. మిగతా జిల్లాలలోని పరిస్థితి నాకు తెలియదు. కృష్ణా జిల్లాలో అధికారులు, కలెక్టరు కాని జాయింట్ కలెక్టర్ కానీ, పోలీసు అధికారులు కానీ, ఈ విషయంలో ప్రజలను ఇన్వార్ట్ చేసి ఆ కరకట్టలను వేసి ప్రాణ నష్టం జరగకుండా ఆపడానికి పని చేశారు. సిద్దా, ఆహారాలు లేకుండా పని చేశారు. ఒక్కో సమయంలో కలెక్టర్ కానీ, జాయింట్ కలెక్టర్ కానీ కారు డ్రయివర్గా, ఘోషగా కూడా పని చేయవలసి వచ్చింది. తట్టలు కూడా మోసారు. ఆ విధంగా ప్రజలకు ఉత్సాహం వచ్చే విధంగా చేసినందులకు వారికి ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను. అదే విధంగా నష్టాలు ఎన్యూమరేషన్ చేసే దానిలో లోపాలు జరిగాయి. అది మనం గమనంలోకి తీసుకోవాలి. కొన్ని చోట్ల అధికారులు ఊరిలోకి వెళ్లకుండా ఆఫీసులో కూర్చొని ఎన్యూమరేషన్ చేసిన పరిస్థితులు కూడా వున్నాయి. అందుచేత బాధితులు వచ్చి అయ్యా మా ఇళ్లు పడిపోయాయి, మా పంటలు పోయాయి చూడండని

అధికారులకు చెప్పినా కూడా కొంత మంది అధికారులు ఉరిలోకి వోకుండా వాళ్ళ ఇష్టం వచ్చినట్లు వ్యాసుకోబట్టి చాలా చోట్ల వాస్తవంగా దెబ్బతీసి నష్టానికి గురి అయిన బాధితులు ఆవేదనకు గురి అయ్యి పరిస్థితి వచ్చింది. వేటినన్నీటిని సరివేయవలసిన పరిస్థితి వున్నది. రు. 2500 కోట్ల నష్టం జరిగిందని ప్రభుత్వమే ప్రకటించింది. అలాగే నన్ను మొన్న విశాఖ ప్రాంతంలో వచ్చిన తుఫాను వలన పంట నష్టం విపరీతంగా జరిగింది. అందువలన దీనిని ఒక జాతీయవిపత్తుగా కేంద్రం పరిగణించవలసిన అవసరం వున్నది. అలా పరిగణించి తగిన విధంగా సహాయం చేయవలసిన అవసరాన్ని కేంద్ర ప్రభుత్వం గుర్తించాలి. ఆ విధంగానే రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కూడా కోరాలనేది మా మనవి. మొన్న ప్రధానమంత్రిగారు వరద ప్రాంతాలను చూడడానికి వచ్చారు. రు. 200 కోట్ల ఇన్సూమని చెప్పారు. మనం అంతా నోళ్లు వెళ్లబెట్టుకొని చూశాము. మరి 20 రోజులు గడచిన ఇంతవరకు దాని మీద ఎలాంటి వర్య లేదనేది మనం గమనంలోకి తీసుకోవలసిన అవసరం వున్నది. ఇప్పటికే అది గ్రాంట్, అప్పీ కూడా తెలియదు. ఇలాంటి ఆషాఢలో వున్న రాష్ట్ర ప్రజలను ఆదుకోడానికి కేంద్ర ప్రభుత్వం ఉదారంగా అది గ్రాంట్లుగానే పరిగణించవలసిన అవసరం వున్నదని కోరుతున్నాము. ప్రభుత్వం కూడా ఆ విధంగా చేయవలసి పూజించి. అది జాతీయవిపత్తుగా గుర్తించి విరివిగా సహాయం అందించే దానికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కేంద్రం పైన ఒత్తిడి తెచ్చే దానికి ప్రయత్నం చేయవలసిన అవసరం వున్నది. అవసరమయితే అన్ని పక్షాలను కూడదేసుకొని అక్కడకు వెళ్లి వారి దృష్టికి తీసుకవచ్చే దానికి ప్రభుత్వం వర్యలు తీసుకోవలసిన అవసరం వున్నదని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. పంటల 2.00 పరిస్థితి యిలా వుండగా, ఎన్యూమరేషన్లో లోపాలు జరుగుతూ వున్నాయి. మ... ఆలోచనలు సవరించడానికి అధికారులు ప్రయత్నించకపోబట్టి రైతాంగంలో ఆందోళన ఏర్పడుతోంది. ప్రభుత్వం అటువంటి లోపాలను సవరించవలసిన అవసరం ఉంది. ఈయొక్క కరకట్టలను - ఫండే బ్యాంక్స్ - స్కెం గ్రెన్ చేయడానికి ప్రభుత్వం ప్రత్యేకంగా ప్రయత్నం చేయవలసిన వున్నది. ఎక్కడికక్కడ ఎన్సెమెషన్ చేయవలసిన అవసరం వున్నది. జాట్ ఫాల్ స్కాయిసెస్ వున్నాయి. 25 ఏళ్ల క్రిందట పెట్టినవి, 15 ఏళ్ల క్రిందట పెట్టినవి తుప్పుపట్టిపోయాయి. అవి పనిచేయకపోవడం వల్ల ఆ నీరంతా ఉళ్ళేమీద, వొలాలమీద పడి ముంబెత్తాయి. కృష్ణ గేట్స్, స్కాయిసెస్కు మరలా మరమ్మతులు చేసి కొత్తవి పెట్టవలసిన అవసరం ఎంతయినా వుంది.

మిస్టర్ స్పీకర్:- కంకూడ్ చేయండి.

శ్రీ పి. రామయ్య:- వేసిన పంటలో 50 శాతం వోతేనే పంటనష్టం క్రింద వస్తుందనే నిబంధన పెట్టడం చాలా అన్యాయం. ఒక ఎకరం, రెండు ఎకరాలు సాగుచేసుకునే రైతుకు పంటలో 40 శాతం నష్టం వస్తే, అటువంటి వారికి ఏమే నష్టపరిహారం వుండదని చెబితే ఎలా? ఏరకంగా 50 శాతం పంటనష్టాన్ని నిర్ణయిస్తారు? ఎట్లా ఎన్యూమరేట్ చేస్తారు? ఇటువంటి నిబంధనలు పెట్టి యిప్పటికే నడ్డి పేరిగిన పేద రైతాంగాన్ని యిబ్బందుల పాలు చేయడం సరి కాదు. ఆ విషయాన్ని పరిగణనలోకి

తీసుకోవలసిందిగా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. ఎంత నష్టపడినా పంటనష్టం పంట నష్టమే. మిగిలిన పంట కూడా సక్రమంగా వుండదు. నానివోయి, రంగువోయిన ధాన్యం వుంది. రైతు ఎలా కోలుకుంటాడనేది అర్థం చేసుకోవలసిన అవసరం వుంది. ఇటువంటి ధాన్యాన్ని కొనవలసిందిగా యుఫ్సీలకి చెబుతున్నారు. యుఫ్సీలకి చెబుతున్నారు. యుఫ్సీల పమాణాలు తగ్గినట్లుగా లేదు. ఈలోపం వుంది, ఆ లోపం వుందని చెప్పి వారు చాలా తక్కువ ధరకు ధాన్యాన్ని కొనే అవకాశం వుంది. యుఫ్సీల పమాణాలో, రాయితీ అవసరం. ముంపుకు గురియైన ధాన్యాన్ని కొనుగోలు చేయడంలో యుఫ్సీల పమాణాలను తగ్గించవలసిన అవసరం వుంది. ఆ విధంగా పమాణాలను సడలించకపోతే రైతుల ధాన్యం ఆమ్ముడువోయే పరిస్థితి లేదు. ఆవిషయంలో ప్రభుత్వం శ్రద్ధ తీసుకోవలసిన అవసరం వుంది. ఇళ్లు కూలిపోయిన వారికి, పాక్షికంగా దెబ్బతిన్న వారికి రు. 500/- రు. 1000/- ఆవిధంగా యిచ్చారు. పరిస్థితులను చూసినట్లయితే యిప్పుడు యిచ్చింది ఏమాత్రం తగువిధంగా లేదు. దాన్ని యింకా పెంచవలసిన అవసరం వుంది. 10, 15 సుంపతలాలాదు అమల్లో వున్న కీవోల ప్రకారం యిస్తున్నారు. నేటి పరిస్థితులకు తగిన విధంగా వాటిని మార్చవలసిన అవసరం వుందని తమ ద్వారా ప్రభుత్వానికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. నష్టపోయిన పంటలలో వరి మాత్రమే కాకుండా వొగాకు, కొద్దుతీరుగుడు, వేరుశనగ, ప్రత్తి కూడా వుంది. లంక గామాల్లో పసుపు పంట కూడా దెబ్బతిన్నది. పసుపు గురించిన ప్రస్థావన ప్రభుత్వ లెక్కల్లో ఎక్కడా లేదు. లంక గామాల్లో ఎకరానికి రు. 25 వేలవరకు పెట్టుబడి పెట్టి పంటలు వేసుకునే పరిస్థితి వుంది. పసుపు ప్రభుత్వ లెక్కల్లో లేకుండా వుంది.

కోస్తా ఏరియాలో రొయ్యల చెరువులు వేసుకున్నారు. వారు కోటీశ్వరులు, మల్టీ, నేషనల్స్ అనే అవోహ ప్రభుత్వంలో వున్నట్లు వుంది. అందరూ అటువంటి వారు కాదు. రెండు, మూడు ఎకరాల్లో రొయ్యల చెరువులు ఏర్పాటు చేసుకున్నవారు కూడా వున్నారు. రొయ్యల చెరువులు కొట్టుకుపోయి నోటి దగ్గర పంట పోయింది. 5 ఎకరాల లోపు టూమిలో రొయ్యల చెరువులు ఏర్పాటు చేసుకున్న వారికి సహాయం చేయవలసిన అవసరం వుందని, సహాయం చేయాలని నేను ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

అనేక కుంటలు, చెరువులు తెగిపోయాయి. వాటికి ఎటువంటి మరమ్మత్తులు లేవు. చెరువులు, కుంటల మరమ్మత్తు చేపట్టడానికి వెంకనే సహాయం చేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను. అంతేకాకుండా కొన్ని లక్షల ఇళ్లు కూలిపోయాయి. ఎన్ని కూలి పోయిందో, ఎన్ని పాక్షికంగా దెబ్బతిన్నదో మనమే లెక్కలు చెబుతున్నాము. మామూలు పరిస్థితుల్లో వారికి ఇళ్లు నిర్మించి యివ్వడం సాధ్యం కాదు. లంక గామాల్లో, ముంపుకు, వరదలకు గురి అయ్యే గామాల్లో వున్న యిళ్లు కోల్పోయిన వారికి ఇళ్లు కట్టించి యివ్వవలసిందిగా కోరుతున్నాను. మామూలు పద్ధతుల్లో కుదరదు. కనీసం యూనిట్ కి రు. 25 వేల పెట్టండి. దాన్ని స్పెషల్ ప్యాకేజ్ క్రింద తీసుకొని ప్రత్యేక షరతుకాగా వేస్తే తప్ప అనుకున్న కాలంలో ఇళ్లు నిర్మించి యివ్వలేము. ఇది ప్రతిపా

వచ్చేదే. వరదలు, తుఫానులు వస్తూ వుంటాయి. ఆ ప్రాంతంలో గుడిసె వేసుకున్నా ప్రతి సంవత్సరం వరదలకు కొట్టుకుపోతూ వుంటుంది. ప్రతి సంవత్సరం రు. 1,000, రు. 2,000 నష్టపరిహారంగా యివ్వవలసిందే. ఎందువల్ల కాశ్యత ప్రాతిపదిక మీద 2.5 స్కేమ్ ఏర్పాటు చేసి ఆ విధంగా ఇళ్ల నిర్మాణం చేపడితే ఉపయోగకరంగా వుంటుంది. మొత్తంగా చూసినప్పుడు ఖర్చు తగ్గుతుంది. ఈ అంశాన్ని ప్రభుత్వం పరిగణనలోనికి తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను. ఇప్పుడున్న పంటను కాపాడడానికి, వోయిన పంటను వేసుకోవడానికి ప్రభుత్వం సహాయం చేయాలి. రైతులకు ఉచితంగా విత్తనాలు యివ్వాలి. ఇచ్చే విత్తనాలు ఎక్కడికి పోతాయో అర్థం కాదు. కర్నూలు డిల్లాలో ఉల్లిపంట సాగుకోసం విత్తనాలను పంపించారు. అందులో సగం పోయాయి. ఇదే పరిస్థితి వుంటే, యిస్తామన్న విత్తనాల్లో డాక్ మార్కెట్ కు పోతే రైతులు లబ్ధి పొందలేరు. దీన్ని అరికట్టాలి. రైతులకు యిచ్చే సబ్సిడీలను పెంచాలి. ఎకరానికి గతంలో వున్న నష్టపరిహారం రు. 400 ను రు. 1000 కి పెంచండి. ప్రతికి నష్టపరిహారం కనీసం రు. 5,000 లేదా కనీసం రు. 6,000 యివ్వండి. రేనట్లయితే ఆ ప్రాంతపు రైతులు కోలుకునే పరిస్థితి లేదు. పురుగుమందులు, ఎరువులు, వీటికి గతంలో యిస్తున్న సబ్సిడీని పెంచవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

ఈ మధ్య కాలంలో వొలొన్నీ కొలుకు తీసుకునే రైతుల సంఖ్య పెరుగుతోంది. తూర్పుగోదావరి, పశ్చిమగోదావరి, గుంటూరు మొదలైన జిల్లాల్లో ఈ మధ్య కాలంలో కొలుదారణ సంఖ్య పెరుగుతోంది. వారి పేర్లు రికార్డ్ లో నమోదు కావడంలేదు. వారు కొలు రేటు యజమానులకు ముందుగా వెల్లించవలసి వుంటుంది. డబ్బు ఖర్చుచేసి పంట వేసిన తరువాత, ఇటువంటి నష్టాలు సంభవస్తే నష్టపరిహారం యజమానికి పోతుంది తప్ప కొలుదారుకి పోవడం లేదు. ఇది బాలా అన్యాయంగా వుంది. ప్రభుత్వం ఖచ్చితంగా దీన్ని గురించి తోచించాలి. వేరు మూజువాణి కొలుదారణ పేర్లతో వున్నారు. అటువంటి కొలుదారణమేర్లను నమోదు చేయండి. రైతాంగానికి యిచ్చే నష్టపరిహారం ఇటువంటి కొలుదారణకు యివ్వవలసిన అవసరం వుంది. అలా చేస్తే వారికి న్యాయం జరిగినట్లు అవుతుందని తమకు మనవిచేస్తున్నాను.

వ్యవసాయ కార్మికుల పనిపోయింది. అంతకుముందే కొన్ని పనులు వ్యవసాయ కూలీలతో చేయించకుండా పోకణయిన్స్ పెట్టారు. అందువల్ల కొంతవరకు పనిలేకుండా పోయింది. సెప్టెంబర్ 20 నుండి ఈ మధ్య కాలం వరకు పనిలేదు. ఇప్పుడూ పనిలేదు.

(బెల్)

వ్యవసాయ కార్మికులకు పనులు లేక పొట్ట చేతితో పట్టుకొని వున్నారు. ఎక్కడకు పోయినా పని లేదు. విశాఖపట్నం, ఈస్ట్ గోదావరి, వెస్ట్ గోదావరి జిల్లాల్లో కూడా పంటలు పాడైపోవడం వల్ల కొంతల పనులు లేవు. అక్కడ కూడా పంటలు పోయాయి

కాబట్టి వ్యవసాయ కార్మికులకు పని లేకుండా పోయే పరిస్థితి వచ్చింది. కాబట్టి వారి గురించి కూడ ఆలోచించి, భృతి కల్పించాలి. వారికేదో 10, 15 కేజీల బియ్యం ఇచ్చామంటున్నారు. అది కాదు. కాబట్టి నేను మొదటే విజ్ఞప్తి చేశాను, వారికి జీవనమే పోయింది. కాబట్టి, వారికి సహాయం చేయవలసిన అవసరం ఉంది. అవసరమయితే వారికి ఇ.ఎ.ఎస్. గ్రాంట్స్ కింద అయినా సహాయం చేయండి.

చేనేత కార్మికుల విషయానికి వస్తే, పృతి సంవత్సరం వర్షాలు రావడం, మగ్గాలు ఉండే గుంటలు వర్షం నీటితో నిండిపోవడం వల్ల నూలు అంతా తడిసిపోయి, పని లేకుండా పోతున్నది. చేనేత కార్మికులు పన్నులతో అలమటింపే పరిస్థితులెర్పడుతున్నాయి. రంగు ఖరీదులు ఒక పక్క పెరిగిపోతున్నాయి. వారందరికీ ఒక శాశ్వతమైన పరిష్కారం ఏదో చూడాలి. ఇప్పుడేవో స్టాడింగ్ మగ్గాలు వచ్చాయంటున్నారు. అటువంటి వాటిని అయినా వారికి ఇచ్చి, సహాయం చేయవలసిన అవసరం ఉంది. వాళ్లకు నిరుద్యోగ భృతి చెల్లించవలసిన అవసరం ఉంది. ఆ విధంగా ఆకలి బాధల నుండి తప్పించడానికి తగిన చర్యలు తీసుకోవాలని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

అట్లాగే మొన్న తుఘాను సమయంలో మత్స్య కార్మికులు చాల చోట్ల చాల సహాయపడ్డారు. ఆ ఒడ్డు నుండి ఈ ఒడ్డుకి జనాన్ని చేరవేయడంలో మత్స్య కార్మికులు చాల ధైర్యసాహసాలతో పనిచేశారు. ఆ సమయంలో వాళ్ల పడవలు కొట్టుకొనిపోవడం వలలు అన్నీ పోవడం జరిగింది. అందువల్ల ప్రభుత్వానికి విజ్ఞప్తి చేసేదేమిటంటే, పడవలు పోగొట్టుకొన్న మత్స్య కార్మికులకు కొత్త పడవలు కొని ఇవ్వాలి. అలాగే వలలు పోగొట్టుకొన్న వాళ్లకు వలలు కొని ఇచ్చి, ఆ విధంగా మత్స్య కార్మికుల అవసరాలను గుర్తించి, తక్షణం సహాయం చేయవలసిన అవసరం ఉంది.

సమగ్ర పంటల భేమా పథకం గురించి మనం గత 10, 15 సంవత్సరాలుగా ఇదే సభలో చర్చిస్తూ ఉన్నాం. కేంద్రానికి విజ్ఞప్తి చేయాలని చెబుతూఉన్నాం. మండలం యూనిట్ గా తీసుకొంటామన్నారు. అది పోయింది. ఇప్పుడు ఆఖరికి పరిస్థితి ఎట్లా వచ్చిందంటే, ఆ పంట, ఈ పంట అంటూ తారతమ్యాలు పెట్టారు. కాబట్టి ఈ సందర్భంగా ప్రభుత్వానికి విజ్ఞప్తి, చేస్తున్నాను - సర్వే నంబర్ ను యూనిట్ గా తీసుకొని పంటల భేమా పథకాన్ని అన్ని పంటలకు వర్తించే విధంగా చేయాలని, దానిని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం పరిగణనలోకి తీసుకోని, ఆ విధంగా కేంద్రాన్ని ఒప్పించేందుకు చర్యలు తీసుకోవాలని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

తుఘానులకు పశుసంపద చాల దెబ్బతీసిపోయింది. పశుసంపదను ఎట్లా రివైవ్ చేసుకోవాలో, రైతాంగానికి ఏ విధంగా మనం సహాయం చేయాలో ఆలోచించవలసిన అవసరం ఉంది

ఋణాల రే-షెడ్యూల్ అంటున్నారు. రే-షెడ్యూల్ అయినా మళ్ళీ వచ్చే సంవత్సరం కట్టవలసిందే. కాబట్టి అయిదు ఎకరాల లోపల ఉన్న రైతుల రుణాలన్నీంటిని రద్దు చేయండి. అదీవరకు కూడ అలా చేశారు. ఇంతకుముందు 10 వేల రూ. ఋణాలన్నీంటిని రద్దు చేశారు. మిగతా వాళ్ళ విషయంలో రే-షెడ్యూల్ చేయండి. కొత్తగా అప్పులిచ్చేందుకు పూనుకోండి. వ్యవసాయదారుల ఋణ విమోచన చట్టం ఎప్పుడో ఎక్స్‌పైర్ అయిపోయింది. గత సమావేశాల్లో కూడ చెప్పాం. ఇటువంటి సందర్భాల్లో దాని అవసరం ఎంతో ఉంది. ఋణ విమోచన చట్టాన్ని మళ్ళీ రివైవ్ చేసి, దానిని అమలుపరచవలసిన అవసరం ఉంది. కాబట్టి దానికి చర్యలు తీసుకోవలసిందిగా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. వేతులు కాలాక ఆకులు పట్టుకొనే పరిస్థితి కాకుండా, ప్రతి సంవత్సరం ఈ తుఫానులు వస్తూ ఉంటాయి కాబట్టి, శాశ్వత పరిష్కార మార్గాలు గురించి ఆలోచించాలి.

వరద ముంపుకు గురయ్యే ప్రాంతాల్లోనూ, లంక గామాల్లోనూ ప్రజలు చాల అవస్థ పడుతున్నారు. గతంలో మనం సైక్లోన్ షెల్టర్స్ కట్టాం. అవన్నీ దెబ్బతినీపోయాయి. కారిపోతున్నాయి. గోడలు పడిపోతున్నాయి. తుఫానులు వచ్చినపుడు మళ్ళీ జనాన్ని అందులోకే తీసుకొనిపోవాలి. వాటికి మరమ్మతులు చేయించవలసిన అవసరం ఎంతైనా ఉంది. సైక్లోన్ షెల్టర్స్ తోబాటు, ఇప్పుడు ఫ్లడ్ షెల్టర్స్ కూడ కావాలి. తరచూ వరదలకు ముంపుకు అయ్యే గామాలన్నీంటిలోనూ ఫ్లడ్ షెల్టర్స్ కట్టవలసిన అవసరం ఉంది. ప్రజలు అడుగుతున్నారు. ఫ్లడ్ షెల్టర్స్ ను కూడ సైక్లోన్ షెల్టర్స్ మాదిరిగానే కట్టవలసిన అవసరం ఉంది అని నేను ప్రభుత్వాన్ని కోరుతూ, ఈ అవకాశం ఇచ్చినందుకు తమకు ప్రత్యేక అభినందనలు తెలియచేస్తూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

Mr. Speaker:- The House is adjourned to meet again at 9.00 a.m., tomorrow i.e., 19th November, 1998.

(Then the House adjourned at 2.15 p.m., to meet again at 9.00 a.m. on 19th November, 1998.)

"Published under Rule 310 of the rules of Procedure and Conduct of Business in the Andhra Pradesh Legislative Assembly and Printed at the Assembly Press, Public Gardens, Hyderabad.